

روول

خالد نیر توغروں

ئیمری

ناھی سته مدیدہ یه ک

تیمی

ناهی سته مدیده یه ک

ناوی کتیب: ئیمری (ئاهی سته مدیده یه ک)

نوسینی: خالد ئیرتوغول

وه رگپرائی: شاگول جه لال

به راورد کردنه وهی: تارا محمد

داپشتنه وهی: به فراو جه مال

له به پتوه به رایه تی گشتی کتبخانه گشتیه کان

ژماره (۱۴۴۲) ی سالی ۲۰۱۳ ی پی دراوه

ناوه نیکو گران د ف ئارا

بنکی سهرمی بلوگرتنه وهی به ره مه کانی ناوه ندی رلگه باندنی ئارا - سلیمانی / شه قلمی پیره منید

0770 358 7100 - 0750 106 9589 - 0748 013 4669 ara.m@hotmail.com

© سهرجه مافه کانی ئهم به ره همه پارێزراره بۆ ناوه ندی راگه باندنی ئارا

به پشی ریکه کوئی فهرمی ئیوان ناوه ندی راگه باندنی ئارا و دهزگای به ره مه پین و نووسه ره وه، ناوه نده که رینگه نادات به

له چاپدانه وه و کۆپیکردن یاخورد دا به زاندنی له سات و تۆره کۆمه لاهه تیه کان، یاخورد خسته سهر شیوازی دهنگ بۆ

میدهاکان به هر شیوازی ئیک بێت. سهریچیکاریش تووشی سزای یاسایی ده بێته وه.

پیشہ کی

نہم پرتووکہ بہ سہرہاتی واقعیہی ژیانیکہ و، راستہ وخو لہ
(نیمری) وہ گویم لئی بووہ، کہ بہ تہاوی سہراسیمہی کردم.

بہ راستی باسی نازار و نہامہتی ژیانی نیمری جہرگہرپوو، نازانم
چون مروفتیک دہتوانیت بہرگہی و ہا نازاریک بگریٹ؟

سہختیہکانی ژیانی نہو و ہک پشکو ناخیان دہسوتاند و،
نہمدہتوانی باوہر بہوہ بکہم کہ دہمبیست و، بیروہوشم بؤ
کونہ دہکرایہ و ہ.

ژیانی پرناسوری نہم مروفتہ سہراپای بوونمی داگیرکردبوو.
تہنانت بہ گوئی رادییرانیش بؤی تہزوی سہرسامی بہلہشمدہ
دہہات.

نای ژیان؟ مروفت چون دہتوانیت بہرگہی نہم ہموو نازارہ بگریٹ،
نیمری و ہک بلئی لہ دوزہخدا ژیاوو. لہچاوہکانی نہویشہوہ فرمیٹسک
دہپژان، نہو فرمیٹسکانہی دلؤپی ناو نا، بہلکو کلپہی ناگر بوون...
نہمتوانی چیتر بہرگہ بگرم و، پیم وت:

— بەراستی ژيان ت بەسەرھاتىكى پىر پەندە، پىم پى دەدەى
 پووداۋەكان وەك تىيىنى لاي خۇم تۇمار بىكەم؟ دەمەۋىت لەگەل
 خويىنەرەكاندا ھاۋىيەشى پى بىكەم. لەو باۋەپرەدام ھەر كەسنىك
 چىرۇكى ژيان ت بخويىنەتەۋە، سەرلەنۇي چاۋىك بەژيانىدا
 دەخشىنەتەۋە، ھەست بە پىۋىستى و سەرلەنۇي پىكخستەۋەى
 ژيانى دەكات.

بە نىگا خەماۋى و بى پەرواكانى لى پوانىم و تى:

— ئەۋە چ قەسەيەكە مامۇستا، بە پىچەۋانەۋە، مەتبارى ئىۋە دەبىم،
 ئەگەر ئەم كارە بىكەن.

با بەسەرھاتى ئەۋەلەنەى ئىمەيان بە شىكستىدا بىردى، ئەۋ
 ئاگرەى ئىمەى سوتاندۇ، ئەۋداۋانەى بەرەۋەلدىريان بىردىن،
 بىخويىنەۋە، بۆ ئەۋەى خۇيان لى بپارىزن. تەمەنى ئىمە بەفېرۇ چوۋ
 و گوزەشت، با ژيانى پاكو بىگەردى ئەۋانىش لەكەدار نەبىت.

با ئەۋان بە پوۋى سېپىيەۋە ژىن بىكەن. مامۇستا، زۇر ئاسايىيە لام
 ئەگەر تۇمارى بىكەن. با لەبرى ئەم ھەموۋەلەنەى ژيانم، چاكەيەكم
 ھەبىت گەر بچوۋكىش بىت. ناۋنىشانى خۇم، مەنۋوسن، ياخۇد
 بىگۇپن. پەنگە بەمە ھەستى كەسانىك بېرۋىت كە ھىشتا ئىمە
 بەخزم دەزانن، باتۋوپەرەيان نەكەين و، ئابپرويان پارىزداۋبىت.

زۆر ئاسايىيە لام ئەگەر بەسەرھاتى ژيانى من پېشكەشى خوينەران
بەكەيت، تا ژيانى كەسانى بى تاوانى ترو خەيالەكان پېش چرۆكردنيان
وشك نەبن. وشە ئەسرین ئامیزەكانى ئەم مرقفە نامۆ، ماندوو و
بېزارەم لەگەڵ ئەسرین پرشتندا خستە سەر كاغەز، بېگومان
بەكارهتتانی ناوی خوازداو خواستی ئیمری بوو.

لەكۆتايیدا ئەم پەرتوو كە كاریگەرەى لى دەرچوو كە هیوادارم
هەمووان بېخوینتەوه، چونكە بەدریژایی ماوهى نووسینەوهى هەر
لەپەرەیهكى، هەر پەرەگرافیکى ئەسرینم پرشتوو.

كاتێك زۆر بە دژواری پېشم لە گریانى خۆم دەگرت و، بە
هەنسكەوه گۆییبیستی ئەم پاستییە پر پەندانە بووم، دەبوو چى ترم
بۆ زیادبكردايه؟! هەموو شتێك پوون و ئاشكرا بوو.

بەسەرھاتى ژيانى ئیمری هێندە پەند ئامیز بووه، كە هەركەس
لەجى من بېخوینتەوه هەمان هەستى لاگەلالە دەبیت. پووداوهكانى
بەسەرھاتەكە باس لە بارودۆخى ژيانى كۆمەلگەیهك و ماوهیهك
دەكات. لەوێش گرنگتر بە پېشكەشكردى پنگای دەرچوون لە
جەنجالی كۆمەلگە و، چەوتیی و ناپاكییهكانى نۆی، تا بلایی
چارەسەرى گرنگ دەخاتە بەر دیدەى خوينەران، بۆیە ئەم پەرتوو كە
لە ژيانى هەموو كەس و هەر قوناغێكدا تاییبەتمەندییهك وێنا دەكات.

پەنگە ئەو پەرسىيارە لە خۆتان بکەن، کە بۆچى لە کتێبەکانماندا
بابەتە لە يەكچووەکان زۆر دووبارە دەبنەو؟

يەكەمىن: ھۆكارى ئەمە دوو خالى سەرەككیە:

۱- پووداوەكانى ناو ئەم كتێبە بەرھەمى خەيال نین. لەلایەن
نووسەریشەو ھەلنەبەستراون. بەپێچەوانەو ھەموویان لە
بەسەرھاتى پاستەقینەى ژيانەو ھەرگىراون.

۲- ھەرچۆن پوویانداو ھەو شێوەیە نووسراونەتەو، بەھیچ
جۆرێك دەستکارییان نەكراو.

دووەمیش: باسەكانى ناو پەرتووگەكە باسگەلیكن كە وەرەى
كۆمەلگا بەگشتى و گەنجان بەتایبەتى بەرز دەكەنەو، لەو بابەتانە
كە پەنگە پۆژانە پووبەپووى خۆینەران ببەنەو.

ئەم كتێبە ناخى مرۆڤ دەھەژێنێت و، بەئێوە ژيانە پر
ناسۆرییەدا گوزەرى پێ دەكات، تا چەندین شێوەى سەختى و ئازار
چەشتنى وینا بكات، داستان ئاسا بەتەواو بوون لە خۆیندەو
ئومیدیكى نوێ لە ئاسۆدا بەدى دەكەین.

ئەم بەسەرھاتە سەرسوڕھێنەرە پیشكەشى ئێوەى خۆینەر
دەكەم.

خالیید ئیرتوغول

بهشی یه که م مه رگی دلته زیننی باو کم

قیامهت...

ژیانیکی دۆزه خ ئاسا.. یا قیامهت

ئاخۆ ده کریت مڕۆڤ له نێو دۆزه خدا له گه‌ڵ پشکۆ دوکه‌لی ئاگر دا
ژین بکات!

ئه‌وانه‌ی سه‌رگوزشته‌ی ژیا‌نی من ده‌خویننه‌وه، زۆر باش له‌ واتای
ئه‌م ژیا‌نه‌ تیده‌گه‌ن. هه‌موو مڕۆڤێک که‌ مائاوا‌یی له‌ ژیا‌ن ده‌کات،
قیامه‌تی ده‌ست پیده‌کات، به‌لام من که‌ سیکم که‌ هه‌ر له‌ و قیامه‌ته‌دا
چاوم به‌ دنیا هه‌له‌یتناوه‌.

ئه‌و قیامه‌ته‌ی که‌ هه‌موو که‌ سیک یه‌ کجار پوه‌پوه‌ی ده‌بیته‌وه، من
سه‌دان جار پوه‌پوه‌ی بومه‌ته‌وه. ئه‌و تالیی و ناسۆرییه‌ی په‌نگه‌
هه‌موو که‌ سیک یه‌ کجار بیچیزیت، من به‌ شیوه‌یه‌کی له‌ ژماره‌ نه‌هاتوو
چه‌شتومه‌.

ئىستا بىردەكە مەو، چۈن تۈنۈمۈ بەرگەي ئەم ھەموو ئازارە
جەرگىرپانە بگرم؟

چۈن لەگەل شەپۆلە خنكىنەرەكانى ژياندا نقوم بووم. پەنگە
پەرۋەردگار ھەموو ئەمەي بەسەرھىنايىتم، بۇ ئەوەي دواتر ئەزمۈنى
ژيانم بۇ ئەوەي نوئى و، گەنجە بىتۈوانەكان باس بگەم، بۇ ئەوانەي كە
لە داوۋەكانى ژيان بىتۈگان.. بۇ ئەوەي بىمە پەند بۇ ئەو كەسانەي
بەبى سەرۋەرى و بى ئامانچ دريژە بە ژيانيان دەدەن، تا ئەوانىش
گرفتارى ھەمان ھەلە نەبن.

كى ئەزانى... پەنگە وايىت..

* * *

كاتىك بۇ يەكەم جار لە ژياندا ھەستى ھاتنى قىامەتم چەشت،
تەمەن تەنھا چوار سال بوو. منالئكى بى گۇناھ، بىتۈوان و، بىتۈگا لە
گورزە بگورزەكانى ژيان...

ھەر ئەم يەكەمىن گورزەش بوو ھەموو ساتئىكى ژيانمى قىامەت
ئاسا گۆپى. ھىندە ترسناك بوو، كە ھەموو ئومىدەكانمى لەناو بىرد،
دنياي لى تاريك كردم. يەكەم وانەي ژيانى دادام، تەواوى بوونمى
خاپوور كرد، پاش ئەوە فرمىسكەكانم بە ئەستەم دەگىرسانەوہ.

ئەم قىامەتەش دىمەنى لاشە پارچەكراوہكەي باوكم بوو، كە ھەموو
لاشەي بە ئەشكەنچەوہ لەت كرابوو.

دایکیشم - که نه خوښی گورچیلای هه بوو - له گه ل چوار خوشک و
برای بچوکدا شپړزه بوو بوو، هه موومان باوه شمان کردبوو به
تابو ته که ی باوکمدا، به هات و هاوار ده مان نالاند.

نه مه به ته واوی قیامه تیک بوو بۆ ئیمه و، منیش له دنیا ساواکه مدا بۆ
یه که م جار تالاری بیتومیدی و بیچاره بیم چه شت.

ئای خوا به گیان! چ دیمه نیکي توقیت بهر بوو! ته نانه ت
بیرکردنه وهش لیتی مرۆف ده هه ژینیت. داخو هیچ مرۆفیک هه به بهرگه ی
نه و هه موو نه شکه نه به بهرگیت؟!

ئایا له دنیا دا که سانیکی وا هه بوون که به و نه ندازه به به ناره وایی
و به بی پرهمانه و دوور له هه موو هه ستيکی مرۆفانه رهفتار بکه ن؟
ده بیت نه وانه ی لاشه ی باوکمیان وه که قه صاب پارچه پارچه کردبوو،
چه ند کینه له دل بووین! ده بیت باوکم له نیتو نه شکه نه به و نازاردا
چه ندیک هاواری کردبیت و، داوای یارمه تی کردبیت!

ژور ترسناکه! تاوانیکه، ویزدان ده هه ژینیت، به دریزایی ته مه نم
نه متوانی نه و دیمه نه له بهرچاوم بسپمه وه. نه متوانی خۆم له
کاریگه ری نه و دیمه نه پژگار بکه م. سیما تاساوو پوو خساره په رنگ
په پیره که ی له خه یالم ده رناچن. له وانه شه بنچینه ی تیروانییم بۆ
کینه و بیزاری ی له ژياندا نه م دیمه نه دلته زینه ی تیدابیت.

نەرىتى دوژمنايه تى؛

دوژمنايه تى سىماي ژيانى ئىمە بوو. لەگەل دوژمنايه تىدا دەنووستىن و، لەگەل دوژمنايه تىدا بە ئاگا دەهاتىنەو. ئەمە زامىك و، كىنە يەك و، نەفرەت ك بوو، كە سالە ھاي سالە و لەوانەشە چەندىن سەدە ساپىژ نەبوو و ناپىت.

ھەموو پلانەكانى ژيانمان، لەسەر بنەماي تۆلە سەندنەو داپشتبوو، ھەركات دەولەت بەدادگەريەو لەناحەقى نزيك نەبىتەو، سەملەتكر او و بىتاوان نەپارىژىت و، سەمكار و تاوانبارىش بەو سزايە نەگەيەنىت كە شاينەيەتى، ئەوا ھەموو كەس تا ھىزى برېكات لاي خۆيەو دادگەرى دەكات. بىگومان ئەمەش بە ترس، ئەشكەنجە، خويىن و، دواتر مەرگ كۆتايى دىت.

ئەگەر كەسىك لە منداڵەكەت بدات، تۆش ناچار لە دژى ئەو كەسە ھەموو ھىزىت دەخەيتەگەر، ئەگەر كەسىك پىگەت پىيگريىت، تۆ بەشيوەيەكى توندتر بەرپەرچى دەدەيتەو.

ئەگەر كەسىك بكورژىت، ئەوا بە كوشتنى بكورژەكەى، ژمارەى مردووى ھەردولا بەرزەدەبىتەو بۆ دوان.

لەپاستىدا ئەمە پيشاندانى ھىزەو، ھەر ئەمەشە كە ژيانى مرقۇ ويران دەكات.. ئىستە كە بىردەكەمەو، بەخۆم دەلیم كە بۆچى ئەزموونى يەكگرتن و پىكەو ژيانمان تاقى نەكردۆتەو؟ بۆچى كاتىك

مندالەکان پێیان بە یەکتەر گرتوو و، بە شەپدا هاتوون، لە جێی لێدان، بە قەسە ی خۆش و زمانی شیرین پونکردنەو و مان نەداو؟ بۆ پێگاکانی چارەسەر پێکھاتن نەگەراوین؟ بە لکو بە پێچەوانەو و ئەو پێیانەمان گرتوو تەبەر کە پووداو کەیان چەتر کردوو تەو.

شەوان بە نۆبە ئێشکمان دەگرت:

کە شەو دادەهات، دەرگا و پەنجەرەکان دادەخران. پیاو و کان میلیان لە چەکەکانیان دەهێنا یەو، تا ئەگەر شەو لە لایەن دوژمنەو و خافلگیر کران، دەستبەجێ بتوانن پوویە پوویان ببەنەو، تا زەردە پەپی بە یانی لە ئامادەباشیدا بوون. شەوانی ئێشکگرتن بوو پوویە کابوسێک، خەوتن و، بە خەبەر بوونیش نە بە پۆژ و نە بە شەو مەزنی ئاسوودە نە دەکرد. هەردەم ترس، دوودلی، دلەپاوکی، وەک بێتی ئەمە ژیان نا، بە لکو شانۆیەک بوو بۆ ئەشکەنجەدان، لە سەرایی دادگایەکی دوانە هاتووی بۆ ئەنجامدا بووین، لەم جەنگەلی دڕندایەتییدا باوکم کۆتا قوریانی بوو، کە دەبوو بەرەنگاری ئەمە ببێتەو، بە لام چۆن؟

لەبەر ئەمە لە (ئورفا) وە هەلەتین. لایەنی بەرامبەر لە ئێمە بەهێزتر بوو، تەنها کەسێش کە بەرەڵستی دەکردن باوکم بوو، بە لام ئەوان بەو شیۆ نامۆفانەییە کۆشتیان و، ئەمەش سەرەپای سنووردانان بۆ بەرەڵستی بنەمالە کەمان، پەيامێکی تۆقاندن و ناشکرابوو بۆ ئێمەش.

واته "ئەگەر سنووری خۆتان نەزانن، سەرەنجامی ھەمووتان بەم جۆرە دەبێت".

لەم بەرەیدەدا جگە لە ئێمە کەس نەمابوو، کێ تۆلەیی باوکمی دەسەندەو؟ خزمەکانی دایکم پەییوەندی خزمایەتییان لەگەڵ پچراندبوون، چونکە کاتی خۆی باپیرم پازی نەبوو بە ھاوسەرگیری دایکم لەگەڵ باوکمدا.

ھەربۆیە پەییوەندییان لەگەڵماندا پچراندبوو، ھاوکارییان نەدەکردین، سەرەپای ئەو ھەموو نەھامەتییە بەسەرماندا دەھات، نە خاڵەکانم، نە پورەکانم، نە باپیر و نە نکم، ھیچ کامیان یارمەتیان نەدەداین، سەرەپای ئەو ھەولەمەندیش بوون.

مرۆڤ ھیچ نەرخێکی نەبوو

بنەمالەیی ئێمە تەنھا باوکم و مامێکم ھەبوو. لەپاستیدا نەوێکانی خێزانی باوکم چوار بوون: بەلام دوانیان لە لایەن دوژمنەکانمانەوە کوژرا بوون. یەکێک لە پورەکانم لەگەڵ مێردەکەیدا بەیەکەوە بووبوونە نیشانەیی گوللەیی دوژمنەکانمان. ئەو ھەوێ دووھەمیشیان لەکاتی ئاھەنگی ھاوسەرگیرییدا...

ئەمانە، پووداوەگەلیکی زۆر دلتەزین و جەرگپرێبوون، چ بۆ دوژمنەکانمان و بۆ ئێمەش. ئەو ھەریگیز نەدەبوو پووبەدات، بەسەرماندا ھات. مێردی پورەکەم بە ئومێدێکی گەورە و بەپەرۆشیی

خزمه تی سه ریازی گه پابوو یه وه. شه وی ناهه نگه که ی بوو، چاره نووسی کوتایی هه ردووکیان زۆر سامناک بوو. ئه ی داخ و په ژاره ی خزمانیان؟ نازاره کانی ئیمه له باسکردن نایه، چونکه به ته نها و بیچاره مابووینه وه. ئه و مامه م که له ژياندا مابوو که سێکی که م ئه ندام و نه خوش بوو، نه ی توانی به پیتی پتویست یارمه تیده رمان بیت. له بهر گیانی خۆی زۆر له ئیمه نزیک نه ده بۆوه، پوره که ی تریشم چیت بهرگه ی ئه م بازاری گیانکێشانه ی نه گرت و، کۆچی کردو پۆیشت.

بۆ چه ندين سالّ به هیچ شتیه یه هه والێکمان پیتی نه زانی. ئه و گه پانه ش که به ئومیدی دۆزینه وه ی پورم کردمان، دیسان تووشی شکستی کردین، چونکه له گه لّ مێرده که یدا له مالی خۆیاندا به هۆی ژه هراویبونه وه به غاز مردبوون. ئایا به پاستی پووداوێک بوو یاخود به دهستی نه نقه ست بوو، نازانم!

به لّی به و شتیه یه دایکی نه خوش و بیچاره م له گه لّ چوار مندا له که یدا مابوو یه وه. پۆزانیکێ وه ها سه خت چاوه پێیان ده کردین که گێرپانه وه ی پووداوه کانیشیان دژواره؟ به لام هه رچه ند سه خت بیت و وزه ی خامه که شم به پیتی پتویست نه بیت، باسی ئه و پۆزگاره تارو تالانه ده نووسمه وه.

باوكم له كارى نابەجىۋە تىۋەگلابوو:

باوكم كەسىكى ژىرو فېلباز و خاۋەن سىمايەكى جوان بوو، دەتوانم تىبگەم كە بۆچى دايكم ئەۋى خۆشويستوۋە. ۋەك دەلەين: گەنجىكى سەرنجپاكىش بوۋە، بەلام ۋەك ھەركەسىكى تر ھەلەشى كىردوۋە. گەۋرەترىن ھەلەشى ئەۋەتۋە بوۋەكە ھەرام و ھەلەللى لەيەك جىيانەدە كىردوۋە و، ماۋە ماۋەش لەكارى گومانلىكراۋەۋە تىۋەدەگلا. لەلەيەكەۋە دوزمەنەكان، لەلەيەكى ترەۋە خوارىدەۋە و، قومار و، پەيۋەندى ناشەرى و چەندىن ھەلەشى تىرش... مەن ئەۋەتۋەنم ۋەك خەيالىك لەيادە، دايكم پۇژ تا ئىۋارە تەكە تىدا دەكرد:

"پىاۋەكە، ئەۋەكارانە مەكە! بىر لە مەن و مەنەكان بىكەرەۋە. ئەم شىۋازى ژيانە، ھىچ كەسىكى تىر نەكردوۋە. ئەم كارانە ھەمىشە بە نەگبەتى و دەردى سەرى كۆتايىيان ھاتوۋە..."، بەلام باوكم، گوۋى بەم قىسانە نەدەداۋ، دەرەدەكەۋەت كە بىيانبىستىت.

باوكم لاي كەسىكى دەۋلەمەند كارى دەكرد، كە بە (تۇپال ھەمدى) ناسرا بوو، (تۇپال ھەمدى) ناۋو شۆرەتىكى باشى لەنئىۋ خەلكدا نەبوو، گازىنۇ، قومارخانە، بازىرگانى بە ئافەت، مادە ھۆشبەرەكان: بەكورتى ھەموو جۆرە كارىكى خراپى بەپىۋە دەبىردو، چەندىن پىاۋى ۋەك باوكم كارىيان بۇ دەكرد.

هه موو ئەم پیاوانەش قوریا نی تیۆه گلان بوون بە کاری
گومانلیکراوه وه.

(تۆپال حەمدی) قاچی لە پێکدادانی کدا شکا بوو و، بە شەلی
مابوو یه وه. ههروهها یه کێک له تایبه ته ندیه کانی نی وه بوو، که
دۆستیکی نزیک دۆژنه کانی بنه ماله ی نی مه بوو. نهینی کوشتنی
باوکیشم هه ر نه مه بوو.

ئاخۆ باوکم به هۆی کاریکی هه له یه وه له لایه ن (تۆپال حەمدی) یه وه
درا بوو به کوشت، یاخود له لایه ن دۆژنه کانه وه ؟ له وانه شه
هه ردوولا کاره که یان به هاویه شی نه نجام دا بیئت. به سه رنجدان له و
شیوازه نامرۆقانه یه ی باوکی پی کوژا بوو (تۆپال حەمدی) م به
خه یالدا ده هات، چونکه دۆژنه مان له بنه ماله ی یه کتری ده کوژنه وه،
به لام به م شیۆه یه نه شکه نجه ی که س ناده ن.

باوکیشم به شیۆه یه کی درندانه کوژا بوو، به لام نه و گریمانه یه ش
هه بوو، که باوکم له کاری گومانلیکراوو ئابوو به ردا تیۆه گلا بیئت.

به مجۆره دۆژنه کانی خێزانه که م زیادیان کرد: حەمدیه شەل لە گەل
دۆژنه کۆنه کانه مان. به کورتی هیچ دۆستی کمان نه بوو. تاکه
ئاسوده یی منیش پاکشان له ئامیزی دایکم و، گریان و فرمێسک پرشتن
بوو.

ئاه، له و بی که سییه ! ئاه چ بیچاره ییه ک بوو!

خوایه گیان! هرگیز نه و پوڙانه مان پيشان نه ده يته وه جاريکي تر،
 نه وه ي ئيمه چه شتمان به سرکه سدا نه يه ت. بيچاره ييمان له
 باسکردن نايه ت.

نه مانتوانی لاشه ی باوکم بنيژين و، دوو پوځ له مالّه که ماندا مایه وه.
 دواتر له شاره وانیه وه هاتن و به خاکيان سپارد. دايکي په حمه تيم،
 نه لقه ی بووکيني خوی له مه سره فی به خاکسپاردنه که ی باوکمدا
 به خه رج دا. خانويه کی کړی... دايکيکی نه خوش... چوار مندا ل
 له باوه شی دوورناکه ونه وه و، شایه تحالی فرمیسه که کانی نه و
 بیچاره یه ن....

پوځگاره پر نه هامه تیه کان:

له خانويه کی بچووکي کړیدا ده ژيايین. دايکم شه و تا به يان
 به ده ست نازاری گورچيله وه ده ينا لاند. خواردن و خواردنه وه ی پی
 نه ده خورواو، ده سته کانی و پووخساری ده ناوسان، پووی زهره
 ه لده که پراو، تروسکايی تیدا به دی نه ده کرا. من و خوشک و براکانیشم
 له بهر نه وه ی له حالی دايکم تینه ده که يشتين، زورجار به یاری و
 په فتاره کانمان نه ومان بیتاقه ت ده کرد، به لام که هه ستمان ده کرد
 دايکم به ده ست نازاری زوره وه ده نالیني و، که گویمان له نا هه کانی
 ده بوو و له ده وری کوره بووینه وه و، ئیمه ش ده گريایین. واما ن ده زانی
 دايکيشمان وه ک باوکمان ده مری. ده رده داریی دايکم به شتیره که

بوو، كه له به يانيه وه تا ئىواره، جارى وا هه بوو له ئىواره شه وه تا به يانى پۆڤى دواتر به رده وام سازارى ده بوو. ئيمهش شه وانه به دهم گريانه وه ده نووستين.

ئو پۆڤگاره زۆر پۆڤ هه بوو كه به برسى سه رمان ده نايه وه. جار هه بوو پارچه نان يكي شمان ده ست نه ده كه وت. ناو به ناو دراوسى كان به زه بيان پياماندا ده هاته وه، و، خواردنيان بۆ ده هينان، به لام ئه م يارمه تيانهش نه مان. چونكه دوژمنه كانمان ده يانو يست بيچاره مان بكن و، به هه په شه كردن له دراوسى كانمان، پڤگريان ده كردن به وهى يارمه تيمان بدهن. دايكم چوو بۆلاى (حه مديه شه ل) بۆ ئه وهى حه قى باوكمى ئى وه ريگريته وه، به لام ئه وه هم ده ريكرده بوو، هه م قه رزه كانى باوكيشمى نه دابوون و، به هه په شه وه پيى وتبوو: به گيانى خۆت ده يانده يته وه؟" دايكم كه هاته وه بۆ ماله وه زۆر پووخابوو، زۆر په ريشان بوو. ئاى دايكه گيان، چيت چه شتبوو، چى! ...

دايكم ئه وه شه وه زۆر په ريشان بوو، هات و هاوار له تاو نازاره كانى ده ينالاند و، ده يوت: موسولمانيك نيبه، به نده يه كى خوا نيبه؟ وا ئه مرم، يارمه تيم به ن!"، من له و كاته دا چوار سالان بووم. خوشك و براكانم له من بچوكتر بوون.

دایکم هاواری ده کرد و ده یوت: "یه کی نیه فریامان بکه ویت؟"
نیمه ش به ده نگی بهرز هاوارمان ده کرد "برسیمانه، نان". خوشکیکم
بچوکتین منالمان بوو. هیورکړنه وهی مه حال بوو و بهرده وام
ده گریا.

بهشی دووهم

پیره پیاویکی نوورانی

که سیڅ نه و شه وه گویبیستی ناله و نازاره کانی دایکم و، هات و هاواری ئیمه ی برسیی بوو. له راستیدا ماله که مان به دهنگی هات و هاواری ئیمه هه ژابوو، کاتیڅ له ده رگا درا، پیاویک به بهرگیکی دراو و کۆن و، دیمه نئیکی سوالکه ر ئاساوه هاته ژووره وه، به وتنی: "بۆ خاتری خوا یارمه تییه ک" سه ری هیتایه نه و ژووره ی ئیمه ی لی دانیشتبووین.

پیاویکی زۆر پاکوخواوین ده هاته پێش چاو، دیمه نئیکی نوورانی و، پوو خساریکی گه شاوه ی هه بوو. به زمانیکی مندا لانه وه وتمان: "هیچمان نییه بیده یین به ئیوه"، بۆ نه وه ی پیاوه که به ته واوی دلتیا ببیت، که هیچ خواردنێک شک نابەین، مه نجه لی نانه که م بردو نیشانم دا. پیاوه نوورانییه که ش خه نده یه کی میهره بانانه ی کردو، مه نجه له که ی له ده ستم گرت و، له جانتاکه ی ده ستیدا خواردنی

كه لوپه ليكي وه هاشمان شك نه ده برد؛ خاوهن قه رزه كانى باوكم كه
 حال و گوزهرانى ئيمه يان ده بينى، له وه رگرتنه وهى قه رزه كانيان بى
 ئوميد ده بوون و، هه نديكيان ئه و كه لوپه لانه مان كه پاره يان ده كرد،
 له جى قه رزه كان برديان، له سه ره تادا سه لاجه و ته له فزيونه كه مان،
 پاشان تاقمه قه نه فه كونه كه مان و، دواتر تاقمى ژوورى نووستنه كه
 دايكم. به جورىك له ماله كه ماندا ته نها غازو ته باختيكمان مابوو، ئه و
 جارىك يه كيك له خاوهن قه رزه كان ويستى بيان بات، به لام كه
 پوو خساي داماو و بى چاره و فرميسكاوى دايكمى بينى، به زه يى
 پيماندا هاته وه، داينان و پويشت.

به م شيوه يه ساحيب خانووه كه به خو مان و ئه و كه لوپه له كه مه وه
 كه مابوومان وه ده رى ناين، ئيمه ش بيچاره تيرامابووين. نه مانده زانى
 چى بكه ين و، پوه له كوئى بكه ين. يه كه م شه ومان له سه ر شه قام و
 له ژير پو شنابى كزى نه ستيره كاندا به پى كرد. دايكى په حمه تيم تا
 به ره به يان به دهم ئازارو ناله وه له خواى گه وره پاراپيه وه و، نزاى كرد.
 سه ره به يانى پوژى دواتر به تينى گه رمى تيشكى خو رى هاوين به
 ناگاهاتينه وه و، سه ره له نوئى پوژىكى ديكه مان به ئازارو ناله ي دايكم و،
 سكى برسپيه وه ده ستپيكرده وه.

پوژانه زور به زه حمه ت پارچه نانتيكى وشكمان ده ستده كه وىت.

بۆيە كاتىك دەيىنم، بە چەندەھا تەن خۇراك قىپى دەدرىتە
 زىلخانەو، دەستبەجى دىمەنى ئەوانە دىتە پېش چاوم، كە بەدەست
 برىستىيەو دەنالىنن. بەھەرھال منىش لەپىزى ئەو برىسيانەدام،
 بىگومان زاتى خاوەن دادپەرۋەرى پەھا، دادگاىەكى مەزنى بۆ ئەم
 نايەكسانىي و برىستىيە ئامادەكردوۋە، ئەگەرنا ناسۆرى ئەم ھەموو
 برىستىيە بەچى دەپەرۋىنرىتەو؟

بى لانا كەوتىن، پىۋىستى دەست بە ئاوگەياندىن و، خۇراك و،
 تەنانت ھىچ پىۋىستىيەكى سەرەتايى ژيانىكى ئابروومەندانەمان
 دەست نەدەكەوت، دايكە لە تاودا، بەچۆكدا ھات و، كىرنوشى بۆ
 خۋاي گەرە برد، بە ھاوارىكى پىر ئازارو بى چارەو ەتى: "خۋايە
 گيان، بە ھانامانەو بىيت، بە مېھرو بەخشىندەيى خۆت
 دەستگىرۋىيمان بىكەيت، كۆمەكى خۆتمان فرىا بخەيت"، بەم جۆرە
 دەينالاندو دەيوت: "ھىچم لەدەست نايەت، بەراستى نازانم چى بىكەم،
 خۋايەگيان لەبەر خاترى ئەم مىندالە بى تاوانانە ۋەرە بە ھانامانەو".
 لەو كاتەدا ئۆتۆمبىللىك لە نىزىكىمانەو ۋەستتا. شۆفىرى
 ئۆتۆمبىلەكە ەتى: "دەى سەرەكون، با برۆين".

ئاوپمان دايەو، من پاش ئەۋەى باش سەرنجم دا، وتم خۆ ئەۋە
 ئەو پياۋەيە كە داۋاي خىرەكەى لىكرىدىن و، دواتر خواردنەكەى بۆ
 جېھىشتىن... ئەو سىما نورانىەو، ئەو خەندە شىرىن و مېھرەبانە

ته نها له و ده کهن، چۆن بتوانم پووخساری که سیکي وا له یاد بکه م،
بیگومان له یادم ناچیت.

دایکم پرسى: "بۆ کوی ده پۆین، ئیوه کین؟"
شوفیره که وتى: "خانویه کم بۆ دۆزیونه ته وه، تا تئیدا نیشته جی
بین."

به هه ر حال دایکم وهك ئه وهی له باب ته که تیگه یشتبیت، هیچ
ناپه زاییه کی نیشان نه دا.

سه رمان سوور مابوو:

شوفیره که که لوپه له کانمانی کرده ئۆتۆمبیلایکه وهو، ئیمه ش
سه رکه وتین. له پێدا هیچ قسه یه کی له گه ل نه کردین، ته نها به دایکمی
وت: "ئه م کتیبه بخوینه ره وه."

دواتر بۆم ده رکه وت ئه و کتیبه ی پیاوه که دابویه دایکم
(جه وشه ن) بوو. دایکیشم بى وچان و به رده وام ده یخوینده وه و
ده یوت: "ئه م جه وشه نه ده بیته شیفه، مایه ی حه وانه وه ی ده روونه،
ساپژکاری ئازاره کانمه."

له به رده م خانویه کی خنجیله ی ساده دا وه ستاین، که چوینه
ژووره وه، بینیمان خانووه که خۆی که لوپه لی ناومالی تیدا بوو،
ته نانه ت چیشته خانه که شی پرکرا بوو له خواردن. شوفیره که ئیمه ی له و
ماله دا جیه یشت، به لام پیش ئه وه ی بپوات وتى: "خاوه ن ماله که

كرىتان لى وەرناگرىت و، خەمتان نەبىت، بەردەوام پشت بەخوای
گەوردە بىبەستىن، پەرورەدگارم گەوردەترین ھاودەمى نەخۆش و،
دلشكاو، بى نەواو، ستەمدیدەكانە، ئىۋە تەنھا ئارامبىگرن" و، پاش
ئەۋە پۇيشت.

نىشتەجىببۇونمان لەو خانووەدا وەك چەژنىك وابوو، ھەموومان
بەخۆشخالىيەو دەستمان بە نان خواردن كرد، زۆر بە پەرۆشەو
نانەكەمان خوارد، بەجۆرىك كە نەماندەويست ھەرگىز جارىكى دى
برىسيما بىيئەو.

دايكم كە ئىمەى بەم خۆشخالىيە بىنى پووخسارى گەشايەو،
خەندەيەكى شىرىن كەوتە سەر لىۋەكانى.

خانووەكە لە دوو ژوور پىكھاتبوو، تا بلىت بەشۆرەيەكى پىكوپىك
كەلوپەلەكانى تىدا دانرابوو.

دايكم بە دەنگى بەرز ھەستى خۆشخالى دەردەبەرى و،
دەيوت: "ئاي خوايەگيان! چەند مېھرەبانىت، سەلاچە كۆنەكەى
خۆمان لە ھەمان جۆر، لەجى قەنەفەو تاقمى ژوورى نوستەكەش
لە ھەمان شىۋە مۆدىلى لىيە!"

واتە وەك ئەۋەى كەلوپەلەكانمان گوازىبىتەو بى ئىرە، ئەم
خانووە، تەنانەت وەك دووانەى خانووە كۆنەكەمان دەھاتە پىش
چار. بەسەر سۆرمانەو دەمانوت: "ئەمە چۆن دەبىت؟ بەپاستى

شتتکی سهیره، دۆش دامابووین، به لام پوداوی له وه
سهرسوپهینه رتر له دواتردا پوویدا.

پیره پیاویکی پیش سپی، که وا دیاربوو خاوهن ماله کهیه، هاته
ئورده وه، وتی:

- ئیوه کین و، چی ده کهن لیڤه؟
دایکم وتی:

- شوفیری ئۆتۆمبیلێک ئیمه ی هینا بۆ ئیره وه، وتی لیڤه نیشته جی
بین، ته نانه وتی ساحیب ماله که کریتان لی وهرناگریت.

پیاوه پیره که به سهرسوپه مانه وه له شوینی خۆی دانیشته، وتی:
- نای خوایه، خوایه گیان، من پیاویکی وه ها ناناسم، ده مویست
خانوه که م به کری بدهم، به لام به لێنم به کهس نه دابوو. ههروه ها
نیازیشم وه ها نه بوو، کری وهرنه گرم.
ئیه کین؟ که میک باسی خۆتانم بۆ بکهن.
دایکم باسی کرد.

فرمێسک له چاوی پیره پیاوه که وه داباری، دیاربوو ئه م به سه رها ته
جه رگبه مان کاری له ویش کردبوو.

- من نه و پیاوه ی ئیه ی هینا وه ته ئیره ناناسم، به لام هه زاران
سو پاس بۆ په روه ردگارم که خانوه که ی من بوو به نسیمی بیتاوانی
وه کو ئیه، کریتان لی وهرناگرم و، هه رچه نده من پیاویکی وه ها

هه بوو و دهوله مەندیش نیم، بەلام ئینشانە للاناویە ناو یارمەتی و
هاوکاریتان دەکم.

ئەم پووداوه کاریگەری زۆری هەم لەسەر دایکم و هەم لەسەر مامە
پیرەگەش جێهێشت، منیش دواتر کە پێگەیشتم بەهەمان شیوە ئەم
پووداوه کاری تێکردم.

هەرچۆنێک بێت دەستیکی شاراوه یارمەتی پێشکەشی ئێمە
دەکرد، تالەم بێچارەییە بە هانامانەوه بێت. چۆن بتوانین ئەو مامە
پیرە نوورانییە لە یاد بکەین؟ کە هەركاتیك بێ ئومێد بووبیتین
هاتوو بە هانامانەوه.

دایکم نەخۆشییەکی هەرسەختەر دەبوو، گەرەترین ترسیشی
ئاسایشی گیانی ئێمە بوو، چونکە دانیابوو بە گەرەبوون و
پێگەیشتمی سی کوڕ، نە (حەمدیە شەل) و نە دۆژمنەکانمان پێگەیان
نەدەدا هەرگیز ئاسوودەبین. هەروەها خەیاڵی تۆڵەبەندەوه مان لە
دۆژمنەکانمان ئۆقرەیی لێپێبوون. واتە ئێمە هەم بە دەست تەنهایی و
برسییتی و، هەم بە دەست دوو دۆژمنی سەختکارەوه گرفتار بووین.
پۆژانی زۆر بە ئازار، زۆر سەخت و دژوار و، زۆر بە دمان لە پێدا بوو.

منیان رفاند:

نه خوشیه که ی دایکم گه یشتبووه ناستیکی بهرگه نه گیراو. نه و ساله ی پیم نایه شش سالی مه وه، نه و برایم که له من بچوکتز بوو پینج و، نه وه ی دوا ی نه و چوار و بچوکتزین خوشکیشم سی سال بوو. هیواش هیواش ههستم به بهرپرسیارییه تی سهختی زیانم ده کرد، بویه پیویست بوو بیرک له کیشانی به شیک له خهرجی خیزانه که م بکه مه وه. خاوه ن ماله که مان خوا ی گه وره تا نه به د لیتی پازی بیت، هه م کرپی له ئیمه وهرنه ده گرت و، هه م چاودیری ئیمه ی ده کرد و ده سنگیریوی ده کردین.

سندوقیکی بویاخی پیلاوی بو من کپی. سه په پای نه و ته مه نه بچوکه م له به یانیه وه تا ئیواره ده سوپامه وه: سی چوار قروشم ده سته ده کوت و، به شه که تی و ماندووی ده گه پامه وه ماله وه، به لام که نرکه و ناله ی دایکم گوئی لی ده بوو، ماندوویه تیم له بیر ده کردو، تا به یانی نه ده نووستم و، فرمیسم ده پرشت.

ناخ! ... ناخ، چ پۆژگاریکی سهخت و پر دهردی سه ری بوون، له و پۆژانه دا دوو چاری پووداویکی وه ها بووم، که هه رکات به بیرمدا دیته وه، داده چله کم.

وهك هه ر پۆژیکسی ئاسایی، به یانیه که ی له مال دهرچووم و، سندوقی بویاچه که م دا به کۆلما. به پیلاویکی کۆن و دپاو و،

پانتۆلئىكى لە چل لاوه پىنەكراو، تىشىرتىكى شىرەو پىستەكەشم
پەنگى پەشى بۆياخەكانى بوارىدبوو، نەخۆشپىيە بى ئامانەكەى دايكم
مەروەك ھەموو شتىكى مالىھەى شىواندبوو ئىمەشى لە پاك و
خاوينى بى بەش كىردبوو.

لە نىزىكى دىوارىكدا دانىشتم. بەو دەنگە بىچارەو غەم ئاوپىزەو
ھاوارم دەكرد: "وهرن با بۆياختان بۆ بكەم كاكە، ئەگەر برىقەى نەدا
پارە مەدە"، ئەو كەسانەى بەلامدا تىدەپەپىن كە سەبرى جلوبەرگى
چلكن و سىماى پەشداگىر ساويان دەكرد، ھەندىكىيان دلىان بە تەمەن
و حالە دەسوتا، ھەندىكىشىيان پىدەكەنن و تىدەپەپىن.

ھەندىك جارىش كەسانى مېھرەبان پارەى زىادەيان دەدامى و،
دلىان خۆش دەكردم.

سەرنجى منىش لای ئەو مىندالانە بوو كە لە تەمەنى خۆمدا بوون.
ئەوان، دايك و باوكيان دەستيان گرتىبوون و، جلوبەرگى نووى و
جوانيان پۆشىبوو و، شىرىنى و دۆندىرە بەدەستيانەو بوو، لە
كەيفى خۆياندا بوون...

بەجۆرىك ئىرەپىم پى دەبردن، كە سالانى مىندالىم بەو ھەسرەتەو
تىپەپىن. كە ئىتوارە داھات، كاتى گەپانەو ھەش بۆ لای دايكى بى
چارەو دەردەدارم پەرىشانى دەكردم. بەلام ھەر لە پۆزىكى ئاسايى
و ھەدادا پوداوىكى شوم بەسەردا ھات.

پیاویکی تەمەن مامناوەندی پێکپۆش لەگەڵ کورپێکی گەنجدا لێم
 نزیک بوونەوهو، کە ئەمەدەناسین، بەلام هێندە بە پەرۆشی و
 خۆشڕەفتاری لەگەڵمدا دوان، کە هەر زوو ئاشنایەتیمان پەیدا کرد،
 پرسیاریان لەبارەی ژیاڵەوه لێ کردم. وتم:

— باوکم ئەماوه، دایکیشم نەخۆشه، منیش چاودێری خوشکەکم و
 دووبراکم دەکەم.

— وتیان: بەپاستی جێی داخە... ژۆر بەداخەوه بووین بۆت.
 کەوابوو وەرە، لەپێشدا بەیەکەوه خواردنیکی باش دەخۆین،
 دواتریش دەمانەوێت لەبارەی چەند شتیکیوە لەگەڵدا بدوین.
 هیچ بەرھەڵستیم نەکردن. هەرچەندە دایکم بەردەوام ئێمەی
 ئاگادار دەکردەوه:

— هیچ شتێک لەوانە وەرھەگرن کە نایانناسن. مەچن بۆ هیچ کوێ
 لەگەڵ کەسی نەناسراودا، لەوانە بەلایەکتان بەسەردا بهێتن.
 بەلام ئەم دوو نەناسراوە هێندە میھرەبان دەھاتنە پێش چاو، کە
 هیچ ئاھاژەییکی دوژمنایەتیان تێدا بەدی نەدەکرا، سندوقی
 بۆیاخەکی میان لێ سەندم و، منیان برد بۆلای ئۆتۆمبیلێک کە کەمێک
 لەپێشتەر وەستێنرابوو. ئۆتۆمبیلەکی کە سێکی تریشی تێدابوو.

هەر کە چووێ ئۆتۆمبیلەکیوە، چاویان بەستمەوه. منیش دەستم
 کرد بە ھاوارکردن، بۆیە دەمیان بەستمەوه، ئەوەندە ترسام کە

خهركيپوو دلم له سينه م دهردهات، عارهق به سهراپاي له شمددا
دههاته خوارهوه، تهنانهت له ترساندا ژير خوم ته پكردبوو، هه
لهبر نه مهش په كم شهقم له سهر ته پكردنى ئوتومبيله كه خوارد.

په گهم پرووبه پرووبونه وهى مهرگ:

نازانم چه نديك پويشتن و، بۆ كوي پويشتين، به لام كه چاويان
كردمه وه، بينيم كه له ژور پكدام كه تيشكيكي پووناكي كز و ميژيكي
كونى تيدايه.

دهستم كرد به هاوار و پارانه وه.

- دايكم زور نه خوشه، نه گهر نه گه پيمه وه بۆ ماله وه دايكم و
خوشكه كم و براكانم زور بيتاقت ده بن. نه گهر من نه بم، كه س نيه
ئاگاي لييان بيت، توخوا مامه گيان وازم لبيتن، خو من هيچم له ئتوه
نه كردوه.

دهستم برد له گيرفانمدا، دهستكه وتى نه و پوژم كه پاره ي
بوياخكردنى نه و دوو پيالوه بوون، دهرم هينا به پويى نه و پياوه
پووگرزه دا كه له بهرام بهرم دانىشتبوو دريژم كرد، وتم:

- بيگره. هه نه مه م پتیه، هيچى تر شك نابه م.

زله يه كي وه هاى دا به پومدا، كه له ناكاو خوم له سهر زه ويه كه
بينيه وه، دهم و لوتم له خويئا سوور بوو بوو، نا ئيكي هه لدايه
به ردهستم. وتى:

- بگره، ئەمە بخۆ. دەنگیشت نەیت و، هیچ خۆت ماندوو مەکه،
تۆ بۆ ئێمە پێویستیت! پاشان چوو دەرەوه و پۆیشت.

لە خەیاڵی منداڵانەدا هەزاران پرسیار دروست بوون: "بۆچی منیان
هێناوه؟ چیان لە من دەوێت؟ چی لە من دەکەن؟"، ترس تەواوی
بوونمی داگیرکردبوو لە پۆحمدا دەهات و دەچوو، خەمی دایکم و
خوشک و براکانیشم بە هیچ جۆریک لە مێشکم دەر نەدەچوو...

لە لایەک ئەم هەموو کێشێانە کە دەریازبوون لێیان ئەستەم بوو،
لە لایەکی تریشەوه هەولم دەدا بە دەم و لێوی زامارەوه نانەکی
دەستم بخۆم.

برسییتی ئەوەندە زۆری بۆ هێنابووم، کە زۆری نەمابوو لە هۆش
خۆم بچم، دلتیا نەبووم چەندێک کات تێپەریوه کە بە دەنگی
گفتوگۆی چەند پیاویک پاجڵەکیم.

یەکیک لە پیاوهکان دەیوت:

- گوناھ، با واز لە منداڵە بھێنین. ئەمە دایکی نەخۆشەو،
باوکیشی نیە. نان پەیداکاری مالهەشیانە، با ئەم کارە نەکەین.
ئەوێ تریشیان:

- باشیشە ئێترها، کە سیش لێی ناپرسیتەوه.

کەس نابێتە پێگرمەن. چۆن بمانەوێت وای بەسەردێنین، ئەوەندە
بەسە قاچێک و قۆلێکی کەمەندام بکەین و، چاویکی کوێر بکەین.

به مه به ته واوی که مته ندام و بی ده سلات ده بیټ. ثم منداله پاره ی
 زوری به نټو چاوانه وه یه. نټوه ته نها نه وه بکن که من ده یلیم.
 ثم شه و کاری منداله که ته واو بکن، نټیر دوا ی چه ند مانگیك
 توانای کارکردنی ده بیټ.

نه ی هاوار خوابه! گویم له چی ده بیټ؟، واته نه وانه ی منیان
 پفاندووه، باندی پفاندنی مندالن و، ده یانه ویټ که مته ندام بکن، تا
 دواتر سوالم پی بکن، ها؟!

ده نگم به هیچ په نایه ک پانه ده گیشته، ته نها وه ک نه وه ی له دایکم
 بیستبووم، ده پارامه وه. "په روه ردگارم یارمه تیم بده، لټره پزگارم
 بکه، فریام بکه وه، ده مه ویټ بچه وه بق لای دایکم".
 به هر حال، به دلی مندالانه وه زور له ناخه وه دوعام کردو، له و
 ساته دا پووداویکی زور سه رسوپه ینه ر پوویدا، که تا نټسته ش له ژیر
 کاریگه ری جوش و خروش و په روشی ساتی پوودانیدام. به پاستی
 ثم بیره وه ریبه پیروزترین و به نرخترین نه ینی ژبانی منه.

جاریکی دیکه نه وه بیره پیاوه نوورانیه!

دهرگا که کرایه وه. منیش وا گومانم برد که جاریکی دیکه نه و
 پیاوانه هاتنه ژووره وه، بویه سه رم خسته نټوان ده سته کانه وه،
 به خه یالی نه وه ی لیټم ده دن، ویستم به ده ستم سه رم بیارژم.
 به پاستی ترس و دله پاوکی ته وساته له باسکردن نایه ت.

كه سټك به هټواشې لټم نزيك بوويه وه، زږر ميهره بانانه ده سټي
خسته سهرشانم و وتی:

- مه ترسه، من له وان نيم.

كاتيک سهرم به رزكرده وه، چي ببينم!؟ ئاي خوايه گيان، نه و
پووخساره ميهره بانه، نه و خنده ئاسووده به خشه، نه و دوو چاوه پر
له سوړو به زه بيه.. له ساتيکدا مني به ره و دونيا مه زنه که ي خوي
په لکيش کرد. نه مه و هک خه يالتيک ده هاته پيش چاو و، بې دنگ له
پيره پياوه که م ده پرواني، قولمي گرت وتی:

- ده ي بابروين، دايک و خوشک و براکانت چاوه پښي تون.

دهرگا که ي کرده وه و چووه دهره وه، منيش به دوايدا چوومه
دهره وه، له و نيوه نده دا هيچ که س ديار نه بو و، ببينم له خانويه کي
وهک فيلادا بووم. سواړي ئوتومبيلتيک بووين و، کاتيش شه و بوو. زږر
به خيرايي هاتينه وه بق ماله وه و، مني دابه زاند.

ته نها توانيم بلټم: مامه نيوه کين؟

پووخساري به خنده يه ک گه شايه وه و وتی:

- "زوکه ئيستا بچو بولاي دايکت. دواتر يه کتر ده ببينينه وه".

منيش دابه زيم و، نه و يش ئوتومبيله که ي ليخوپي، پويشت.

- دايکي داماو و خوشک و براکانم زږر خه مي منيان بو و، زږر
ترسابوون. دايکم هر که مني دي و، له ئاميږي گرتم و، فرميښک له

چاوه کانییه وه دابارین.. گریا گریا... که پروداوه کهم بۆ گتیرانه وه،
دایکم ئاسوده بوو و، دوعای کرد: "واته نه و پیاوه ها! ئای خواجه
گیان، بۆر شوکر. چهنده لیت بپارێینه وه کهمه".

به لوتفی پهروه رگار به شتویه که سهرسوپهینه ر له به لایه کی
تریش پزگارمان بوو. سهختی و نه هاهمه تییه کانی ژیان کۆتایی نایه
و، یه که له دواى یه که به سه رماندا داده بارین.

سالانی پر ناسۆری خویندنی سه ره تایم:

هه ر پۆژیک که تیده په پی پۆژه که ی پيشوتری لا شیرین ده کردین،
له گه ل سهختی و ناهه مارییه کانی ژياندا له پووبه پووبوونه وه ی
به رده وامدا بووین، له هه موو که س زیاتر گرفتارو بیچاره بوو بووین.
به تیپه پوونی پۆژگار ته نهایی و، بیکه سیی و، هه ژاری و، بیچاره بیش
وینای ژيانی ئیمه یان ده کرد.

شه وه نه نگوسته چاوه کانیس یه که له دواى یه که داده هاتن و، له ژیر
فشاری نازاره کاندای ئیمه یان وردو خاش ده کرد.

ناخ، نه و شه وانه! خۆزگه نه هاتبان و، نرکه و ناڵه ی جه رگبری
دایکم به رگوئی نه که و تابه...

خۆزگه شه ویک، ته نه شه ویک، به ئاسوده یی و دوور له نازارو ناڵه
پاکشایه وه، بی هاوار کردن و، چنگ گیر کردن له جله کانی، به بی
وتنی: "تخوا پزگارم کهن، وا نه مره"، کهر ته نه بۆ شه ویکیش بوو،

به لّام ئيمه شهوى له و جۆره مان نه دى و، هه ندى جار حالى
 پۆژه كانمان زۆر له شه وه كان خراپ تر بوون، چونكه جار جار به ته نهاو،
 هه ندىك جاريش له گه ل يه كيك له برا كاندا و، هه ندىك جاريش خۆم و
 دوو برا كه م، هه ر كه له خه وه لده ستاين، به سندوقىكى بۆيا خه وه
 له م جاده بۆ نه و جاده دچووين به دواى پاروه نانيكدا.

برسى و، تينوو، به شه قامه كاندا ده سوپاينه وه، نه مه جگه له
 بىچاره بى و بى دهره تانى چى پي ده و ترى ت؟ هه ندى جار پارهى يه ك
 دوو نانيكمان ده ست ده كه وت، بىگومان پۆژى واش هه بوو كه هيچمان
 قازانج نه ده كرد. به لّام تالترين راستى ژيانمان هه ستردن بوو به بى
 سه ره رشتياري، په راويز خراوى و، بىنازى و، خه يالى خراپى ته نيايى،
 هه ميشه په ند وه رگرتن له په فتارى خراپ و هه له كانمان قه ده رى ئيمه
 بوو. يه كه م جار تا قى كردنه وهى جگه ره و، دزى به شيك بوون له يارييه
 مندا لانه كانمان. په و كارى ژيانى داها توومان به زنجيره يه ك په و دواى
 سه ره سوپه ينه رو چا وه په واننه كرا و چنرا بوو.

بى خوا وه نى، نه بوونى خه مخۆرىك بۆ داها توومان چه شت. له
 گىژاوى ژيانىكى سه رتا پا بۆش و په وچدا سه رگه ردان بوو بووين.
 له خو يندنگه ي سه ره تايى بووين.. په ره ردا گام هه زاران جار لى
 پازى بىت.. مامه په ره ي خوا وه مالمان پى وى سته كانى مه كته بى

هه موومانی دابین ده کرد. وهك بلیتی ئه و باوکیکی مه عنه وی ئیمه بوو
و، وهك خزمیکی زۆر نزیك، هه میشه ده سنگیریژی ده کردین.

من له پۆلی پینجه می سه ره تایى بووم، یه كێك له براكانیشم له
چوار، ئه وی تریشیان ده رچوو بوو بۆ چوار. خوشكه بچووكه كه شمان
له پۆلی دووه می سه ره تایى بوو. هه رچوارمان ئاستی خویندنمان زۆر
باش بوو. هه رچواریشمان زیره كترینی پۆله كه مان بووین. بیگومان
ئهمهش به هاندانی دایكى په حه تيم و، مامه پیره ی خاوه ن مال و
مامۆستاكانمان.

خوشكه بچووكه كه م مامۆستایه كی زۆر میهره بانى هه بوو به ناوی
(ئایلا) خان، كه گرنگی به ئیمه ده داو، له هه ر ده رفه تیكدای ئیمه ی
كۆده كرده وه و، ئامۆزگاری ده كردین: "له سه ركه وتن زیاتر هیچ
چاره یه كی تهرتان نییه، پێگه ی پرگاریوونتان و، به رده وامیدانتان به
ژیانیکی باش ته نها خویندنه. پێویسته له هه موو كه سیك زیاتر هه ول
به ن و بخوینن. ئه و كاته ده توانن ته نانه ت نه خوشیه كه ی دایكیشتان
چاره سه ر بكه ن. ده بنه خاوه ن مالی خۆتان و، پاره و سامانتان
ده بیت، سه یاره ش بۆ خۆتان ده كهن".

سه لامه ت بیته (ئایلا) خان... به باشی له دونه ی مندا لیمان
تیده گه یشت، زۆر به باشیی ئیمه ی ئاراسته ده كرد، به لام

سەختىيەكانى ژيان بوياريان نە دەداين بە ئاسوودەيى بەردەوامىي بە
خوڭدەنەكە مان بەدەين.

من ھەستم بە بەرپرسيارىيەتییەكى زۆر دەکرد. لە ئاستى كەسانى
لەخۆم كەورەتردا پەفتارم دەکرد. ھالى دايكم، بژيوى ژيانمان،
دوژمنەكانمان، پاريزگارى لە خوشك و براكانم و چەندىن خەيالى تر،
لەو گرفت و كيشانە بوون كە بەردەوام سەرقاليان كردبووم.

ھەندىك جار بە توورپەيى و كينە لە دلپەو دەمويست بەيەك زەبر
دوژمنەكانمان لەناو بەرم و، خەيالى سەرپرپنى ھەموويان و
ھەلواسينيان بەديواردا، ئارامپەيەكى لە رادەبەدەرى پى دەبەخشم.

ھەندىك جار دەچوومە گوشەيەكەو دەگريام، زۆر بەباشى بىرم
دەتەو ھەركاتىك ھەستم بە بىچارەيى دەکرد بە گريان ئاسوودە
دەبووم. ھەندىك جارپش كە ھاوتەمەنەكانى خۆم دەبينى گوزەرانيان
باشە و جلو بەرگيان پىكوپىكە، ئىرەيى تووشى سەرپىچى دەكردم و،
دەموت: "پەروەردگارم، بۆچى ھالى ئەوان باشە، دايك و باوكيان
تەندروستن، بۆياخى قۆنەرەش ناكەن، ئىمەش بەم جۆرە
پەريشانين؟".

بەلام دواتر كە پىرە پياو ھەورانييەكەم دەھاتەو ياد، دلنەوايى
خۆم دەداپەو، چونكە كە دەكەوتينە تەنگانەو دژوارى و سەختى
ژيان ئەو دەھات و دەستى يارمەتى بۆ دريژ دەكردين.

دایکی په حمه تیم زوو زوو ئیمه ی ئاگادار ده کرده وه و، ده یوت:
"ئاممان، لای که س هیچ شتیک له باره ی ئه پیاووه نه درکینن. ئه و
بهنده یه کی زور باشی په روه ردگاره و، یارمه تی ئیمه ده دات، ئه گه ر
ئمه بۆ که سانی تر پاس بکه ن، جارێکی تر نایه ته وه."

به لێ ئه و بهنده یه کی باشی خوا بوو، به لام کی بوو؟ چ کاره بوو؟
بۆچی یارمه تی ئیمه ی ده دا؟ بۆچی زور که م قسه ی ده کرد؟ ئه و
پیاوه نوورانییه له خه لکی ئه م دونیا یه نه ده چوو. باشه، له کوێ وه
ده هات؟ هه موو ئه مانه و پرسیا ری وه ک ئه مانه، هه موو ساتیک له
میشکدا ده هاتن و ده چوون و، به بیوه لام له سه رسوړماندا
ده بهیشتمه وه.

بهشی سییه م

برایه کمیان کرده قوربانیی

رووداویکی هاتووچۆ

من قوناغی خویندنی سه ره تایم ته واکردبوو. براکاتم یه کیکیان
دهرچوو بو بۆ پینچ و نه وی تریان چوار و، خوشکه بچووکه که شمان
سی. خۆم و نه و برایه کم که له پۆلی چواربوو به یه که وه چووین بۆ
ئیش. من پیللوم بۆیاخ ده کرد. نه ویش له ته نیشتمه وه ته ل و ئاسنی
کۆنی ده فروشت. شوینه که مان نزیکه پارکیک بوو، ئیمهش له سه ر
شه قامتیکی سه ره کی کارمان ده کرد، له نتوان پارکه که و
شه قامه که شدا شۆسته نه بوو.

من سندوقی بۆیاخه کم بۆ براکه م به جێهێشت و، چووم بۆ نه و
ته والیته ی که له و ناوه وه نزیک بوو و، ده خوله ک یاخود چاره کیکم
پێ چوو، که که پامه وه چی بیینم! نه و شوینه ی ئیمه ی

لیدانیشتبوین خەلکێکی زۆری لیکۆبوونەتەو و قەرەبانییەکی
زۆریان نابووێوەو، هەندێک کەسی تریش بەرەو ئەوی پرایان دەکرد.

کاتیەک دیمەنەکەم بینی، وەک ئەوەی خۆم دووچاری پووداوەکە
هاتبیتم، ناخەم هەلقرا. بە ترس و دلەپاوکیۆه خۆم گەیاندە ناو
ئاپۆرەیی قەرەبانییەکەو، بینیم وا لاشەی خۆیناوی براکەم لەسەر
شەقامەکە کەوتوو و، کەلوپەلەکانی لەو ناوەدا پەرش و
بلاوبووبووێوە و، سندوقی بۆیاخەکەشی تیکشکاوو. بەبێ
تێگەشتن لە پووداوەکە خۆم دا بەسەر لاشەی خۆیناوی براکەمدا.

خەلکی ئەو ناوە هەولیان دەدا لە لاشەکەیی دوورم بخەنەو، بەلام
من هاوارم دەکردو دەموت: "بەرمەن، ئەو بەرەوێمە".

ئای چ بێچارەیی و بێکەسییەکی بوو، دیارە گرتەکانی پابردووم بە
بەراورد بەمە هیچ نەبوون. خەلکەکە هاواریان دەکرد "با بێبەین بۆ
نەخۆشخانە، منداڵەکە هێشتا زیندوو، هەناسە دەدات!".

بەلام لەو کاتەدا ئۆتۆمبیلێکمان بۆ پەیدا نەکرا، تا بێگوازییەو بۆ
نەخۆشخانە. زۆری نەخایاند، براکەم کە هێشتا لە دەسالی تەمەنیدا
بوو، چرۆی تەمەنی هەلوهری. پەنگە لە چەشتنی ئازارە هەرە
سەختەکان پزگاری بوویت. برا داماوێکەم چەند لیرەیهکی لەدەستدا
بوو کەمرد، چەند لیرەکەمان بە زۆر لە دەستی دەرکرد هێندە توند
دەستی نوکاندبوو، چونکە ئەو پارەیی پاروێ نەهەمان بوو. بەلام

شیوہی پوودانی پووداوہ کہ، چەند ھیندە زیاتر کینە لە دلی کردم و، ناخەم بە خەیاڵی تۆ لە سەندنووە کڵبەیی سەند، ھەر لەو ساتە شدا بریاری خۆم دا.

"ھەموو دوژمنەکانم یەک یەک لە ناو دەبەم" چیتەر لە مەرگیش سڵم نەدە کردووە، چونکە ئاگرە کە ی ناخەم بە شیوہ یەک کڵبەیی سەندبوو، کە ھیچ ئارامی و دان بە خۆداگرتنێک دادی نە دەدام لە ئاست لە ناو بردنی سەرپای دوژمنەکانمان. بە پێی گێڕانەوہی خەلکی ئێو ناوہ بۆ پووداوہ کہ: تەکسیەکی جۆری (فۆرد) لە منداڵە کە ی داوہ، دواتریش بە بی وەستان بۆی دەرچووہ، لە کاتی کدا ئێو شویتنە ی ئیمە کارمان لێی دە کرد زۆر سەرە پێگا نەبوو، بە لām لە بەرئەوہی شەقامە کە شوستە ی نەبوو، تەکسیە کە توانیبوو ی بە ئاسانی خۆی دەرباز بکات.

لە و نێوہ ندە دا زۆر بە ئاشکرا دیار بوو کە پووداوہ کە بە دەستی ئێنقەست بووہ، لە راستیدا ئێو ناپاکە، ئێو پیاو کوژە بی ویزدانانە ھەردو کمانیان بە یە کەوہ کردۆتە ئامانج، بە لām لە بەرئەوہی لەو ساتە دا من لە وی نەبووم، تەنھا براکەم بووہ قوربانیی و چڕۆی تەمەنی ھەلۆہری.

لە گەل براکەم دا یە کتریمان زۆر خۆشەویست، ھەرگیز لە یە کتر جیانە دەبووینەوہ. چەندین جار بە یە کەوہ گریاوین، بە یە کەوہ

برسیبویین و، له سەر دەستی کهسی ناپاک و خراپەکاری شەقامەکان
لێدان و ئازارمان خواردوو. تەمەنی مندالی ئەویش وەک من بە
دەردی سەری بوو.

بە ناشکرا دیاریبوو ئەوانە ی زۆر دێندانه براکەمیان ئاراستە ی مەرگ
کرد. لە بەرئەوێ پێنەگەین و، نەبێنە دپکی سەر پێیان، هەر لە
مندالییەو لە ئاوبردنیان گرتبویە بەر. ئەمانە یان دۆژمە کۆنەکانمان،
یاخود پیاوێکەکانی حەمدیە شال بوون، هەر ئەوانە ی که باوکمیان
بە شێوێکی دێندانه کوشتبوو. دلتیابووم که هەردوولایان هەرگیز
پێگەیان نەدەدا گەورە بێن و، پێ بگەین، تا لاپەرە ی کۆن
هەلبەدەینەو بە دووی هۆکاری راستە قینە ی کوشتنی باوکمدا بچین،
واتە من و خوشک و براکە ی تریشم دەبوو لە چاوە پوانی هەمان
چارە نووسدا بووینایە. چونکە دلتیابوین که بۆ کۆتایی هێنان بە
خێزانە که مان که مەترخەمی ناکەن و، سل ناکەنەو.

ناخ، دایە گیان ناخ!

رووخانی دایکم:

لاشە ی ساردوسپێ براکەمیان بردبویەو بۆ مائەو، که لە
دێندانە ی دیمنە کەو بێ بەزەیی کوشتنیدا لە هەمان شێو
کوشتنە کە ی باوکم دەچوو. خۆراگری لە ئاست ئازاریکی لەم جۆرە

زۆر ئەستەم بوو، بەپراستی لە سەختی غەمیکی وەھادا هیچ شتێك
دلنەوايى ئیمەى نەدەکرد.

ناخ، دایكە گیان ناخ! ... چەندە پەریشان بوو، بە هیچ جۆرێك
سەبووری نەدەهات. ئەم پووداوە بەتەواوی لەناوی برد، لە كۆتاییدا
لەهۆش خۆی چوو. هیشتا ھاوارەكانى دایكەم و نرکە و نالەى
جەرگپرانەى لە ناخدا دەبیستم، بەهۆى لەخۆدانیهوه چەندین جار لە
هۆش خۆی چوو بوو، لەتاو ئەو ھاوارو لالانەوى دایكەم -كە وەك
داریكى وشك دەسوتا- ئیمەش شیوەنمان دەکرد، بەتایبەتیش
خوشكە بچوكەكەم، كە نەیان دەتوانى بە هیچ شیوەیهك لە لاشەى
براكەمى جیا بكەنەوه.

ئەو شەوه لەمالەكەماندا تەنها لاشەى برا بێتاوان كۆژاوەكەم و،
دایكى دەردەدارم و، سى منداڵى بێتاوانى بێچارە هەبوون. ئەمە
بەتەواوى جۆرە قیامەتێك بوو.

جگە لە مامەپیرەى خاوەن مال، يەك بەندەى خودا دەرگامانى
نەكردەوه تا ببیتە ھاوبەشى خەمان، كەسمان نەبوو دلنەوايیمان
بكات، یارمەتیمان بدات، لەناو دلى ئەو شارە گەورە و فراوانەدا بى
كەس بە ئازارەوه دەتلاينەوه. هەستى ياخى بوون و كینە و كۆپەى
تۆلەسەندنەوى ناخ لەباسکردن نایەن. چیمان لەدەست دەهات
پەروەردگارم؟ ئای چەند بێچارە بووین!

له لایه ك دایكم له لیتواری مه رگدا بوو. له لایه كی تره وه لاشه ی
 بچووكی برا بیتاوانه كه م، سه ره پای كپوزانه وه ی خوشك و برا
 دلشكاوه كه م.. دوعام ده كرد "خودایه، هیچ په نایه ك شك نابین،
 یارمه تیمان بده، بیچاره بووین".

له دله بچوكه كه مدا، له لایه ك ټاگړی ټوله سندنه وه كلپه ی سه ندبوو،
 له لایه كی تریشه وه له خوای گه وړه ده پاپامه وه به هانا مانه وه بیت.
 پاش تیپه پېوونی ماو هیه ك له شیوه نی ئیمه به سه ر لاشه ی
 براكه مدا، له ده رگا درا، خاوه ن ماله كه مان هاته ژوړه وه و به دواشیدا
 نه و پیاوه...

به لئ، نه و پیاوه نورانییه جارېكی تریش ده ركه وته وه، له
 سه خترین و تالترین ساته كاندا ئیمه ی به سه ر ده كړده وه...

به هاتنه ژوړه وه ی نه و پیاوه خوری هیوایه ك له ماله كه ماندا
 مه لهاد و، بۆ ساتیک فینکی به سینه ی گرگرتووماندا هینا.

سیمایه کی گه شاوه و، میهره باننیه کی سه رسوپهینه ر له
 پووخساریدا ده خویندرایه وه، كه ناسووده یی به ناخی مړوف
 ده به خشی، هه موو هه وړه كانی غم و په ژاره ی په واندوه، دایکی
 په حمه تیم كه چاوی به م پیاوه نورانییه كه وت، هه ستاو پتی
 پیشاندا. وه ك نه وه ی به ساتیک وزه توانا كرایه وه به لاشه ی دایکی
 ده رده دارمدا.

دانه نیشته هر به پاوه ستاوی له نیمه ی دهرانی و وتی:
 "بیتاقهت مه بن، مندا له که تان نیسته له به هه شتدایه، ئاخیره تی
 خوی مسوگر کرد، له وانه بوو له م دونیادا سه دان سال پهرستشی
 بگردایه نه م مه قامه ی دهست نه که وتایه. نیستا نه و له خوشترین و
 بهختیارترین ساته کانیدا دهژی. ده بیته به شه فاعه تکار بۆ ئیوه ش".
 قه دهری خوای گهره هه زاران حیکمهت له خۆ ده گریت و، نه و
 هه رگیز سته م له بهنده کانی ناکات. سه ره نجامی پووداویک که به
 پوالت خراپ و زیانه خش دیاره زۆر به خیر ده گوزه رینیت.

یاخی مه بن و، سه ریچی فرمانه کانی خوای گهره مه که ن،
 ئارامگر و سوپاسگوزار بن، ته نها پشت به و زاته بیهستن و، هانای بۆ
 بهرن، چونکه له دنیاو قیامه تدا مه زنترین پاداشت ده به خشیته نه و
 به ندانه ی هانای بۆ ده به ن.

نه که ن له هه راسانیدا بلین: نیمه ته نه این، په ره ردگار مه زنترین
 دۆستی ئیوه یه، فریشته کانیش باشتترین هاوپیتهان و، ئایا ده سمایه و
 سامانیك هیه له مه زۆرتر بیت؟.

به میهره بانى دهستی هیئا به سه رمد، منیش به مه هیوپیومه وه و
 ئارامیه کی سه رسوپهینه ر بالی کیشا به سه ر ده روونمداو، پاشان
 پۆشته ده ره وه.

ئىمە بە دۆشداماۋىي پادىشاھىن، پاشان ساحتىپ خانوۋەكە
ھات و پرسىيى:

– ئەم زاتە كىيە؟

دايىم وتى:

– خۇ ئەو دوروانە تان بە يەكەۋە ھاتنە ژوورەۋە.

– نەخىر، مەن نايناسم. لە بەردەم مالاكەدا پرسىيىرى ئىۋەى كىرد،
مەنىش ھىنام بۇ ئىرە.

– ئەۋە ئەو پىاۋە بوۋكە يەكەمجار ئىمەى ھىنا بۇ ئىرە.

ئەۋە خۇى بوۋ...

خاۋەن مالاكەمان لە پىرۋەك ئەۋەى پاستىيەكى بۇ دەرەكە وتىيىت
وتى:

– خۇم ھەستەم پى كىردىۋو، زانىم ئەمە پىاۋىكى ھەروا ئاسايى
نىيە، ئى! ... پەروەردىگار ھەمىشە فرىادىرەسىك بۇ بەندە گرفتارو
بىچارەكانى پەوانە دەكات. ئىمە ئەۋەندەمان بەسەكە لە بەندايەتى
كىردىندا كەمتەرخەمى نەكەين.

ئەۋ پىاۋە فىنكايى بەسەر سىنەى پىر ئاھ و ھەسرەتمەندا باراند و،
كەمىك ھاتىنەۋە سەر خۇمان. پۇژى دواتر براكەمىيان ناشت. خاۋەن
مالاكەمان – لەش ساغ بىت – ھەموو شتىكى ئامادە كىردىۋو.

له پاش نه مه مه زاری براكه م، نه و شوینه بوو كه من زوړترین جار
سهردانم ده كړدو، له هر سهردانیکېشدا سویندم ده خوارد: "ده بیت
توله ی تو بکه مه وه، دلنیا به یان نه وه تا توله ی تو یان لی ده سینمه وه،
یا خود له م پیناوه دا ده مردم".

رښیان نه ده دا ساتیکیش ئا سوو ده بین:

مه له اتنی خوری هر پوژیک چه ره سهرییه کی نویمان ده بیننی و،
كه ئاواش ده بوو، دهردی سهرییه کی تر له ریماندا بوو.
من و برا بچو كه كه م خویندنی خوینگه كه مان ته واو كړد، دوو سال
پیکه وه ئا سنه كزمنان فروشت، پیلأومان بویاخ كړد. خوشكه
بچو كه كه شمان خویندنی ته واو كړد.

له م ماو هیه دا جاریک ماله كه مان سوتا، دایكم زوړ به سه ختی له
مردن پزگاری بوو. خو له ماله كه دا كه لوپه لیكی وه های تیدا نه بوو،
به لام نه و كه مەشی كه تیدابوو سوتان. بیگومان نه م جار هـ
دوژمنه كانمان بوون، كه نه م به لایه شیان به سهردا هیئانین، جاریک
خاوه ن ماله كه مان خوی گوره هـ زاران جار لی پازی بیت، هات به
هانا مانه وه و ماله كه ی نژده ن كرده وه، هندی كه لوپه لی كونی بۆ په یدا
كردین و، جاریک تریش له بیلان هی پزگاری كردین.

چه ند جاریک سهاره لییداین، جاریکیش ژه هراوی كراین، واته
مهرگ ده ورو خولی ده داین، دوژمنه كانمان بۆ نه وه ی به ته واوی

له ناومان بهرن، نه وهی له ده ستیان بهاتایه دریغیان نه ده کرد. ئیمهش
پیگه یشتبووین و، هه ستمان به هه موو شتیك ده کرد. من چه كيك و،
خوشك و براكه شم چه قویان هه لده گرت. واته به تیپه پیبوونی پۆزگار
ده ستمان کردبوو به په پیره وکردنی یاساكانی سه ره شه قام.

هه ره له م نیوه نده شه دا خومان به مهی خواردنه وه و
جگه ره کیشانه وه ده گرت. ئه م حاله مان به ره و لادانی په وشتی سهری
ده کیشا، ژیا نی بیگه رد و خاویتمان، خه ریک بوو ئاویزانی ناپاکی و
به دکاری کوچه و کۆلانه کان ده بوو، چاره نووسمان به ره وه لده ئیر
ده چور.

که مه نه ندام بووم:

بیگومان که سانی ده ورمان ته نه خراپه کاران نه بوون، به لکو
په روه ردگار که سانی باشیشی ده هتیا به سه ر پیمان و، پیا نی ناشنا
ده کردین، له ناو نه مانده دا که سایه تی ژۆر به پیزو چاکه خوازیشیان
تیدابوو، که هه ولیان ده دا تا بتوانن یارمه تیمان بدهن. ئه و ساله ی
قوناغی خویندنی سه ره تاییم ته واوکرد، من و خوشك و براکه میان
سپارده به شی په روه رده کردنی ناوخویی، به لام نه مانته وانی له ویدا
نۆقره بگرین، چونکه دایکم نه خۆش بوو و، ئیمهش نه مانده توانی
دوو له دایکمان به رده وامی به ژیا نمان بدهین، مندا ل بووین و،
هه ره و هاجیمان ده کرد، منیش له پووداویکی دزیکردن له به شه

ناوخۆییە که دا تێوە گلابووم، بۆیە ئەوێ بوو بە هانەو، ئێمە یان لەوێ
دەڕکرد.

هەر وەها کە سانیك کە لە ژێر پەردە یارمەتیدانەوێ لێمان نزیک
دەبوونەو، بەلام دواتر کە سانی نیاز خراپ دەرەچوون، چەند جار
ویستیان ئێمە لە ئامانجە چەپەلەکانیاندا بە کاربەێنن، هاتن بۆ
مالەو هەمان و ویستیان بە پێگەی هەلەدا ئاراستەمان بکەن، مەوێ
ناپاک کە ببینیت کە سێک لە کۆمەلگەدا تەنیاو بیچارە یە دەستبەجێ
هەوێ لە خشتەبردنی دەدات.

دوو براو خوشکێک، کە بۆ پوویە پوویوونەوێ سەختییەکانی ژیان
لە سەنگەردا بووین، خوشکە کەم، لەمالەو چاودێری دایکمی دەکرد،
منیش لەگەڵ براکەمدا لە هەوێ پەیدا کردنی بژێوی ژياندا بووین.

هەر لەو پێژگارەشدا هێواش هێواش هەنگاومان بەرەو قوناغی
هەرزەکاریی دەناو، خاویار بووین بوونی خۆمان بەسەلمێنین. من و
براکەم دووبەدوو سەرمان لە شەپکردن دەخورا، تا دەهات
بەرچاوپوونییمان سەبارەت بەم جیهانە زیاتر دەبوو، هەمیشە
دەترساین بەلایە کمان بەسەر بێنن.

بەیانیان بە چەکەوێ دەپۆشتین بۆ ئیش، واتە هەم پێمان وابوو
بەمە خۆمان لە دۆژمنەکانمان دەپاریزین، هەم دەمانویست لە
کەش و هەوای هەرزەکاریی و گەنجیتیدا بژین.

هەرچۆنك بوو ئۆتۆمبېللىكى بچوكمان پەيدا كرد، كه بۆ فرۆشتنى خواردنى بۆرەك و شىرىنى بەكاردەھىنرا، ئىمەش جارجارە پىي دەسوراپىنەو، ئەو شتانەمان دەفرۆشت، لەبەرئەوئەى يارمەتى يەك بدەين و، يەكترىش بپاريزين، بۆيە بەجيا ئىشمان نەدەكرد و، ھەمىشە پىكەوئەبووين.

ئەو بەيانىيەش پىكەوئە لە لاتەنىشتى شەقامەكەدا ئۆتۆمبېلەكەمان لىدەخوپى، لەلایەكىشەوئە ھاوارمان دەكرد: "بۆرەك دەفرۆشين! شىرىنىمان لایە" لەبەرئەوئەى لە لىواری لای پاستى شەقامەكەوئە پىمان دەكرد، بۆيە نەماندەتوانى ئەو ئۆتۆمبېلانى لەدواوئە دەھاتن بىينين، بەلام نەوئەك لەساتىكدا دووچارى پىكدادان بىين بەردەوام چاودىرى پاش خۆمان دەكرد، بەلام واديارە باش نەمانتوانىبوو چاودىرى بكەين. ھەرئەوئەندەم لەيادە.

كە ھاوارىكم گوى لىبوو و، ھىزىك منى بۆ نۆر دوور ھەلدا. لەيادم نىيە پاش ئەمە چى پوویدا، بەلام كە چاوم كردهوئە، خۆم لە بەشى فرياكەوتنى نەخۆشخانەيەكدا بىينىيەوئە، براكەشم بەرامبەرم وئەستابوو، ھەردوو چاويى باران ئاسا فرمىسك دەبارى و، ھاواری دەكرد: "كاكە گيان، چاوت بكەوئە، كاكە"، كە بىينيم ئەو سەلامەتە نۆر بە ئەستەم وئەم: "سوپاس بۆ خوا" و باوئەشمان كرد بەيەكدا. دياربوو براكەم لەم نۆوئەندەدا خوا پاراستوويەتى، ھەزاران جار شكور

بۆ خوا، که پزگارمان بوو. بئگومان ئۆتۆمبیلە نازدارە که شمان، که به
 هه زارو یه ک دهردی سه ری په یدامان کردبوو، پارچه پارچه بووبوو.
 ئیمه نه مانتوانی ئۆتۆمبیلە که ی پیشه وه مان ببینن، به لام به پیتی
 قسه ی نه وانه ی که بینیبوویان: بئگومان هه ر نه وان بوون... یان
 دوژمنه کۆنه کانمان، یاخود به کریگی راوانی هه مدیه
 شهل... لاپه ره یه کی نوێ له پۆژانی پر ناسۆری ده ستیپکرد.
 پزیشکه کان چاره سه ری پۆیستی برینه کانیا ن نه کردبووم، بۆیه بۆ
 ماوه یه کی درێژ برینه کانی قاجم ساپژ نه بوون، له کۆتاییشدا قاجی
 چه پم له کارکه وت که م نه نام که وتم. داخ و په ژاره ی که م نه نام بوونی
 که نجیک ته نها نه و که سه ده یزانیت که خۆی چه شتییتی، هینده
 بارقورسییه کی گه وره بوو، که له باسکردن نایه ت. که م نه نامبوونی
 که نجیک که چرۆی ته مه نی تازه خونچه ده کات، مرۆف زۆر بیتاقه ت
 ده کات...

له و سالانه دا هه موو هیواو باوه ریکمان به رامبه ر مرۆفه کان به ته وای
 له ده ست دابوو، ئیمه ته نها دوو دۆستمان شک ده برد. یه که میان
 خاوه ن ماله پیره که مان، نه ویش پیاویکی نه خوش بوو و، له پیتا و
 سه لامه تیدا به رده وام له خوا ی گه وره ده پا راپینه وه، چونکه دانیابووین
 نه و ساته ی به لایه ک به سه ر نه و دیت، ده سته جی بی لانه ده بین.

دووه میشیان پیره پیاوه نورانییه که بو، که له دژوارترین
 ساته کانی ژیا نماندا به هانا مانه وه ده هات، به پراستی هینده ی سوپایه ک
 وزه و وره و توانای ده بخشیه وه ئیمه، نه و گریمان و مه ته له بو که به
 هیچ شیوه یه که نه مده توانی شیکاری بکه م و لیتی تی بکه م. دایکم
 هه ندی شتی دیکه ی ده زانی، به لام به ئیمه ی نه ده وت. دلنیاش بووم
 په روه ردگار ده سته برداری به نده ی وه که ئیمه نامو و بیگه س و بیچاره
 نابیت. یارمه تیدانی نه و پیاو هه به شی که بوو له تیشکی میهر و
 به خشنده یی زاتی موباره کی خو ی، به لام به ره نگاری و نه وه ی نه و
 هه موو دوژمنایه تی و سوکایه تی پیکردن و ده ردی سه ریه ش زور
 سهخت و نه سته م بوو.

توو په یی و کینه له دلایی و ناگری توله سه ندنه وه ی ناخمان به ره و
 هه ل دیر ئا پراسته ی ده کردین، هه رچه نده ده مزانی که پتویسته زور
 شوکری خودا بکه ی و، به نده یه کی باش بین بو ی، به لام داوه کانی
 ژیان و، نه و هه موو نا پاکی و خراپه کارییه ی دوو چاریان ده هاتین
 به ره و پینگه خراپه که ئا پراسته یان ده کردین.

دایکی په حمه تیم هه میسه نه م ناموژگارییه ی ده کردین: "ناممان،
 هه له و تاوان مه که ن، چونکه وا نه بیت نه و پیاوه نورانییه جاریکی تر
 نایه ته وه به هانا مانه وه. نه و لوتفی کی په روه ردگار و، خوای گه وره ش
 هه میسه به هانا ی که سانی چاکه کاره وه ده چیت، بویه ئیوه ش له هه ر

به لائو شکسته پینانیتکتاندا چاکه خوازين و، تا به ماناوه هاتن و کومه کی
به روه ردگارتان ببینن."

به ناچار یی په لکیشی خراپه کاریی گراین؛

کاره خراپه کانی دنیا و، ناپاکیی خه لکی له ده ورمان و، دوزمنه
سته مکاره کان یه خه یان به رنه ده داین، هرکاتی پووداوه کان هیواش
پچکه کی خویان بگرتایه، ده ردیی سه ری نوی چاوه پتی ده کردین،
هرکاتیکیش خومان گورج ده کرده وه، ده مانوت ئیتر له خراپه و
به دکارییه وه خومان تیوه ناگلینین، پیشهاتیکی تر ده بووه کوسپی
پنگه مان و، ئیمه ی به روه هله په لکیش ده کرد.

چند جار له مه ی خوارنده وه و جگه ره کیشان توبه مان کرد، به لام
داوه کانی دوزمنان و ناحه زانمان گرفتاری کینه و تووړه بیان ده کردین
و، ئیمه ش ناچار بو ساتیک نارامیی په نامان بو مه ی و جگه ره
ده برده وه. هر که بریاری دامه زراوی و خچاککردنمان ده دا،
جاریکی دی کیشه یه که یه خه ی پی ده گرتین و، له کوتاییدا خومان له
به ندینخانه دا ده بینیه وه.

که سانی ناپاکی ده ورمان هه ولیان ده دا هر کیشه و دزی و
پیشهاتیکی خراپی گه په که که مان بخه نه نه ستوی ئیمه. به هوی نه و
بوختانانه ی که بومان ده کران، هه موو پوزیک پووبه پووی لپپچینه وه ی
به ندینخانه کان ده بووینه وه، که زورجار له سه ر تاوانیک بوو، که ئیمه

نه مانگر دېوو، نه مهش به چنه د هينده ي تر نيمه ي به ره و گرته به ري
پړي خراپه و به دكاري ناراسته ده كړد. وادياريو هر به لايه ك له
كه په كهي خوماندا به دي بكرايه، له نه ستوي نيمه دا تومار ده كړا.

نایا نیمه زور بیتوان و بی گوناو بووین؟ بیگومان نه خیر، هندیك
هله مان ده كړد، به لام به نه دازه ي نه و هه موو بوختانانesh نه بوون
كه به ناومانه وه هله به ستران. نه كره خه لكی ده سته ردارمان
بوو بوونايه و، ده ستیان له به خه مان هله بگرتايه، نیمه هر به پراستی
ده مانویست پړي پاست بگرینه وه، به لام به داخه وه نه مه پړوي نه دا،
واته له هه موو لايه كه وه په لكيشي گرته به ري پړي هله ده كړاين،
نه مه زور كاري ده كړده سر په فتارو هه لسوكه و ته كانمان.

ناخ، چ پوزگار يك بوون! چيمان نه چه شت؟! نه و شق و زله و
ليدنانانهي له به ندينخانه به بی تاوان ده مانچه شتن. ناوده ركردن به
(سهرسري كه په ك)يش له ولاوه بووه ستيت..

به جیي نه وه ي مروفه كان به زه بيان پيماندا بهاتايه وه، دانيان لی
تيژ ده كړدين و، به كينه وه لييان ده پوانين. هه موو نه مانه چنه د هينده
نيمه يان ياخي كړدېوو، هه زاران جار بووینه قورباني بوختانيان. مالیک
دز چووبووه سريان، نالتونه كاني ماله كه يان دزيبوو، نه وه شيان
كرده نه ستوي نیمه و، نه و شوه تا ده می به يان له به ندينخانه
لييانداين. هه ستم ده كړد له هاواري من و براكه م ته نانه ت ديواره كاني

به ندینخانه که ش ههستی به زهییان تیدا بزوابوو. دواتر که دزه راسته قینه کان قۆلبه ست کران، ئیمه یان ئازادکرد، یه کۆک له پۆلیسه کانی به ندینخانه ش زۆر به توندی له بهرامبه ری نه فسه ری لێپرسراویدا وه ستابوو یه وه.

وتبووی: "ئایا ئیوه هیچ وێژدانتان نییه؟ وا هه موو تاوانێک ده خه نه نهستی ئه م منالانه؟".

به سه ئیتر به رگهی ئه م سته مه ناگرم، به لیدانی ئه م مندا لانه قیز له خۆم ده که مه وه، ته نانه ت شه رم ده که م، له م به رپر سیاریه تییه بمبه خشن، ئه گه رنا خۆم ده ست له کار ده کێشه وه.

بێگومان پۆلیسیش ئه رکی خۆیان به جێ ده هێنا، چونکه هه ر تاوانێک بکرایه، ده سته به جێ خه لکی گه ره ک شکایه تیان له ئیمه ده کرد، ناچار نه وانیش به رۆکیان ده گرتین.

بوختانیکی تر

هه ر له و پۆژانه دا پووداویکی تری دزی کردن پووی دابوو، که هه رگیز له یادم ناچێته وه، جاریکی تر دز په لاماری مالتیکیان دابوو، ویستبوویان بازنی ژنی ماله که به ن، دیاربوو نه یان توانیوه، بۆیه قۆلیان بریبوو. بێگومان ئه مه شیان کرده گه ردنی ئیمه.

پۆلیسه‌کان شه‌ر هاتن و، ئیمه‌یان له‌خه‌وه‌ستان و، من و
براكه‌میان به‌هات و هاوار په‌لکێشی به‌ندینه‌خانه کرد. دایکی په‌حمه‌تیم
چه‌ند تکای تیاکردبوون، چه‌ند له‌خۆی دابوو، به‌لام هیچ سوودیکی
نه‌بووبوو؟

پووداوه‌که زۆر مه‌ترسیدار بوو. ماله‌که‌مان به‌پۆلیس ده‌وره‌ درا،
دواتر دایکم و خوشکه‌که‌میان هینایه‌ به‌ندینه‌خانه. خه‌لکی بـێ
ویژدانیش بۆ تالانی و دزی مه‌لیان کوتا‌بوویه‌ سه‌ر ماله‌که‌مان و،
که‌لوپه‌له‌کانیان په‌رش و بلاوکردبوینه‌وه‌و، هه‌موو شتیکیان دابوو
به‌سه‌ریه‌کدا.

پۆلیسه‌کان ته‌نانه‌ت له‌ به‌ندینه‌خانه‌ش ئیمه‌یان خسته‌ ژێر
چاودێرییه‌وه‌ و، لیپرسینه‌وه‌یه‌کی زۆر چڕیشیان له‌گه‌ڵ کردین،
ته‌نانه‌ت ئازاری دایکم و خوشکه‌ داماو‌ه‌که‌شمان دابوو، به‌لام
سوپاس بۆ خوا کاتی‌ک دزی سه‌ره‌کی چووه‌ته‌ مالتیکی تـره‌وه
قۆلبه‌ست کراوه‌، پاش ئه‌مه‌ش ئیمه‌یان ئازاد کرد، به‌لام ئه‌و پووداوه
کاریگه‌ری سه‌لبی له‌سه‌ر من جێهێشت و، به‌رامبه‌ر هه‌موو خه‌لک،
ده‌وله‌ت، ده‌وله‌مه‌نده‌کان، که‌سه‌ هه‌بووه‌کان و، ئه‌وانه‌ی بوختانیان
بۆ ئیمه‌ هه‌ڵده‌به‌ست کینه‌ له‌دڵ بووم و، هه‌ستی دوژمنایه‌تییه‌کی
وه‌هام له‌ناخدا په‌روه‌رده‌ کرد بوو، که‌ هیچ که‌س نه‌یده‌توانی پێشم
لی بگریت، وه‌ک ده‌لێن: "خوێن به‌ری چاوی گرتبووم" له‌ ژياندا ته‌نها

ئامانچىكم مابوو، ئەويش لەناوبردنى تەواوى دوزمەنان و ئەوانە بوو كە
بوختانىيان بۆ ھەلەدە بەستىن.

خاوەن مائەكەمان كۆچى دوايى كرد:

مامە پىرەى خاوەن مائەمان كۆچى دوايى كرد، -خوالىتى خۆش
بىت،- كە باوكايەتەكى مېھرەبانانەى بۆ ئىمە پىشاندا و، لە
سەختەرىن پۆژەكانماندا پشتگىرىيى ئى كردىن، ھەرگىز كرىيى
خانووەكەى ئى وەرەنگرتىن، لەسەر و ئەو ھەشەو ھەندىك لە
پىويستىەكانىشى بۆ دابىن دەكردىن.

مروفتىكى زۆر بەرپۆز بەرپەوشت و، زۆر دىندار بوو، تەنھا ئەگەر مەن
و براكەم لەمال بوويناىە دەھاتە مائەمان، بەلام كاتىك كە دايكەم بە
تەنھا لەمال بووايە نەدەھات.

كە مامە پىرە وەفاتى كرد، ئىمەش لەلای سەرىيەو ھەئامادەبووین،
خۆى دوو كوپى ھەبوو، بەلام بە تەنھا دەژیا. بەپاستى مە ھەرگىز
گىيان سەپاردنىكى وەھام نەدیو، نەبىستوو. ھەر وەك
مامە پىرەىەكى ھاوپىي گىيانى بە گىيانى بۆى باسكردم: وەك بلىيى ئەو
پىاو ھە بۆ مردن نا، بەلكو بۆ پشويەك، ئاھەنگىك، جەژنىك دەچوو،
چونكە چەند پۆژ لەو ھەپش خۆى بۆ ئامادەكردبوو و، ھەموو
كەلوپەلەكانى مائەكەى پاككردۆتەو، ئەو پۆژە ھەينى بوو.

دهستنویژیکى پاك و پوختى گرتبوو و، پيش نويز خویندن قورشان و پاشان ویردهکانى جهوشهنى خویندبووه.

نويزى کردبوو و، ویردهکانى تهوبه و ئیستیغفارى خویندبوو و، بهرگى پاك و نويزى پوشیبوو، پاشان چووبووه سهر جیگهكهى و، پووه و قیبله و لهسهر نهژنق بهچوكدا هاتبوو. باسى سات به ساتى پيش گيان سپاردنى بۆ هاوپيگهى کردبوو. ساتى گيان سپاردنیشى وتبوو: "پهروهردگارا، وایمه بارهگای زاتى موبارهكت، له حضورتدا به پیزکردنى تاوانهکانم و دهستى خالیلم پروم پرش مهكه". پاشان به هاوپيگهى تهنیشتى وتبوو: "وا هاتن، ئیتر من پئیوارم. گهردم نازاد كه" و، بهیهكجاری گیانى سپاردبوو. چهند كۆتاییهكى بیۆینه، جوان و پر پهنده، وانیه؟ بهراستی مرؤف نهگهر خاوهنى هه موو سامانى دونیایش بیّت، بۆچی باشه كه بهبى ئیمانى بگه پیتتهوه لای پهروهردگارى.

من ئیستا دلنیام كه دهوله مهنترین مرؤف، نهو مرؤفیه كه به ئیمانیه دهگه پیتتهوه بارهگای پهروهردگارى، چونكه نهو به بههشتیكى ههتا هتایی و ئاسوودهیی نهپراوه شاد دهبیّت. هه زارترین مرؤفیش نهو مرؤفیه كه بهبى ئیمان و بى تیشووی چاكه ژيانى ههتا هتایی له بهخته وهريدا له دهست ده دات. نهگهر مرؤفیهكان

تەنھا جارىك بە باشى لەمە تىيگە يىشتىنايه، نە خراپەكارى و نە شەپ و
نە ناپاكيى پويىنە دەدا.

ئامادەكارىيەكانى بە خاكسپاردنى مامە پىرەى خاوەن مائمان
تەواوبوون و، ويستيان بە خاكي بسپېرن كۆترى سىپى و چۆلەكە لە
گۆرستانەكە لە شەقەى باليان دا، ئەم فېرېن و خويىندەى بالئەكان
تا نزيكەى دە خولەك بەردەوام بوو، سائيان لە مرقۇئەكان
نەدەكردهوه. ئىمامەكە وتى:

"لەجىي خۆتان دانىشن، كارتان بەو بالئەكانەوه نەبىت". ئەم زاتە
مرقۇئەكى زۆر موبارەك بووه. واديارە ئەم ھەموو مەخلوقە بۆ
خواحافىزى و دوعاكردن ھاتوون، ياخود بۆ پېشوازى لىكردىنى
ئامادەن".

ئەوانەى لە ژيانياندا چاكەخوازن و، خوا ناسن و، بە ھانای
ستەمدیدەو بىتوانان و، بىكەسانەوه دەچن، بەم جۆرە دەبىت وەك
ئەوەى ھەر لە يەكەم ساتى مەرگىيەوه بە دوا مەنزلەكى ئارامىي شاد
بىت، ئەو جۆرە كەسانە فرىادپەسى مېھرەبانىي كۆمەلگەن، گەر
ئەوان نەمىئن، پەرورەدگار چىتر پىگە بە كەسى خراپ نادات و،
قىامەت بەرپا دەكات، دلتىام ئەگەر ئەم مرقۇئە بەرپەوشت و
پايەبەرزانە نەبن بىتوان و، دەرەداران ھىندەى تر بىچارە دەبن،
خوايە گيان نمونەى كەسى باش ھەر زۆر بىت.

له خانوو هكه دهرگراين:

كه وړه ترين ده سگير ځي كارمان له ژياندا مامه پيره بوو، نه ویش كه
ته نها نوميدمان بوو مالئاوایی لی كړدين و، بهر و جيهانی هه تاهه تایی
و به هه شت و نارامی به پځ كوت. ژيانی پر مهینه تی بهرده وام بوو و
ته نانه ت سه ختییه كانمان چهند هینده بوونه وه.

خزمه چاوچنوكه كانی مامه پيره كه پيشتر هرگيز سهردانیاں
نده كړد، نه وانه ی ته نانه ت ناماده ی مه راسیمی به خاك سپاردنیشی
نه بوون، هر كه هه والی مه رگیان بیستبوو، بی سی و دوو خویان
كه یانده ماله كهی و، ماله كه یان سه روژیر كړد و، به هیوای دوزینه وه ی
كه نجینه ی مامه پیره ی په حمه تی بوون، كه لوپه لی ماله كه یان له نیتو
خویاندا به شكرد.

ده گونجیت مال و مندال و خزمان هینده بی ویزدان بن! مندال
په روه رده بكو، له پیناو ناسووده ییدا تالیی و سویریان بچیژه، به لام
نه وان له دثوارترین پوژدا به ته نها به جیتبھیلن، ته نانه ت ناماده ی
به خاك سپاردنیشته نه بیټ، دواتریش ته نها هه ولی مسوگه ركردنی
میرات بدات، ده بیټ نه مه چوون وه سف بكریت؟ نازانم به لام دلنیام له
پاستی نه و په نده ی پیشینان وتویانه: (چی بچینیت، هر نه وه
ده دوریته وه)، هم له م دونیا یو، هم له ناخیره تیشدا.

بۆ ئەوان تەنھا پارەو سامانى خوالىخىشبوو گرنگ بوو، نەك خودى خۆى، خوالىخۆشبووش ئەمەى باش زانىبوو، بۆيە ھىچ شتىكى بە مىرات بۆ خزم و دوستان بەجىننە ھىشتبوو و، ھەموو شتىكى لە پىئى خوادا بەخشىبوو.

خانووھەشى بەخشىبوو بە پىكخراوئىكى خىرخوازى، ئەو پىكخراوھش بۆ چۆلکردنى خانووھەك ئاگادارىيان بۆ ناردىن. يا ئەوھەتا كرىئى نىشتەجىبوونمان بۆ دابىن دەكات، ياخود مالىكى دىكەمان بۆ دەدۆزىتەوھ.

خوا بيانپارىزىت كە لە بىلانەى ئىمە تىگەيشتن، بۆ نىشتەجىبوونمان كۆمەكىيان كردىن.

گەنجە فرىشتەئاساگان:

كاتىك خىرخواز و كەسانى چاكەخواز لىپرسراوئىتى خانووھەكەيان گرتە دەست، لەمالەكەى خوالىخۆشبوودا چوار پىنج خوئىندكارى زانكۆى زۆرىاشيان نىشتەجى كرد، كە ھەمويان گەنجانى ئىماندار بوون و، ھىندە بە ئابپو و پەوشت بەرز بوون، كە سەريان زۆر كەم ھەلدەبپى، بۆ ئەوھى تووشى گوناھ و تاوان نەبن. لەلايەك شەقامەكان جمەيان دەھات لە گەنجانىكى بكۆژو كىنە لە دل و لەپىئى لاداو، لەلايەكى تىرشەوھ گەنجانىكى نوورانى ھەبوون، كە لە دانىشتوانى بەھەشت دەچوون، ھەندىك جار ئىمەشيان بۆ لای خۆيان

بانگه‌یشت ده‌کرد... که سانیکی تا بلتی سینه فراوان و، پۆخ شیرین بوون، ئیمه به بیگه‌رد بیان زۆر سه‌رسام بووین. ئەوان به تەمەن له ئیمه گه‌وره‌ترو به ئەزموونتر بوون و، بۆ چا خواردنه‌وه بانگه‌یشتیان ده‌کردین و، کتیبیان بۆ ده‌خویندینه‌وه‌و، باسی ئایینیان بۆ ده‌کردین، ئیمه‌ش که ده‌چووینه لایان ناخمان ئاسوده ده‌بوو و، له کهش و هه‌وای خنکینه‌ری ژیان دوورده‌که‌وتینه‌وه‌و، له‌سایه‌ی ئەو کهش و هه‌وا ئارامه‌دا وچانی‌کمان ده‌دا.

ئەوان که سانیکی نه‌بوون که له زه‌لکاوی ناپاکییه‌کانی ژياندا بژین، به‌لکو گه‌نجانیکی فریشته‌ئاسا بوون، که له جیهانیکی زۆر پاک و بیگه‌رددا ده‌ژیان.

نویژه‌کانمان به جهماعت ئەنجام ده‌دا، له‌کۆتایی نویژه‌که‌شدا به کۆمه‌ل و به سه‌دایه‌کی زۆر شیرین ویرده‌کانمان ده‌خویند، که هینده کاریگه‌ر بوو، من له‌پاش ته‌واووونماندا، هه‌ستم ده‌کرد پۆحمان خاوین ده‌بیته‌وه.

پاشان باسی هه‌ندی بابته‌ی ئایینی نی‌په‌یامه‌کانی نووریان بۆ ده‌کردین، ناوه‌پۆکی بابته و باسه‌کانیش بۆ ده‌ردی ئیمه ده‌رمان بوون، هه‌روه‌ها زۆر لام سه‌یربوو، که ئەو (جه‌وشه‌ن)ه‌ی پیاوه نوورانییه‌که له‌باره‌یه‌وه به‌دایکمی ده‌وت: "بیخویننه، ئەمه‌ دوعایه‌کی زۆر کاریگه‌ره ! ئینشالا شیفات بۆیه‌ت، لای ئەو گه‌نجانەش هه‌بوو".

بېگومان نه گەر ماوه يه کي زياتر له گټل نه و گه نجانه دا بووينايه، له
 زه لکاوې تاوان و خراپه پزگارمان ده بوو و، پړي پاستمان ده گرت،
 به لام نه وه له شمان له ده ست چوو، به لام به ته واوې به هڅي
 که مته رخه مي خوځانه وه نه بوو، به لکو ده رديسري و گيژاوي ژيان
 به جوړيک نيمه ي گرفتار کړدبوو، که به رده مي خوځان به پووني
 نه ده بيني، سهره پای ناگري ټوله سندنه وه که له ناخماندا کلپه ي
 سه ندبوو، گه مې پوژگارو مړوځه خراپه کان هيچ سوچيکي خاويي له
 پوځماندا نه هيشته بوو وه، خراپتر له وهش پووداو و پيشهاته سهخت و
 نازار او بيه کان بوون که دوچار يان ده هاتين.. به جوړيک له م گيژاوه دا
 گرفتار بوو بوو، که بؤ به رده وامي دان به ژيانمان له گټل نه واند،
 ناچار ده بوو و نه خه لکي ده ورو بېرمان بژين.

له و پوژگارو دا پووه پووي پووداو يکي دي که بووينه وه، که چرې
 باوه پو خواناسي پيش پشکووتن هه لوه راند.

له گه په که که ماندا جاريکي دي که دز هه ليکوتيه سهر مالنيک و،
 ده ستر دژييان کړدبوو سهر خانمي ماله که و، نالتونه کانيشيان
 دزيو هه لاهاتبوون. نه مجاره ش بېگومان هه نيمه بووينه قوچي
 قورباني و، راپيچي به ندينخانه يان کړدين. گه نجنيک که به هيچ
 شيو په که نه مانده ناسي، ده يوت: "نه مه کاري نه مانه، خوځم نه وانم دي
 له ماله که هاتنه دهره وه". نه شک نه و نازارو ليديان يکي زورمان

چه شت، ته نانه ت نه دامه ناوه کیه کانی چه ستم هینده زه بیری
پیگه یشتبوو، که پاشه پوکم خوینی تیدابوو. ددانه کانم و، لیوه کانم
زامار بوو بوون، جیی شینبونه وهی لیدانه کان بۆ چه ندین مانگ ساپژ
نه بوون. بیگومان براکه شم هه مان نه شکه نجه درابوو، به لام خوی
که وره هات به هانامانه وه، له کورتاییدا پرگارمان بوو.

ئه مه چۆن دادگه ریبه که! سه ره پای نه وهی بیتاوان بووین نه و
هه موو نه شکه نجه یه مان چه شت، ئیتر چۆن کینه له دل نه بین، نه ستم
بوو به رامبه ر نه و که سانهی ئازاری بیکه سان ده ده ن هیچ ههستیکی
باش ده رپرین. له پۆج و دلمدا هه رچی جوانی و باشی هه بوون،
هه مووی سراپونه وه، نه و که نجه ش هاته ریزی دوژمنانه وه، ئیتر
دوژمنه کانمان سی لایه ن بوون، ته نانه ت نه و که نجه باشانهی
دراوسیشمان به چاوی بق و کینه و نه فرینه وه ته ماشایان ده کردین،
واته له گه ل هه موو جوانیه کاندایه یوه ندیمان پچراندبوو.

به‌شی چواره‌م سه‌خت‌ترین نازاری ژيانم

ئه‌و کێشانه‌ی دووچاره‌یان ده‌هاتین، کۆتاییان پێ نه‌ده‌هات و،
له‌به‌رده‌م ده‌ستپێکی به‌لاو مه‌ینه‌تی و پووداوی سه‌خت‌تردا بووین،
زریانێکی خۆمه‌لاسه‌داو چاره‌پێی ده‌کردین، که ته‌واوی ژيانمانی
شیواند، که ئێش و نازار و لێدانه‌کانی پیشووی له‌یادبردینه‌وه.
ئێواره له‌گه‌ڵ براکه‌م پێکه‌وه له ئێش گه‌پاينه‌وه به‌ره‌و ماله‌وه.
به‌لام دایکم که نه‌یده‌توانی له جیگاکی خۆی به‌رزبێته‌وه، به
خۆخشاندن هاتبووه به‌رده‌می ده‌رگای ده‌ره‌وه‌و، له چاره‌کانیدا ترس
و دله‌پاوکییه‌کی قوڵ ده‌خوێندرایه‌وه‌و، پووخساری تاسابوو. پرسیارم
لێکرد: "دایکه چی بووه؟ بۆچی لێره‌دایه؟"، سه‌ره‌تا وا گومانم برد
دوژمنه‌کانه‌مان په‌لاماری ماله‌که‌یان داوین، به‌لام دایکم هه‌واڵێکی پێدام
که هیچ به‌خه‌یالماندا نه‌هاتبوو.

به دهنگیکی له رزۆکهوه هاواری کردو وتی:

- کوپم داده تانی ئی نیه.

ئهم قسه یه ی وهك بۆمبێك زه بیری له مێشكهدا.

به بی و تانی یهك وشهش له جیگه ی خۆم دانیشتم، ئهو قسه یه وهك
پشكۆیهك ناخمی دهسووتاند.

چه ندین جار ته زوو به له شهما هات و، عاره قیگی سارد سهراپای
بوونمی سێکرد.

به خۆم دهوت: "ئهی هاوار، ئهو دورژمنه چه په لانه داده شم له تاو
ده بن، خوانه خواسته ئه گهر شتیکی وها پوویدات، ژیان بۆ من
ده بیته ژه هریکی سامناك و، له بهرامبه ر دورپانیكدا ده بم: یان مردن
یا خود كوشتن. له م خه یا لانه دا به قوڵی نقوم بوو بووم.

- ته نانه ت گۆیم ئی بوو كه دایكهم ده یوت: "كوپم سهیری من بكه و،
شانمی پاده وه شانده له كۆتاییدا خۆم كۆكرده وه و پرسیارم كرد:

- دایكه، كه ی پۆیشته دهره وه؟

- کوپم نیوه پۆ. بۆ نان كپین چوو بووه دهره وه.

براکهم له ماله وه جیهیشت و، به په له خۆم گه یانده نانه واخانه كه،
به ئی، نیوه پۆ نانی كپیوو و، به بی و هستان گه پابویه وه، به لام خۆ
ماوه ی نێوانی ماله وه و نانه واخانه كه (۱۰۰-۱۵۰) مه تر بوو.

خۆم گەيانده بىنكەى پۆلىس؛

من بە شېرزەيىو ە چووم بۆ بىنكەى پۆلىس. لەوى لە بەرئەو ەى
هەمويان منيان دەناسى، كە لەناكاو بينيانم سەريان سوپما،
ئەفسەريك وتى:

- خىرە؟ تۆ بە پىي خۆت نە دەهاتى بۆ ئىرەو، ئىمە بۆت
دەگەپاين پاشان دەماندۆزىتەو ە. كەواتە ھۆكارى ئەم ھاتنە
لەناكاو ەتان چىيە؟

پىش ئەو ەى وەلام بدەمەو ە، كە ئەفسەرەكە ترس و شېرزەيى لە
پووخسارمدا بەدى كرد وتى: چى بوو ە، وا پەنگت پەپو ە؟ ئىتر
كەوتم بەسەر قاچىدا.

بەپاستى سەير بوو وا چاوپىي يارمەتى بووم لەو ئەفسەرەى كە
لەى دام، زىندانى كردم، ەموو جۆرە ئەشكەنجەيەكى پىچەشتم،
وتم:

- دادەميان فراندو ە، تخوا بۆمان بدۆزەو ە، شتىكى لى بىت، من
دەرم، ناتوانم بۆيم، يارمەتيمان بدەن، ئەو ئەفسەرەى دەيان شەو
تا بەيانى لىيداوم، گزپابوو و، يارمەتى منى دەدا، ئەو پىش لە بەرامبەر
ھاوارو شلەژانى مندا، دەستەو ەستان بوو بوو، بەلام شانى گرتم و
داينىشاندم و، ئاوى بۆ ھىنام و، ەولى دەدا ھىورم بكاتەو ە،
دلئەوايم بكات، وتى:

- مه ترسه، ئيمه ژيانمان بۆ ئاسايش و ئاسووده يى هاوولاتيان
 ترخان كردوو. خوشكه كه ي تق به خوشكى منيش هه ژمار ده كريت
 و، بۆ دۆزينه وه ي ئه و چيمان له ده سندايت دريقي ناكه ين. له پيناوي
 پاراستنى ئارامى و ئاسايشى كۆمه لگادا ئه و ليدانه ي دوينى له تۆم
 ده دا، دلنيا به ده بيته به شى ئه وانه ي كه خوشكه كه تيان فراندوو.
 به پاستيش ئه م وته ي جيبه جي كرد، من و ماله كه ميان خسته
 سايه ي پاريزگاريى پۆليسه وه. پاسه وانبيان ده كردين. ئه وانه ي تريس
 به رده وام بوون له گه پان.

چاومروانييهك له بى نۆقره پيدا:

تارمايى خه م و په ژاره كه شومه وای ماله كه مانى داگير كردبوو و،
 هيج شتيك په نگ و چيژى نه مابوو له بهر چاومانداو، دايم له پيش
 چاوه كانماندا، له هه راسانييدا ده توايه وه. ئه و، كه "(ناخ و داخ) ي
 ده كرد. ئه و ئاهه ي كه له زارى ده رده چوو، وهك كلبه ي ئاگر
 بلاوده بوويه وه. ئايا دلى دايم تواناي بهرگه گرتنى ئه م نازاره ي هه يه ؟
 شيوه ن و ناله ي دلى ئه و له باسكردن نايه ت. نه خو شيبه كوشنده كه ي
 خوى په راوي زخستبوو و، به ئازارى دوورى خوشكه كه مه وه
 ده تلایه وه.

منیش نه وهنده له حسره تدا سهرم به دیواره که دا کیشابوو، که له
چند لاهه سهرم شکابوو، نهفسره کهش له لایه ک براکم و،
له لایه کیش دلنه وایی منیان ده کرد.

نهو شه وه بهو شپوه یه تیپه پری: به گریان و، ناله و، شیوه ن.
پوژی دواتر نژیکی نیوه پو هوال هاتبوو. ناخ، بو نه بیستنی نهو
هواله، بو نه بینینی خوشکه کم له و حاله دا، ناماده بووم چیم هیه
بیه خشم، به لام به داخه وه نه م دیمه نه نامرؤفانه یشم بینی.

خوشکه که میان له سهر باله خانه یه که وه که هیشتا ته و او نه بوو بوو
فریدابوویه خواره وه بو چالیک و، ده ستیان له دواوه به ستبویه وه و،
ده میان به ستبوو... له کاتیکدا ئیمه هرگیز چاومان نه بریبووه ئابروو
و ناموسی هیچ که سیک، که چی ده ستریزئیان کردبووه سهر
خوشکه کم. نهو جان هوه ره دپندانه حالیکیان به سهر خوشکه کم
مینابوو، که هیچ مرؤفیک به خه یالیدا نایه ت، به ته وای له خوینی
خویدا تلابوویه وه. نه مه ته نها له جان هوه ریکی دپنده و بی ویزدان
ده وه شایه وه، مه حاله مرؤفیک ناسایی کاری وای لی بوه شیتته وه.

دوژمنایه تیش یاساو پرسیای خوی هیه. ته نانه ت مرؤف بی
له که دارکردنی هه ست و ئابرووی مرؤفایه تی ده کوژریت! بیگومان
مه رگ لای که س خۆشه ویست نیه، به لام که پووداوه کان به م جوړه
ناراسته ده گرن، چی له مردنیک س هلامه ت و به ئابروو خۆشتره!

له هه موو بارودوخێكدا مافی ئه وهی ههیه كه به پاراستنی ههستی
 مرقوبوونیه وه بمریت، نهك بهم شیوه دپندانیه. ته نانهت نهگه ر
 بهرامبه ره كهت كه نجیكى بپتاوانی بى دهسه لات بپت... ئه مه كام
 ویزدانێك، كام عه قلیك، قبولی دهكات؟

كه واته چۆن تۆ له مان نه ده سه ندوه له وانهی ئه م ئه شكه نجهیه یان
 به مرقوبیكى بى تاوان چهشت، كه سێك ههیه له بهرامبه ر ئه م سته مه ی
 بهرامبه ر خوشك و براو باوكی بكریت و بى هه لۆیست بپت؟! ئایا
 ده توانیت بلیت: "ئیت قه ده ر بوو، هه رچۆنێك بپت با من ده ستم
 خویناوی نه كه م!"

په نگه برهوا كردن به دادپهروه ری دادگا و یاسا چاره یه كی
 گونجاو بوو بپت... به لام بۆ كه سانێك كه ته واوی ژیا نیان به ئازار
 به سه ربردووه، بى خاوه ن و سه ره رشتیار پێگه یشتوون، مه حاله به
 هۆشیكى سه لامهت و دروسته وه هه نگاو بنین. له سه رو هه موو
 ئه مه شه وه، هه رزه كارین، ئه وا هه یج هه وایه كه له ئاسۆدا نییه، تازه
 كار له كار ترازابوو. له و ساته دا مردن بۆ ئێمه جه ژن و ئاههنگ بوو.
 بكه ری تاوانه كه له بنه په تدا ئاشكرا نه بوو، به لام ئێمه خۆمان
 ده مانزانی.

كوشتنی دپندانیهی خوشكه كه م له دلى دا یكمدا چه ندين زامی
 ساپژنه بووی هه لگه ندو، تاكه تروسكه یه كی ئومید له ژیا نیدا نه ما بوو،
 به جۆرێك هه موو ساتیكى ئه شكه نجه و چه وسانه وه بوو.

كاتيڭ خوشكە كەمىيان خىستە گۆرەكەو، منىش خۇم ھەلدايە
گۆرەكەو ھەو ھاوارم كرد: "منىشى تيا بنىژن، سەرى منىش داپۇشن.
با منىش بىرم، تخوا لەو جيام مەكەنەو"، ئىتر بەرگەرتن ياخود
سەبرو ئارامىي دادى نەدەداين.

ھىندە درندانە كوشتبوويان، خوينەكەى ھەر نەدەگىرسايەو،
تەنانەت كفنەكەشى خوينايى بوو بوو.

ناخ، خوشكە بى نازەكەم... بى ئەو ەى ساتيڭ خۇشى بچىژىت،
بى ئەو ەى وەك كچانى ھاوتەمەنى خۇى بژى، بى ئەو ەى چىژ ببىنىت
لە تەمەنى لاويى، پىش چرۆكردى گولئ تەمەن و، ھەر لەسەرەتاي
بەھارى تەمەنىدا كۆچى كرد.... لەوانەشە بەبى تىوەگلان لە گىژاوى
خراپەو تاوانەو ەرزگارى بوويىت، بەلام مالتاوايى لىكردى بەو
شىو ەى بەرگە نەدەگىرا. كە باسى ئەو ساتانە دەكەم، ھىشتا
دەلەرزىم، وەك ئەو ەى ئىستەش زامەكانى خوينيان لى بچۆپىت. ئەو
ئاگرە ھىشتا لەناخمدا كۆپە دەدات.

پىويستە لەيادم نەچىت، تەنھا كەسىڭ كە ئاگادارى خەم و
پەژارەى ئىمە بوو و، ھاوبەشى خەممان بوو، ئەفەسەرەكە بوو. من
ئەوم ھەمىشە وەك دوژمن ناسىبوو، بەلام ھەلويسىتىكى راستەقىنەى
نواند.

ئاخ، دايكه گيان:

دايكم تەمەننىكى پېر چەرمە سەرى ژيابوو، بە جۆرئىك كە مانەوەى
ئەو لەو ژيانەدا خۆى بۇ خۆى موعجىزە يەكى تر بوو.

دايكم لە ژيانيدا ھەزارەھا جۆرى كىشەو دەردى سەرى و بىكەسى
و بەدبەختى بى لانە يىيەكى چەشتبوو، بەلام ھەرگىز ناشكورىشى
نەدەكرد، بەلكو بەپىي توانا ھەولى دەدا بە بەندايەت يەكى باشى
پەرورەدگارى بكات. بەپاستى سەرەپاى ئەم ھەموو بەلاو ناپرەحەت يىيە
نەشتوانىي باوھەپى خۆى لە خۆيدا وزەو پىنگە يىشتوو يەكى زۆر مەزنى
پىويست بوو.

پىنج شەش مانگ بەسەر مەرگى خوشكە كەمدا تىپە پىبوو،
كۆتايى مانگى پەمەزان بوو، كە دايكم لە دواپۆژەكانى كۆتايى
تەمەنى دەژيا. ئىمەش شەو و پۆژو ھەكو لىكۆلەرەو بەدواى
بكۆژەكانى خوشكە كەمدا دەگەپاين. لەكۆتاييدا سەرەداويكى
گرنگمان دۆزىيەو، وادياربوو بكۆژانى خوشكە كەم جەلادە
بكۆژەكانى باوكم بوون. باوكم لەسەر مەسەلە يەكى ئابپوو نامووس
كۆژارابوو، ئەوانىش تۆلەى ئەمەيان سەندبوو يەو. لەسەررو
ھەمووشيانەو (ھەمدىە شەل) بوو، كەواتە ئاماچەكە ئاشكرا بوو.
پىويست بوو بەخىرايى خۆمان گورج بكەينەو، پىش ئەوەى ئەوان
گورژىكى دىكەمان لى بوەشەين، ئىمە ھەنگاوى خۆمان بنىين.

له گه ل براکه مدا پیکهاتین له سه ر داپشتنی پلانی ژیرانه و گونجاو و،
بۆ ئه مه ش پتویستمان به چه کیکى باش و سه یاره یه ک بوو. هه روه ها
پتویست بوو چه ند که سیکى تر بۆ ئه م کاره بدۆزینه وه. هه موو
ئه مه ش پتویستى به بریک پاره ی رۆ بوو.

بۆ په یداکردنی ئه م پاره یه ش پلانی دزیه کمان داپشت، به لام
به هۆی خراپى بارى ته ندروستى دایکه وه جیبه جی کردنى
پلانه که مان بۆ ماوه یه کى کورت دواخست.

دایکم ده یزانی ئیمه نیازى چیمان هه یه و، به هه موو توانای هه ولئى
ده دا پنگریمان لى بکات. ئیمه ش بۆ ئه وه ی دایکم خه م نه خوات،
له به رچاوى ئه ودا وا خۆمان نیشان ده دا که سه رقائى هه یچ پلانیك نین.
ئای دایکه گیان، له گه ل هه موو خه م و ده ردی سه رى و ئازاره کانى
خۆشیدا خه مخۆرى ئیمه بوو و، ده ترسا له وه ی به لایه کمان به سه ردا
بیت.

شه ویکی پیرۆز:

دیاربوو دایکم هه ستنى کردبوو دوا ساته گانى ته مه نى نزیک
بوونه ته وه، بۆیه ئیمه ی نارد به شوین ژنیکی دراوسیماندا، ئه ویش
دایکمی بۆ ئه م گه شته بى کوتاییه ناماده کرد و، ماله که ی پیکهست
و، پاکوخواوینی کرده وه.

به ئيمه‌ی وت که به هيچ جورى ده‌ورى چۆل نه‌که‌ين. نه‌و شه‌وه
يه‌کيک بوو له‌ دوا شه‌وه‌کانى قه‌در له‌ مانگى په‌مه‌زانى پيرۆز، که
تييدا خواى گه‌وره له‌ گوناهاکاران خوښ ده‌بيت.

ئيمه لى دوورنه‌ده‌که‌وتينه‌وه، به‌لام خو چاوه‌کانى نه‌و زۆر دوور
ده‌يانپوانى و، ئيمه‌ی نه‌ده‌بينى، وادياربوو چاوى له‌ دوا مه‌نزگه‌ی
خۆى بوو. که قسه‌ی ده‌کرد خه‌نده‌يه‌کى شيرين به‌ پووخسارييه‌وه
ده‌بينراو، سيمای پرشنگدارو نوورانى ده‌هاته پيش چاو، ئيمه‌ش به
سه‌رسامى و تيرامانه‌وه له‌ پووخسارى دايکمان ده‌پووانى. نه‌و شه‌وه
شه‌ويکى زۆر سه‌رسوپه‌ينه‌ر بوو و، ويستگه‌يه‌کى گرنگى ديه‌کى
زيانمان بوو.

دايکم له‌ پر پووى کرده ئيمه و وتى:

- بنووسن. نه‌و پياوه هات، به‌ده‌ستى ئاماژه‌ی بۆ جيه‌کى ناديار
کردو دووباره وتى: "ئايا نابيستن؟ به‌ئيوه ده‌لى".

- کى دايکه؟ کام پياو؟ ئيمه هيچ شتيک نابيين...

- نه‌و پياوه، نه‌و پياوه. موباره‌که... نه‌و پياوه نوورانييه‌ی ئيمه
له‌ هه‌موو ته‌نگانه‌يه‌کدا پزگار ده‌کات...

- کوا؟ له‌ کوئيه؟ بۆچى ئيمه نابيين؟

دايکم چاوى برپيه قولاييه‌کان و نه‌وانه‌ی گوڤيىستى ده‌بوو
به‌ئيمه‌ی ده‌وت.

– ئۆيۈمگە كىرگەن كوناھ و تاوان بوون. ئەو پىياۋە نوورانىيە چىتر بە
ھاناتانەۋە نايەت. ھەركاتى تەۋبە بىكەن و، لەۋ گىژاۋە خۇتەن دەرپاز
بىكەن، ئەۋا دوۋبارە دېتەۋە بەھاناتانەۋە.

ئىستەنەۋە دەۋى دەۋىلەم بىنۋوسىن. ئۆزباش گۆي بۇ ئەم ۋەتەنە بىگىر،
دەۋى خىراكەن، گۆيپايەلى بىكەن، كاتەم ھىندە بەدەستەۋە نەماۋە.
براكەم پايكرد قەلەم و كاغەزلىكى ھىناۋ، دەستى كىرد بە
نۋوسىنەۋە دەۋى ئەۋەى داىكەم دەۋىوت..

۱– گەر دۆستە دەۋىت، پەرۋەردىگارت بەسە.

۲– گەر ھارپىت دەۋىت، قورئانت بەسە.

۳– گەر سامانت دەۋىت، قەناعتت بەسە.

۴– گەر دۆزەنت دەۋىت، نەقەست بەسە.

۵– گەر ئامۇزگارىت دەۋىت، مەردەنت بەسە.

پىستەگەلىكى ئۆز پۈخت و، پىرۋاتەۋ، ئۆز جۈۋان بوون. بەپاستى
ھەركەسىك لەۋىيەنەدە بەرچاۋىان بىگىرەت و، پەيپەۋىان بىكات،
بىگومان ئاسۋودەۋى و خۇشەختى بەدەست دەۋىتەنت. بەلام ئىمە
بەجۆرىك سەرگەردان و، كىنە لەۋىل بوۋىن، بەھىچ جۆرىك لەھالىكى
ۋەھادا نەبوۋىن. ئەم ئامۇزگارىيە مەزنانە بەھەند ۋەربىگىرەن و،
جىبە جىيان بىكەن.

پاش ئەوێ دایکم ئەم دێپانە ی وت، هەستمان کرد لە خائێکی
 دوور دەپوانییت، وەك ئەوێ بە ئامانجی پاستەقینە ی خۆی
 گەیشتبێت. پووختاری بە زەردەخەنە یەکی شیرین گەشایەو،
 ویستی دەستەکانی درێژیکات و نامیزی والا بکات، بەلام بەهۆی بی
 وزەو تواناییەو سەرکەوتوو نەبوو. تا دەهات پووختاری زیاتر
 دەدرەوشایەو، تیشکی نوورینی دەدایەو. لەوانە یە لە ژیانیدا بۆ
 یەكەمجار بەو شیوە یە پڕ بە دل خۆشحال بووبێت.

من و براکەشم لە نزیکی دایکمانەو دانیشتبووین و، بە سەرنجەو
 لەم حالەمان دەپوانی.

ئەم ئافەرەتە ماندوونەناسە ی لە سەختترین کاتدا ئێمە ی لە سایە ی
 خۆیدا پاراست، سەرەپای ئەو هەموو چەرمەسەرییە ی چەشتمان،
 هەرگیز جارێك ناشکوریەکی نەکرد و، چارەنووسی سپاردوو بە
 پەرورەدگاری. کە هەموو ئەمانە مەینایەو پێش چاوم، دڵنیابووم کە
 دایکم لە دواساتەکانی ژیانیدایەو، جارێکی تر ناگەپێتەو لامان. ئە ی
 هاوار، دەبێت سەرەمەرگی ئێمە چۆن بێت؟ چۆن دەچینەو بارەگای
 پەرورەدگارمان؟ ئە ی ئەگەر لە ساتی سەرەمەرگماندا لە پێبازی
 پەرورەدگار دووربین؟ ئە ی ئەگەر ئێمە ئیمانمان لە دەست بەدەین
 چی؟ تەنانت بێکردنەو دەش لەمە مەرفی پادەچڵەکاند؟

کۆتا وتەکانی دایکی خوالیخۆشبووم: "الله، لا إله إلا الله" بوو.

له جيڳهه ڪهيدا سهرى نايه وه، خو هه رچنده نه يتوانى دهسته ڪانى به ته واري به رزيڪاته وه، به لام وهك به دوعا خوڻندن مائتاوايى لي ڪردين، زيانتيكى ئاويزان به مهينه تي و دهردي سهرى و سهختي، دواچار به پايان گهيشته، نالو و نازاره ڪانى ته واپوون و، وه رزي ته مهني ڪوتايى هات.

ئو چوهه باره گاي پهروه رڱاري و، به ئا سووده يي شادبوو.
ئو چاره نووسي ئيمه چي ده بيت؟ هيشتا دهردي سهرى و مهينه تيه ڪانمان به رده وام بوون.
دايڪيشميان به خاك سپارد.

خه ونيكى پر پهند:

چند پوڙيڪ دواي به خاك سپاردني دايڪم، له خه وندا بينيم.
له شوينيكي زور خوش بوو. له قه تپالي چيايه ڪدا، له باخچه يه ڪي زور پازاوه و دلڙفيندا بوو. ڪه سانيكي زور له ده وري بوون، ڪه لام ناشنا نه بوون، خوشڪه ڪشم شانبه شاني دايڪم بوو. باوه شم به دايڪمدا ڪرد، هه ستم ڪرد بوئي ڪردم، پاشان ماچي ڪردم، به لام نه متواني له گه ل خوشڪه ڪه مدا قسه بڪم، ئو زور له دوه وهه بوو. وتي:

— پوڙه گيان، من و خوشڪه ڪت زور باشين، هه ميشه دوعا بقو
ئيوه ده ڪهين.

پرسیم که بۆچی خوشکه کهم نایه ته لامان، وتی:

— ئەو شەرم دەکات، هێشتا ئەوەی ئەو ناپاکانە بەسەریاندا هێنا،
لە یادی نەکردووە، بەلام پەرەردگار پاداشتیکی بۆ پایانی پێ
بەخشی و، لە پلەیەکی زۆر بەرزداوە.

دیاریبوو باسی هەندێ شتی تریشی بۆ کردبووم، بەلام من هەر
ئەوەندەم لەیاده.

دایکم و خوشکه کهم هەردووک سەم لێکراو بوون، بۆیە پێم وایە
خوای گەرە پلەیەکی بەرزو بلێندی پێ بەخشیون و، بێگومان لە
میهر بەزەیی خۆی بۆ بەشیان ناکات. سەرەپای ئەم هەموو پوواداو
و پێشهاوە ئاگادارکەرەوانەیی که جۆرێک بوون لە پێنموویی کردن بۆ
ئێمە، بەلام دواجار نەمانتوانی بەندەیهکی باش بین بۆ پەرەردگار،
نەمانتوانی لەسەر پێگەی دایکم بین، زۆر هەولماندا بۆ دەسپێکی نوێ
و، زۆر پارێنەو، بەلام بەداخووە هەموو کات بەلایەکی تر بەچۆکیدا
دەهێنائین و، وەرمان دەپوخوا، پێی هەلەمان دەگرتهووە.

ئەو نەهامەتیەیی دوا تروسکهی ئومێدی ژيانی لێ
خامۆش کردم:

هەموو ئازاریک، هەموو ناپەرەحتییەک که دووچاری دەهاتین، ئێمانی
لە ناخدا کاتر دەکردەو، زیاتر لە زەلکاوی خراپە و تاواندا نوقمی
دەکردین.

ئەندامانى خىزانەكەم يەكە بە يەكە كۆچى دواييان كردو، لەگەل
 براكەمدا وەك ھاوپىيى گيانى بووين بۆ يەكتىرى. بەلام ديارە ئەو
 دپندانە ئەم تاقە ئومىدەشيان پى پەوا نەبينىم و، لىيان زەوت كردم.
 ئەو برايهشم كە دوايىن ھاوسەفەرى پىم بوو، تەنيا جىيە هيشتم.
 پاش مەرگى دايكەم لەگەل براكەمدا بەتەواوى خۆمان يەكلایى
 كردبوو وەو، تەنھا بۆ يەك ئامانج دەكۆشايىن: تۆلەسەندنەو لە
 دۆژمنەكانمان.

پۆڭيەك نەخۆش كەوتم و ناچار لەمالەو مامەو پشوو بدەم،
 براكەشم بە تەنيا چوو بۆ ئىش. پاش نيوەپۆ دەرمانم خواردبوو،
 دياربوو ھىوركەرەو بوو و، منى خەواندبوو، كە چاوم كردەو ھەستم
 كرد كات نزيكەى نيوەى شەو. لە دەورى خۆم پوانى، بەلام براكەم
 نەبينى.

سەرەپاى سەرئىشەو نەخۆشى دەستبەجى لە جىگەكەم ھەستام،
 تا بەدواى براكەمدا بگەرپم، ئەو شوپىنانە گەپام كە گومانم برد لەوى
 بىت، بەلام خۆ بەبى من بۆ ھىچ شوپىنىك نەدەپۆشت و، پەيوەندىشى
 لەگەل كەسدا نەبوو، بەلكو باشتىن و نزيكترىن ھاوپىي نەيىنى پارىز
 و، ھاوپەشى خەم بوو. ھەردوك بەيەكەو پووبەپووى سەختى
 پۆڭگار دەبووینەو.

به په له خۆم گه يانده به ندينخانه... نه مجاره ش كاكي نه فسر زور
له گه لڼدا كوشاو، شوين نه ما به دوايدا نه گه پښ و، پرسيارى له باره وه
نه كه ين، نه به زيندوويى و نه به مردوويى هه واليمان ده ست نه كه وت،
واته براكه ميان بى سهر شوين كرد.

له و پوژده هه واليك له باره ي براكه مه وه نازانم.. تا ئيستته ش
چاوه پي گه پانه وه يم و، له گه ل يادگار ييه كانى نه ودا ده ژيم، نه و
ته واو كارى بوونى من بوو، ته نها هاو ده م و كه سم بوو له م دونيا يه دا.
كه سي تي نه و له من سه نكينتر و، هي منتر و، ژير تر بوو، زور جار نه و
له په فتاره هه له شه كان سه رزه نشتى ده كردم، هه له و شپړزه يى و
توړه ييه كه مى كه متر ده كرده وه. هه ميشه وه كه سي كي له ته مه نى
خوى پي گه يشتو تر بيرى ده كرده وه و بريارى ددها، تا نه و ساته ش كه
له من جيا بوويه وه، هه ولئى ددها له داوى خراپه كار ييه وه تي وه نه گل يت،
وه كه هر كه نجى كي هاو ته مه نى خوى، نه و يش هه ندى هه له و لادانى
هه بوو، به لام چه نديك له توانايدا بووايه هه ولئى ددها خوى له جگړه
كي شان و، مه ي خوار نه وه و هه موو خووه خراپه كانى ته مه نى
هه رزه كار يى به دوور يگر يت، ماوه ماوه نو يژه كان يشى ده كرد، وه كو من
شپړزه و بى نامانچ و كينه له دل نه بوو.

براكه ميان بى سهر شوين كرد، من يش هه موو پوژي كم به نه فره تى
كردن له بكوژه كانى نه و تاوانه به سهر ده برد. مه گه ر نه وانه چو ن

مروڻيڪن ڪه هينده له ڪوشتن چيڙ ده بينن؟ له م دونيايه دا هيچ دوستيڪ و، هيچ ڪه سيڪم نه مابوو دلي پي خوش بڪم و، چراي به ڪجاري زيانم ڪوڙايه وه.

ئاگري توله سهندنه وه:

به بي سهروشوين ڪردني براڪم، ئاگري توله سهندنه وه له ناخمددا ڪلهي سهندو، به هيچ خاموش نه ده بوو و، تا ده هات زياتر بلتسي ده سهند، لاشي هموو نهداماني خيزانه ڪم هميشه له پيش چاوم بوون، ڪه سهراپاي زيانيان له ترس و دله راوڪيدا به سر بردو، له نه جامدا هموويشيان بوونه قورياني بي به زه يي و درنده يي.

باوڪم...

دو براڪم...

خوشڪه ڪم...

ئوان به درنده ييه ڪي نامروڻانه ڪوڙابوون، تهنانت پريان نه دا ئا برومه ندانه سهرينينه وه.

چون دهمتواني چاوپوشي له هموو ستمه بڪم؟ به بي توله سهندنه وه؟ ئايا چون بمتوانيايه ئوقره بگرم و ئاسوده بم؟!

له يادبردنه وه ي مه حال بوو... دوو هه لباردنم له پيش بوو: يا هموو خه ونه ڪانم له سينه مدا بناشتايه و، چاوه پتي مهرگم بگردايه، ياخود بؤ ڪوڙاندنه وه ي ئاگري توله سهندنه وه بڪوڙه ڪان بڪوڙمه وه.

پښکه چاره یه کی ترم شک نه ده برد، له پیتناو توله سه ندنه وه دا
ناماده بووم ژيانم ته رخان بکه م بؤ پلان دانان و، جیهیشتنی شاره که م
و نیشته جی بوون له شاریکی دیکه دا.

قژم دريژکرده وهو، پېشم تاشی، چاویلکه م له چاو کرد، چەند توانیم
گړپانگاریم له شیوه مدا کرد، به لام قاچیکم که مئه ندام بوو،
نه مده توانی گړپانکاری تیدا بکه م و، بؤ هرکوی بچوومايه
ده یاننا سیمه وه پیی.

نه وهش یادگاری دوزمنه کانم بوو بؤ من، ده متوانی چیم پی خوشه
بیکه م، به لام که مئه ندامییه که م که میځ ناچاری ده کردم به شەلی برؤم،
له و پوژانه دا دوو پلان له میځکدا بوون.

یه که میان، نه نجامدانی دزیه کی باش، بؤ ده ست خستنی پاره یه کی
زؤد و، سه رچاوه یه کی ته واو، تا به ناسانی دوزمنه کانم بدؤز مه وهو،
له ناویان به رم.

دووه میشیان، نه شته رگه ری قاچه ناته واوه که م و چاککردنه وهی
بوو، که گه وره ترین کؤسپی پیی گه نجیتیم بوو، نه مده توانی چیر نه م
ژيانه به که مئه ندامیی دريژره پیی بده م، بؤ نه م نامانجه ش
ده سته کار بووم.

بهشی پینجه م
ئهو پرووداوه له ناکاوهی
له ماله کهدا به سهرم هات

لهو شارهدا که بۆی چووم له ئۆتیلێک نیشتهجی بووم و، پروومالی
ئهو شوینانه م کرد که ده گونجا دزی ئی بکریت، ده مویست به ته نها
خۆم ئه م کاره نه نجام بدهم و، خۆ نه گهر مردم ئه وا ته نیا خۆم ده بم
و، گهر پزگاریشم بووایه به هه مان شیوه بوو.

مالێکی ده وله مند م دژی وه . وا ده رده که وت چوونه ناوه وه و
هاتنه ده ره وه شی ئاسان بیته، بۆیه هه موو ورده کاریه کانی پلانه که م
له به رچاو گرت! خراپترین نه گهر، ده ستگیرکردن ده بوو یان به ند
ده کرام، یاخود هه ر له ماله کهدا ده کوژرام.. هه موو ئه م نه گه رانه لای
من هیچ بایه خێکیان نه بوو.

به هۆی تاوانه وه زۆر پێم که وتبووه به ندیخانه - جا من نه نجام
 دابیت یاخود نا - لێدان و سزادانم چه شتیوو، ته نانه ت نه و نه زوو
 زوو ده چوومه به ندیخانه وه، که شیوازه کانی لێپرسینه وه و
 پرسیارکردنم له بهرکردبوو. بۆ من قۆلبه ست کردن و به ندیخانه
 شتیکی زۆر سانابوو. خۆ هه موومان هه ر ده بیت به مرین.

ژیان و مهرگم چ جیاوازییه که ده هیئنه ئاراوه؟! نه و پرووداوانه ی له
 ژیا نندا به سه رمدا هاتبوون، واتای مهرگی زۆر لا سانا کردبوومه وه،
 مهرگ بۆ من پزگاریوونێک بوو. خۆ زۆرجاران ویستبووم به مریم و پزگارم
 بیت، به هیچ جورێک له مهرگ نه ده سه له میمه وه.

شه ویك چوومه ماله که وه، له پاستیدا زۆر به ئاسانی توانیم بچمه
 ژووره وه، به لام له ناکاو که خۆم له ماله که دا بینیه وه، له پاستیدا
 سه له ژام، به لام چه کم پێ بوو و، ناماده بووم بۆ پێکانی هه رکه سیك که
 ده هاته به رده مم، سه یری چه ند ژووریکم کرد، به لام نه متوانی هیچ
 بدۆز مه وه، بۆ که یشتن به ئالتونه کان بریارمدا بوو که بچمه ژووری
 نووستنه که و، هه په شه له خاوه ن ماله که بکه م، تا هه رچی هه یه پێم
 بدات، به لام ماله که تاریک بوو، به نه سه تم شتیك ده بینرا.

چوومه ژووری نووستنه که وه، بینیم گلۆپی ژووره که داگیرسابوو،
 به لام جینگه خه وه که خالی بوو، به لام ژووره که په رش و بلاو بوو،
 وه که نه وه ی هه ستیان به مه ترسی دژیک کردبوو، بۆیه که میك دوودل

بووم، به لām له و ساته دا به توندی زه بړيک به پشته ملم گه یه نرا. هر
ئوه ندهم له یاده، که له هوش خۆم چووم.

له چاوه پرانی مهرگدا؛

که چاوم کرده وه، پیاو و ژنيک له سهر سه رمه وه وه سنا بوون،
به لām ده ست و قاچه کانم به سترابوونه وه. پیاوه که ده سته کانمی
کرده وه، که به ناگاهاته وه، هه ستم کرد که چه که کم و چه قۆکم
پی نه ماوه. تاویک پیاوه که لیی پوانیم. له پاستیدا له م حاله ی خۆم
شهرمه زار بوو بووم. له هه مان کاتدا هه یفیشم لیده هات. به لām په فتاری
نهرم و نیانیی پیاوه که به ته واوی مایه ی سهر سورپمانم بوو. پرسپاری
کرد:

- بۆچی ئه م کاره ت کرد؟

ده مویست ئه وه نده به توندیی وه لāmی بده مه وه، که پاسته وخۆ
پاپیچی به ندینخانه م بکات. نه مده ویست له وه زیاتر له بهرچاویدا
بچوک بیمه پیش چاو.

- دزی بۆچی ده کریت؟ پاره په یدا کردن، ده وله مه ندبوون، مانه وه
له ژياندا..

- ئه مه ش پێگه یه کی دروست و ئه خلاقیه نه ی خۆی هه یه. کار بکه و
به ره نجی شانی خۆت ده وله مه ند بیه، بۆچی ئارامیی خه لکان
ده شیوینیت؟

- زیان زۆر به زیاده وه ئارامیی منی تیکداوه... با تۆزیکیش
ئارامیی ئۆیهی دهوله مه ند بشتیویت.

- به لām تۆ له پهروهردگار ناترسی؟ ئایا ههست ناکهیت له سه ره ئه م
کارهت ههچ لپهرسینه وه یهکت له گه لدا بکریت؟
- من باوه پ به و شتانه ناکه م.

پیاوه که هه لۆیسته یه کی کرد، به خنده یه کی متمانه ئامیزه وه
چاوی برپه چاوم و وتی:

- ده زانی ههچ سه رکه وتوو نیت له درۆ کردندا.

- جا تۆ له کوپوه ده زانی که درۆ ده که م؟!

- وتی من ده رووناسم، له هه لسوکه وتی مرۆفه که و شتیوازی
قسه کردنیه وه هه لکه وته ی پۆچی ده زانم.

زمانت شتیك و پوو خسارت شتیکی تر ده لێن، ئه م پیاوه به ته واوی
ناخمی ده خوینده وه.

- سه یرکه، به هۆی شه مه زاریته وه په نگت سوور هه لگه پاوه و،
ئاره ق ده پڕیژیت. که سیك به ویستی خۆی ئه م کاره بکات و، خوا ی
که و ده ی له یاد کرد بیئت، شه رم داینا گری.

- نه خیر، تۆ به هه له تیگه یشتوویت.

- هه له نیه، پاسته... ئه و جه وشه نه ی به ملته وه هه لواسراوه، زۆر
باش که سیتیت ئاشکرا ده کات.

تۆ ئەم كارە بە خواستی خۆت ناكەيت. ھەرگىز ناتوانيت من
بۆلە تەيت.

پياوھەكە پاستى دەوت، وەك ئەوھى من بناسیت. جەوشەنەكەى
ملىشم يادگارى دايكى پەحمەتیم بوو. بە پاستى ھەستەمەرد
ویردەكانى ئەم جەوشەنە منى لە زۆر ھەلە پزگار کرد.

پياوھەكە قاچەكانیشمی کردەوھ و، بانگەیشتی کردم بۆ سەر میزی
نانخواردن، پاش كەمێك ھاوسەرەكەى نانى بە یانى حازر کرد و ھینای.
ھەرسێكیشمان لە سەر ھەمان میز دانیشتین.

من لە بەرامبەر ئەم پەفتارە مرقانە یاندا شەرمەزارو خەجالەت
بووبووم، بۆ ئەوھى ساتێك زووتر بچمە دەرەوھ و، دەریاز بېم، زۆر
ھەولمدا، بەلام پێیان نەدام و، پياوھەكەوھ وتی: دەرگاوپەنجەرەكان
داخراون و، كلیل دراون، ناتوانيت بۆ ھیچ شوینێك بچیت، شتانێك
ھەبە دەبیت لەگەڵ تۆدا باسیان بكەم.

مەترسە، پاپیچی پۆلیست ناكەم، بەلام پێویستە پەى بەو نەپتییە
بەرم كە لە ناخەدايە. تۆكەسێكى خراپ نیت و، زۆر مەراقى زانینى
ھۆكارى ئەم لادانەت دەكەم.

– وازم لێبێنن، مەراقى چى دەكەى؟ ھاتمە ناو ماڵەكەتانەوھ بۆ
دزی و، ئێوھش دەستگیرتان کردم. مافى خۆتانە ھەرچیپەك بكەن،
جا لێم دەدەن، یا سكالام لەسەر تۆمار دەكەن؟ چى دەكەن بېكەن؟

- نه خیر ئیمه که سانیکی هه بووین و، تۆش مۆفیکی سته مدیده و
بیچارهیت. دابینکردنی پتویستییه کانت ئهرکی ئیمه یه. به لام
ده مانه ویت پتویستییه راسته قینه و پالنه ره که ت بزانین و، یارمه تیت
بدهین.

ئای خواجه گیان! ئایا که سانی وه هاش له م دنیا یه دا ده ژین؟
له نیوه شه ودا هه لمکوتا وه ته سه ر مالیان و، له وانه ش بوو بیه
هۆکاری گیان له ده ستدانی، به لام هیشتا له لایه نه باشه که یه وه له
پوودا وه که ی ده پوانی و، هه ولێ ده دا یارمه تیم بدات، خۆزگه هه موو
ده وله مهنده کان به م جۆره ده بوون، ئه وکات نه تاوان، نه تاوانبار
ده مان، نه هیچ که سیك به ناپاکی گوش ده بوو.

دهستم کرد به باسکردنی به سه رهاتی ژیانم بۆ ئه م که سانه ی که
وهک دژیک نا، به لکو وهک میوانیک هه لسوکه وتیان له گه ل کردم. من
هه ر پوودا وێکی مه رگه ساتی ژیانم به فرمیسه که وه ده گێرا یه وه،
ئه وانیش به فرمیسه که وه گوئیان لی ده گرتم.

ئای خانمی ماله که، ژنیکی چه نده میهره بان و به سۆز بوو! که
باسی دایکم و، خوشکه که م کرد، به دهم هه نسکه وه ئه وێی جیهیشت.
به هه مان شیوه ش پیاوی ماله که زۆر به باسه که گاریگه ریوو بوو،
به هۆی ئه و پوودا وانه ی باسکردن زۆر یاش له هۆکاری دزیکردنه که م
تیگه یشتبوون.

میهره بانیش تا نه و رادهیه:

نه و پیاوه و هاوسه ره که ی دلسوزانه ده یانویست پزگارم بکه ن و،
له م زه لکاو ده رم بهیئن، خاوه ن ماله که ده یوت:

- په روه ردگار په نجه ره یه کی میهره بانی به پووتا والا کردو، هه لیکی
تری پی به خشیت وه، بویه به باشی سوودی لی ببینه، با نه مه بیته
خالی وه چهره خانی ژبانته، پیویسته زور به باشی گوی بق
ناموزگار یه کانی نیمه بگریست و، بق نه وه ی سه رله نوی گرفتاری
خراپه و تاوان نه بیته وه و، ژبانیک ی ناسووده و نارام ده سته بهر بکه یت.
نیمه کورپک و، کچی کمان هه بوو و، زور ده وله مند بووین، له
خوشگوزه رانیدا ده ژباين، راستی مه رگمان له یاد کرد بوو، باوه پمان
نه ده کرد پورژیک پیر ببین. به رده وام له که یف و خوشیدا پورژگارمان
به پری ده کرد، به لام خوی گوره ماوه ماوه زلله ی میهره بانی خوی له
به نده کانی ده دات، تا وانه ی پرپه ند فیتری نه و به ندانه ی بکات، که
نه ویان له یاد کرد وه و، پری سه رگه ردانییان گرتووه ته بهر، به لکو به
ناگابینه وه.

دو سال له مه وپیش، خیزانه که له پری گه پانه وه ماندا له پشویه کی
خیزانی، دوو چاری پووداوی پیکدادانی توتومبیل هاتین، کچه حقه ده
سالانه که مان و کوپه نوزده سالانه که مان له شوینی پووداوه که
به په حمه ت چون.

من و خیزانیشم به سهختی برینداربووین و، ماوهیهکی زۆر چارهسه‌رمان وه‌رگرت و، په‌روه‌ردگارم شیقای داین.

ئه‌مه‌ بوو به‌ تاقیکردنه‌وه‌یه‌ک زۆر پڕپه‌ند بوو. وه‌ک ئه‌وه‌ی خوای گه‌وره‌ پیمان به‌رمویت: "ناگادارین، ئه‌رك و مافی ئیوه‌ له‌م دنیا‌یه‌دا ته‌نیا خو‌ش پابواردن و که‌یف و خو‌شی نییه‌، نه‌و سامانه‌ش بۆ به‌فی‌رۆدان له‌کاری نه‌شی‌اودا پێتان نه‌به‌خ‌شراوه‌و، مافی هه‌ژارو بیکه‌سانی تێدا‌یه‌.

ئه‌م ژیا‌نه‌ش پۆژێک کۆتایی دیت و، لی‌پرسینه‌وه‌یه‌کی گه‌وره‌ ده‌ست پێده‌کات، ده‌سا تیشووی خۆتان بۆ ئه‌و پۆژه‌ ئاماده‌ بکه‌ن و، به‌ له‌به‌رچاو‌گرتنی ئه‌و پاستیی‌ه‌ی که‌ په‌نگه‌ له‌ هه‌ر ساتیکدا ژیا‌نتان کۆتایی پێ دیت، با‌شتروایه‌ سه‌ره‌له‌نوێ چاو به‌ به‌ندایه‌تیا‌ندا بخ‌شیننه‌وه‌، که‌ د‌ل‌نیا‌ن پاش مه‌رگ دادگای بال‌ای خوایی سازده‌دری‌ت.. که‌واته‌ تا چه‌ند ئاماده‌کاری‌تان بۆ ئه‌و دادگاییه‌ کردووه‌؟

وته‌کانی ئه‌و پیاوه‌ هه‌مووی پاست بوون. وادیاری‌بوو ئه‌م مرۆفه‌ دیندارو به‌ئه‌زمو‌نانه‌ بۆ یارمه‌تیدانی من د‌ل‌سۆزانه‌ هه‌موو یارمه‌تییه‌کم پێشکه‌ش بکه‌ن.. پاشان وتی:

- بپوانه‌ ئه‌گه‌ر ئامۆژگارییه‌کانمان جێبه‌جێ بکه‌یت، ئه‌وا هه‌تا بتوانین یارمه‌تیت ده‌ده‌ین، ئه‌گه‌ر تۆبه‌ بکه‌یت و، ده‌ست له‌م کاره‌

نەشیاوانەت ھەلېگىرىت، ھەرچى پىداۋىستى و خەرجىت ھەيە بۆتى
دابىن دەكەين.

خەرجى نەشتەرگەرىيەكەى قاچت دەدەين، پاشان كارت بۆ
دەستەبەر دەكەين، إن شاء الله لانەيەكى ئاسوودەت بۆ دەسازىتىم،
بەمەش ھەم تۆ پزگارت دەبىت و، ھەم ئىمەش ئاسوودە دەبىن كە
كارىكى باشمان كىدوۋە.

ئەمانە چەند پاسپاردەيەكى سەيرىوون، بەپاستى ھەلى لەم جۆرە
بە ئاسانى نايەتە پىي ھەموو كەسىك، پەرۋەردگار دەرغەتتىكى زۆر
تايىبەتى پىي بەخشىبووم. پەنگە ئەو ۋەلامى دوعاكانى دايىكم
بوويىت، بۆيە نەدەكرا ھەلىكى ئاۋا زىرپىن ۋەلا بىنىم. خۆ پەنگە ئەگەر
ئەمەم لەدەست بچىت، ئىتر تروسكەيەكى ھىۋا لە ژيانمدا نەمىنىت،
بۆيە تىگەيشتم كە ئەو كۆتا دەرغەتى ژيانمە.

خۆزگە ئەو ھەستى تۆلەسەندەنەۋەيە لەناخمدا نەدەماۋ، ئەو تاۋانە
دېندانانەم لەياد نەدەما، تا خەيالىم ئاسوودەبىت.

سەرەپاي ئەم ھەموو يادەۋەرى و خەيالاۋەنەم، پەفتارى دۆستانەى
ئەم ژن و مىردە بەرامبەرم، ئەۋەندە دىلسۆزانەۋ پاك و بىگەردىۋ، كە
ھەموو پۇرۇڭ زياتر منيان ۋابەستەى خۇيان دەكرد.

ئەۋكەسە بەرز دەرخیئىن كە بە نىيازى دىلى لە مالەكەپاندا گىرتيان
ۋ، لە مالەكەى خۇياندا نىشتەجىي دەكەن، بەپاستى ئەمە شتىكى

نۆرسەرسوپھەتەر بوو! پەرورەردگار چەندە بەندەى بەرەوشت و
دلپاکی هەیه، تا ئەمڕۆ دوژمنەکانمان بواریان نەدابووین کەسى باش
بناسین و، لە جوانییەکانى دەورمان چێژ ببینین.

لە مالهەكەى خۆياندا ژووریکیان بۆ تەرخان کردم و، جلوبەرگیان
پێدام، ئەو مامە میهرەبانە هەموو پۆژیک بەپێی پێویست لەسەر
مێزەكەم خەرجی بۆ دادەنام و، بەپاستى لەپێتئاو گەپانەوهدا بۆ
سەر پێی پاست درێغییان نەدەکرد.

خانمى هاوسەریشى نۆر بەسۆزو میهرەبان بوو و، خواردنى خوشى
بۆ دروست دەکردم و، وەك مەوۆفیکى ئاسایى میواندارییان لى
نەدەکردم، بەلکو وەك ئەوەى جگەرگۆشە كۆچکردووەكەیان بم.

هێواش هێواش لە كەنارى ئارامیى نزیك دەبوومەوهو،
خۆشپەرەفتارى و میهرەبانى ئەوان لە هەست و بیرکردنەوهكاندا
كارىگەرى دەردەكەوت. لەدواى نەشتەرگەرییهكى سەرکەوتوو
شكستییهكەى قاچم باشتەر بوو و، لەو بارقورسییهش پزگارىم بوو،
ئێتر دەمتوانى بەرپێكى پابووستم و، هیچ شەلیهكیش لەپۆشیشتاندا
نەما.

مامە دڵسۆزەكە ئیشیکى باشیشى بۆ دۆزیمەوه، كە بۆ ئەو
پۆژگاره داهااتیكى باشى هەبوو. هانى دەدام لە كارەكەمدا پشت

بەخۆم بېستەم و زۆر وابەستەى ئەو نەبەم، بۆ ئەو ەى ژيانىكى
سەربەرزانە دەستەبەر بگەم.

كەسانىكى وەها پاك و بىگەردو دلسۆز بوون، كە زياتر لە دوو
فريشتە دەچوون، كە بۆ من بوويىتنە پەروانە. وەك مندالى
پاستەقینەى خۆيان، بە ئەندازەى كۆرە خوالىخۆشبوو كەيان منيان
خۆش دەويست و، خەمخۆرم بوون.

ئەو پياوە مېهرەبانە چەندىن پىرۆزەى لە خەيالىدا بوو بۆم، ئەو
دەيوست مالىكى جوانم بۆ دابىن بگات و، ژنم بۆ بهيىنىت و،
خيزانىكى خنجىلە پىكبهيتم. ەموو ئەمانەش ئاگرى تۆلەسەندەو ەى
ناخمى تا رادەيەك كەم كرديۆو و، بۆ ماو ەى سالىك، ئارامترين
پۆزەكانى تەمەنم ژيام.

هەوالىكى خراب:

لەدواى مەرگى باوكى خوالىخۆشبووم، چوار پىنج خزمەن
بەزىندووى مابوونەو، يەككە لەمانەش مامم بوو. مامم پەيوەندى
لەگەل ئىمە پچراندبوو، سۆراخى نەدەكردين، ئىمەش بەهۆى
تورەيىمانەو، ئىتر پاش ئەو ەوالىمان نەپرسىبوو، واتە
خزمايەتىمان سىرپىوونەو.

سالەهاى سالىش بارودىخەكە بەم جۆرە بوو، لەپۆزگەرە زۆر
سەخت و پىرنەهامەتییەكانماندا بە ەانامانەو نەهاتبوو. بەلام

بېگومان ھەر بەلایەك بەسەرىدا بەھاتايە، دلگراين دەبووين، ھەر بەم
شېۋە يەش بوو.

پۇڭىكى يەكشەممە، پەيۋەندىم بە ھارپىيە كەۋە لە ناۋچە كەي
خۇمان كىرد، ھىچ كەس لە ھارپىكانم نە ياندە زانى من لە كۆيىم، بېگومان
نە مۆت لە كام شارەۋە پەيۋەندىي دەكەم.

لە دىۋاي ھەۋال پىرسىن، پىرسى:

- تۆ ھەۋالى ئەر پوۋداۋەت نە بېستوۋە، وانىە؟! .

- وىم كام پوۋداۋ؟ .

- كاتىك مامت بە پىيە كدا پۇشتوۋە، ئۆتۈمبىلەك لىي داۋە .

- مردوۋە؟

- بەلى.

بەم ھەۋالە ئۆز بېتاقەت بووم، ئەر ھەستى تۆلە سەندە ۋە يە
بلىئەسى سەند، كە ماۋە يەكى كورت بوو لە يادىم كىردى بوو. دېندە ۋەك
ئەر دوزمانە ۋە ئىمە ئۆقرەگىرتىيان نە دە زانى، ئاشكرا بوو ھەتا
كەسىك لە ئىمە لە ژياندا بىمايە، لە تاۋان و كوشتىيان بەردەۋام
دە بوون.

پىۋىست بوو سىنورىك بۆ ئەر دەرياي خويىنە دابىرىت و،
چارە يەكى يەكلايى كەرەۋە بۆ ئەر بارە بدۆزىتەۋە، پىرسىم:
- ئەرە تازە پوۋى داۋە؟ ۋى:

- مانگیک له مه وپیش، کاره که لیږه دا ته واو ناییت.

- چوڼ؟

- پوڅیک پیش مردنی مامت، چوونه ته ماله که ی و به هه پره شه وه
پرسیاری تویان کردوه، که مامی به سته زمانیش و تویه تی نازانم،
نورین لیداوه.

که نه مانم گوی لیبو، پووخام، نیت توانای له یاد بردنه وم نه ماو،
هه موو باشی و جوانییه کان سه رله نوی له بهرچاوم سرپانه وه،
سه ختگیرانه خه یالی توله سه ندنه وم کردو، هیواش هیواش
لا سارییه کانم به خه یالدا هاتنه وه.

به م شیوه یه ش پوڅه ناسووده و نارامه کانم کوتاییان پی هات و،
چیت هرچ که سیک نهیده توانی پیشم لی بگریت و، هه موو نه و به خششه
خواییانه و، نه و پوڅه خوشانه و، داهاتوی نارام و، ده سته پیک نویم
به بادا.

به و پره پاره یه ی که کوم کرد بوویه وه، چه کیکم کپی و، نه وه ش که
مایه وه بقی خه رچی خوم خسته گیرفانم و، برپاری کوتاییمدا.

به ره و مهرگ ههنگاوم دهنه؛

چیت نه مده توانی به ناسووده یی بژیم، مروفیک بووم که به ره و مهرگ
ده پویشتم، که سیک خوی بقی مهرگ ناماده بکات، له چی ده ترسیت؟
بیگومان له هیچ شتیک...

بەبى ئاگادار كىردىنە ۋەى مامە دىلسۆزە كە ۋە ھاسەرە كەى، بەبى
مالئاۋايى لە ۋە كەسانەى متمانەيان پىكردىم، چاكەيان لە گەل كىردىم،
يارمە تىيان دام، دىنپايەكى نوپيان بۆ سازاندىم، پۆيشتىم، ئە ۋە كارە
پىۋىست بوو تا بتوانىت زووتر يەكلایى بگىتە ۋە.

دلىابووم مەن بەدەستى خۆم مەرگم ھەلباردبوو، دىنپايەكى نۆر
بەختە ۋەرم لە خۆم شىۋاندىبوو، لە ۋەش گىرنگىر بەدەستى خۆم
ھەستى جوانى ۋە چاكى ۋە ئىمان ۋە باۋەپم لە ناخىدا پىشەكىش
كردبوو. دىسان خۆم گىرفتارى ھەستى پىياۋكوژى ۋە دوزمنايەتى كىردىن
كردبوو.

تەنانت لە پىگەى ھەستى ۋە ھەى خوارىدە ۋە ۋە سەر كەشىدا بەرە ۋە
پىش دەچووم، پىق ۋە كىنە ۋە تۆلەى كىكردووى چەند سالەى ناخى مەنى
ئامادە كردبوو. خۆم بۆ ئەنجامدانى ھەموو جۆرە خراپەيەك
ئامادە كردبوو.

دلىياش بووم كە چىتر پەرۋەردگار دەر فەتى گەپانە ۋە ۋە
تەۋبە كىردى دىكەم پى ناپەخشىت، واتە ھەموو باشىەكانى زىانم
لە ياد كىردى، بەرە ۋە ھەلدىر بەپى كەۋتم، دەست بە چەك ۋە بىر ھۆشى
پەرش ۋە بلۆ ۋە، كىنە لە دل ۋە، چاۋ لە تۆلە بەرە ۋە پوۋى مەرگ
دەچووم.

چارەنووسیشم پاش تۆلەسەندەنەوہم زۆر تاربوو، یا مەرگ، یاخود
تەمەنیک سەختی کیشان لە بەندینخانە.. پاش ھەموو ئەمانەش
لێپرسینەوہی خواپی لەسەر ئەو خوینەیی پشتوومە...

ھەریەک لەمانەش چارەنووسی تاربوون بۆ ھەر مەژنیکی ئاسایی و،
نەدەبوو کە پەویان بدایە. بەلام ئەم دوژمنانە یەخەیان بەرنەدەدام،
وادیارە ئەو وتەیی دەلیت: "بەناچارپی مەژ دەکەنە پیاوکۆژ". بۆ
ئەم بارەیی من و تراپیت.

بەدوای سۆراخی دوژمنەگانمەوہ بووم:

بەشێرەییکی باش پووخسارو شێوہم گۆپی و، بەنھێنی سۆراخی
دوژمنەگانم دەکرد. مەحالی بوو بمانسەوہ، چاکبوونەوہی قاجیشم،
کارەکەمی ئاسان کردبوو.

تەنھا یەک کەس منی دەناسییەوہ ئەویش ھاوپی (یەلدارم)ی
ھاوپی مندالیم بوو و، تەنھا کەسیش بوو کە متمانەیی پێیکەم،
(یەلدارم) بووہ یارمەتیدەری من و، زانیاری بۆ دەھێنام.

لەجوانترین ئوتیلی شارەکەمان نیشتەجێبووم، بەتەواری وەکو
پیاوماقوڵیک دەھاتمە پیش چا، کارمەندەکانی ئوتیلەکە منیان وەکو
پیاویکی دەسڕۆشتووی خاوەن کۆمپانیای ناسیبوو، واتە ئیتەر
بەناویش کەسەکی جارێ نەبووم و، ھەموو شتیەکم گۆراپوو.

(يەلدارم) ى ھاۋپىم، كەسكى ورياو، بە سەرنج بوو، پۇژانە زانيارى
نۇد بە نرخى بۇ دەھىنام.

پاش ئەۋەى زانيارى پىۋىستمان كۆكرەۋە. سى كەسمان كىردە
ئامانچ، كە پىۋىست بوو لەناويان بەرىن، چونكە دوزمنى سەرەكى
بوون و، لە مەرگى ئەندامانى خىزانەكەمدا دەستيان ھەبوو، بۇيە
پلانىكى توندوتۇلمان داپشت و، پاش ئامادەكارى تەۋاو بىرپارماندا
دوای دوو پۇژ جىبەجىي بگەين.

ئەۋ شەۋەى بىرپاربوو دەستبەكارىين، (يەلدارم) بە ھەناسەبىركى
ھات و، وتى:

— پەرەردگار ويستى لەسەرنى، دەست بە خوڭىن سوور بگەين.

پرسىم:

— بۇچى؟

بە سەرسۇرمانەۋە سەرى پاۋەشانىدو، بە پەشۇكاۋىي وتى:

— چونكە ئەۋ سى كەسەى دوتىنى بىرپارماندا لەناويان بەرىن،
دوۋچارى پووداۋى پىكدادانى ئۆتۈمبىل ھاتوون، لەكاتىكدا لەپىي
يەككە لە گوندەكاندا بوون، — بەمەبەستى ئامادەبوون لە
ئاھەنگىكدا — لەۋ شەش سەرنشىنەى لە ئۆتۈمبىلەكەدا گيانيان
لەدەست داۋە، سيانيان ئەۋانەن كەئىمە بە نيازبووين بيانكەينە
نیشانە.

له پراستیدا ئەم پووداوه وەك تیشكێكى میهره باننێ پەرورەدگار
بوو، بۆ گێژانه وەمان له هەڵدێر.

ئەم پووداوه زۆر کاریگەر بوو. دەنگێك له ناخمدا هەمیشە منی
بەرەو پێگای پاست ئاواستە دەکرد، بەلام بەداخهوه من گویم بۆ
نەدەگرت و، بایەخم بۆ دانه دەنا.

لایەنی دووەم له دوژمنه كانماندا (حهمدیه شەل) بوو، كه
دەمانوێست لەناوی بەرین، بەلام ئەم پیاوه پیاویکی زۆر ترسناك بوو
و، له هەموو ناپاکییهكهوه تێوه گلابوو. له دەوریدا كۆمهڵێکی زۆر
پاسهوان و بەكرێگراوی هەزارو بیكەس هەبوون. ئابووی سه‌دان
كه‌سی له‌كه‌داركردبوو، ته‌نها من سه‌تمه‌دیده‌ی ده‌ستی ئەو نه‌بووم،
به‌لكو سه‌ده‌ها كه‌سی وه‌كو من به‌ئاشكرا هه‌مدیه‌ شەلی وەك پیاو‌كوژ
دەناسی، بەلام چاره‌ چی بوو، چونكه‌ ئەوه‌نده به‌باشی ده‌پاری‌زرا،
كه‌ گه‌یشتن پێی مه‌حاله‌ بوو.

گەر كه‌سێك به‌ره‌هه‌لسی بكر‌دايه‌، ياخود هه‌ست بكر‌ايه‌ كه‌سێك
نیازی هه‌یه‌ هه‌ولێ كوشته‌نی بدات، هه‌نده‌ در‌پدانه‌ له‌ناویان ده‌ب‌رد، تا
به‌یته‌ په‌ند بۆ هه‌موو لایه‌ك.

زۆر به‌باشی ده‌مزانێ چاره‌نووسی منیش به‌و باره‌دا ده‌بەن، به‌لام
گرنگ نه‌بوو، چونكه‌ به‌ هه‌یج شێوه‌یه‌ك له‌ مه‌رگ نه‌ده‌سه‌له‌ممه‌وه‌و،

تەنھا شتېك كە لە بېرەھۆش و خەيالمدابوو دېمەنى لەخوئندا گەوزانى
خوشك و براكانم و باوكم بوو.

پېشھاتىكى زۆر سەر سۈرھىنەرى دېكە:

پىلاننىكىمان بۇ كوشتنى (ھەمدىە شەل) دارپشت.

ئەو ھەموو پۇژىك لە درەنگانى شەودا، دەچوۋە يانەيەكى شەوانەى
بەناۋبانگ و، ھەتا بەيانى مەى دەخواتەو. ئىمەش دەمانزانى كە
لەبەر نەخۆشى شەكرەكەى زوو زوو دەچىتە تەوالىت، بۆيە
پلانەكەمان بەم شىۋەيە بوو: من بچمە تەوالىتەكە و، لەوى خۆمى بۇ
مات بىدەم تا دىت و، دەستبەجى دەيكوزم. لەدواى ئەو شەش چى
دەبىت با بىت و، ھىچ لام گرنگ نەبوو، خراپترىن چارەنۋوس
(مەرگىك) دەبىت، ھەرچۇنىك بىت من لەمىژە خۆم بۇ مەرگ
ئامادەكردوۋە.

لەكاتى دىارىكرادا بە ناسنامەيەكى ساختەو، بەناۋى
بازرگانىكەو چوۋمە ژوورەو بۇ يانەكە. لەبەرئەوۋەى (ھەمدىە
شەل) م ژۇرباش دەناسى، لەدوورىەو لەسەر كورسى و مېژىك
دانىشتىم، بىنىم پىاوەكانى ۋەك پەروانە دەورىاندوۋە، ئاشكرابوو كە
كارەكەم ئاسان تابىت.

ۋا خۆم نىشان دەدا لەلایەكى تر بېروانم، بەلام لەپاستىدا چاۋم
لەسەر (ھەمدىە شەل) بوو. پاش كەمىك دانىشتىم، چوۋم بۇ تەوالىت.

بینیم دوو شوینی دەست بە ئاوگە یاندن و دەستشۆریکی لێیە، بۆیە
 من چوووە یەکیەک لە تەوالێتەکانەووە، دەرگاگەشم کەمێک بە کراوێی
 جێهێشت، بۆ ئەوێ ئاگاداری هاتن و نەهاتنی ئەو بـ... ژۆری نەبرد
 هات، چوووە ئەو لایەکی کە چۆڵ بوو، منیش هاتمە دەرەووە،
 بەبیانویی دەست شۆردن لەسەر دەستشۆرە کە خۆم سەرقال کرد.
 پیاوێ کانیشی لە دەرەووەی ژووری تەوالێتەکان چاوەڕێیان دەکرد.

دەرگاگە کرایەووە، هەر کە ویستی بێتە دەرەووە، دەستم برد بۆ
 دەمانچە کەم، بەلام هێشتا دەمانچە کەم ئاراستەیی نەکردبوو، تەپ
 کەوت بە زەوییه کەدا، پیاوێ کانیشی دەستبەجێ هاتن و، لاشەکی
 (حەمدیە شال)یان هەلگرت و، کە منیشیان لەویدا بینی، قۆلبەستیان
 کردم. پرسیان:

– تۆ کوشتت؟

وتم:

– نەخێر، من دەستم دەشت. بێگومان کە چەکیان پێی بینیم
 کەوتنە گومانەووە، بەلام نەیانتوانی هیچ شتێک بسەلمێنن، چونکە
 ئاسەواری گوللە یەک یا پیاکیژشان یاخود خنکاندن بە لاشە یەو نەبوو.
 پۆلیسەکان هاتن و، قۆلبەستیان کردم، جارێکی تر لێکۆڵینەووەیان
 لەگەڵ کردم و، سەلماندیان کە پێناسە کەم ساختە یە، ئاشکراش بوو
 کە (حەمدیە شەل) بەهۆی جەلدە یەکی دڵەووە مردبوو.

ئازارو ئاشكەنجه يەكى زۆريان دام، منيش ئەو شتانه ي پوياندا بوو
 وەكو خۇي دانم پيدانان، دادگا حوكمى زيندانى كردنى بەسەردادام،
 بەھۆي تاوانەكانى بەكارھيئەت پيئاسى ساختەو، ھەلگرتنى چەكى
 بى مؤلەت و ھەولى كوشتەنەو. سەرلەنۆي زيندان بوو لانەم... بەلام
 ئەمە بۆ من جەژن و ئاھەنگ بوو، بەبى ئەوھى دەستم بە خوینى
 كەس سووربەت و، بەشيۆەيەكى زۆر بۆيۆنە سەرجمى دوزمنەكانم
 لەناچوون.

ھەولى پەشى تۆلەسەندەوھى ياخيبيوونى ژيانم پەويەوھ، ھەم
 نەشبوومە پياوكوژ، بەم جۆرە ئاگرى پق و كينەي ناخم خامۆش بوو،
 كە سالانتيك بوو ناخمي دەسووتاند. وەك ئەوھى سەرلەنۆي لەدايك
 بووبەيتەوھ، لەبەرئەوھش سەختى سزاي زيندان زۆر ھەراسانى
 نەدەكردم.

ئەگەر بووبوومايەتە پياوكوژ، ھەرگيز ويژدانم ئاسوودە نەدەبوو.
 ھەرچەندە ئەوان دوزمنى سەرسەختى من بوون، بەلام ھەتيوختى
 منداڵەكانيان منى زۆر بېتاقەت دەكرد. چونكە مەرگى باوكم لە ھەموو
 شتيك زياتر كاريگەرى لە كەسيتى ئيمە كەردبوو و، برينگەليكى
 لەناخمدا ھەلكۆليبوو، كە ھەرگيز ساريژ نەدەبوون.

به‌شی شه‌شه‌م پیش‌هاتی له‌ناکاوی زیندان

چوومه زیندانه‌وه، که چوومه ژووری زیندانییه‌که‌مه‌وه دیمه‌نیکم
بینی که هیچ به‌خه‌یا‌ل‌مدا نه‌هات‌بوو و، به‌بینینی واقم و‌پ‌ما.
ژووریک‌ی گه‌وره‌بوو و، بیست‌که‌سی تیدابوو، بینیم که (نوری
نیرنی) به‌ناوبانگی لییه، که داستانی سه‌ر زمانی شاره‌که‌مان بوو،
نازناوی (قامپیر نوری) بوو.

(قامپیر نوری) به‌ته‌ن‌ها خۆی ده‌ول‌ه‌تیک بوو. به‌پیاوانی
به‌کرێگیرای کۆلان و، گه‌ره‌که‌یه‌وه، هیزیک‌ی شکست نه‌خواردوو
بو خۆی پیکه‌یتابوو. جگه‌ له‌وه‌ش په‌یوه‌ندی سیاسیشی هه‌بوو،
به‌لام ده‌ستگیرکردنی نه‌به‌هۆی هه‌ر تاوانیکه‌وه و هینانی بو زیندان
ته‌نانه‌ت حوکمدانیشی به‌هیچ شتیه‌یه‌ک به‌خه‌یالی که‌سدا نه‌ده‌هات.

كه واته له م دنيايه دا پوليسى به ويژدان و پاريزهر و حاكمى
دادپه روه ريش هه ن. ته مهش تا پاده يه ك مرؤفى ئاسووده ده كرد.

تاوانيك نه مابوو كه (قامپير نوري) ته نجامى نه دابيت، له
بازرگانى كردن به ئافره ته وه به كار هيتنانيان بۆ له شغرفوشى تا
قومارخانه كان، له يانهى مهى خواردنه وه وه تا بازرگانى ماده
هۆشبه ره كان، بۆ هر يه كيك له م كارانه وه ستابوو.

به وتى خه لكى پياويك بوو كه ئاره زوى له هر چييه ك بووايه
ته نجامى ده دا.

به هوى به ند كردن له هه مان ژوردا له گه ل پياويكى وا به ناويانگدا،
واقم ورمابوو و، زۆريش ده ترسام، چه ند پياويكى له ده ور بوو، كه ده
پۆز پيش ئه و هاتبوونه ژورده كه وه. بيگومان هه موو زيندانى به كانيان
كرد بووه فرمانبه ردارى، واته وه ك شا و به پتوبه رى ژورده كه
مامه له يان ده كرد. بيگومان مانه وه و زيندانى له ژورتيكى وه هادا بۆ
من شتيكى جياواز بوو.

نه ده بوو له پيز و حورمه ت زياتر هيچ په فتاريكى تر له ئاست
(قامپير نوري) دا نيشان بدريت. خۆ له م ژورده دا ته نها وته و فره مانى
ئه و و ده ست و پتوه نده كانى به كار بوون، وا ده رده كه وت كه
ژورده كانى ديكه ش ته نها ئه و زيندانى به ملكه چى فره مانه كانى
ئه و بوون به ئارامى و بى ترس ده ژيان.

بیگومان منیش چووم، دهستم ماچ کردو، پَیز و حورمه تی خۆم
به رامبه ری نواند. به دهنگه تایبه ته که ی خۆی و به وپه پی متمانه وه
وتی:

- کورپه تو کی؟

وتم:

- بیتناوم گه وره م، گه نجیکی ئەم ناوه م.

- بۆچی تۆیان هیناوه ته ئیره؟

- له بهرئه وه ی بکوژه کانی باوکم کوشته وه...

له ناکاو به چاوه رهش و گه وره کانی سه رنجی دام و، وتی:

- ناوه ها؟.. دیاره گه نجیکی نازایت؟

- ئەسته غفیرو لالا گه وره م، له ئاست ئیوه دا هه دمان نییه، ئەوه چ

قسه یه که.

- به دلیمیت.. ئەگه ر ئاقل بیت و، گوئی له قسه بگریت،

پاریزگارییت لی ده که م، به لام ئەبیت قه ت له خۆم دوورنه که ویته وه.

- شه ره فمه ند ئەبم گه وره م.

یه که م شه پۆلی ترس تیپه پی، پاش ئەوه ده بوو به رده وام وه ک

سیپه ر هاوده میی (قامپیر نووری) بکه م و، پینماییه کانی جیبه جیبه که م

و، له فره مانی ده رنه چم.

وته و کرداره کانی (قامپیر نووری) زۆر خوانه ناسانه و، بئ پێزانه و،
 دوور له هه موو پێوه ریکی په وشته و ئابوو مه ندانه بوون. . هیچ
 پێوه ریکی وهك: وێژدان و، سۆز و، به زهیی و، باوه پ و، له خواترسیی
 له به رچاو نه ده گرت.

ته نانه ت - پاك و بئ گه ردی بۆ خوای گه و ره - ده یوت: "خوای من
 پاره یه"، هه ر له پێناو پاره شدا ماف خواردن و سته م و پیاو كوشتن و
 ئابوو له كه دار كردنی خه لكی زۆر لا ئاسایی بوو. كه سیك به
 بازرگان یكردن به ماده هۆش به ره كان و ژه هراویكردنی گه نجان
 نیشتمانه كه ی سامانه كه ی پێكه وه نابیت، چاوه پێی چ جۆره مرقوبوون
 و وێژدان و له خواترسیانیكی لیده كریت.

دلتیانه بووم (قامپیر نووری) چه ندك له زینداندا ده مینیتته وه، به لام
 تا نه و له ژووره كه دا بووایه، ناچار بووم هاوه لایه تی بكه م، به لام
 هه مووان دلتیا بووین كه زۆر نابات ئازادی ده كه ن.

میوانه نوورانییه کانی زیندان:

دوور گه نجی تازه زیندان یكرا و په وانه ی ژووره كه ی ئیمه کران، به لام
 من به م گه نجانم ده وت میوانی له ناكاو، چونكه هیچ نیشانه و
 ئاسه واریکی تاوانبارییان پێوه نه ده بینرا، به لكو دوو مرقفی به پێزی
 خۆش په فتاری بوون. ئای خواجه گیان، دوو گه نجی فریشته ئاسای ئاوا
 چون گرفتاری نه مزیندانه بوون؟

ئەم پىرسىيارە لاي (قامپىر نوورى) ش گە لالە بووبوو، بۇيە بانگى
کردنە لاي خۆي و، لىي پىرسىن:

— كوپە ئىوۋە مامۇستان؟

دوۋ گە نچە كەش لەيە كىيان پىوۋانى و، خەندە كەۋتە سەرلىپويان،
پاشان يەككىيان وتى:

— نە خىر، ئىمە مامۇستا نىن.

— باشە كوپە، بىلېن ئىوۋە كىن؟ بۇچى ھىناۋياننە تە ئىرە؟
بە پىوۋكەش لە مۇۋى پاك و دىندار دەچن.

يەككىيان — كە كەمىك بالابەرز بوو — بە ھىمنى و بە خەندەۋە وتى:

— ئىمەيان ۋەك مىوان بۇ ماۋەي چەند پۇژىك ھىناۋە تە ئىرە.

— يەغنى چى ۋەكو مىوان؟!

— دادگايىيە كەمان بەردەۋامە، بە لام لە بەرئەۋەي ھىچ تاۋانئىكيان
بە سەردا نە سەلماندوۋىن، بەم زوۋانە ئازاد دەكرىن.

(قامپىر نوورى) لە ناكاو توۋپە بوو و، وتى:

— كوپە ئىوۋە چى ئەلېن؟! ۋەك مەتەل قىسەمە كەن، لە پىشدا
خۇتان بىناسىن، دواترىش باسى تاۋانە كە تانمان بۇ بىكەن.. بىلېن
بزانم.

دىمەنى بىر ئاستورەكان و پوۋخسارى ترسىنەر و نىگاتىژەكانى
چاۋە سۈررەلگە پاۋەكانى (قامپىر نوورى) ھەمۋانى دەتۇقاند، بە لام

ئەم دوو گەنجە ھێندە بە ھێمنی و لەسەر خۆیی دەدوان، کە لە
پووخسارییاندا ھیچ کاریگەرییەکی ترس و دلەپاوکی و شلەژان ھەست
پێ نەدەکرا.

دوو پارە گەنجە بالا بەرزە کە یان قسە ی کرد و، وتی:
- من ناوم (سەعید)ە، خۆیندکاری کۆلیژی پزیشکیم. ھەر پێکە شەم
ناوی (زوبێ)ە.. خۆیندکاری کۆلیژی یاسایە.
ھێشتا (سەعید) قسە کە ی تەوا نە کرد بوو، (فامپیر نووری) بە
سەر سوپمانەو ھە وتی:

- بوەستە کوپم، با تێگەین. ئێستا تۆ بۆ پزیشکی و تۆش بۆ
پارێزەری دەخوینێ. وایە؟

(سەعید) بە سەری ئاواژە ی بە (بەلێ) کرد.
- باشە کوپم، ئێوە ی خۆیندکار و فێرخواز چ تاوانیکتان کردووە،
وا ئێستە لە زیندانان؟ بە پووکەش کوپی باش دێنە پیشچاوم..
بە پاستی مەراقمە بزائم تاوانە کە تان چی بوو.

(فامپیر نووری) بە پەرۆشی و سەر سوپمانەو بەردەوام بوو لە
جگەرە کێشان و، (سەعیدیش) بە شیوازە زۆر شیرین و ھێمنە کە ی
خۆی بەردەوام بوو:

- گەورەم، ئێمە تاوانبار نین. بە ھیچ شیوە یە کیش زیانمان بە
کەس نە گە یاندووە، چونکە بە پێی بیروباوەرە کە مان نیشتمان و خاک

و ئاو و هه موو مرۆفه کانی نێوی پیروژ و به بایه خن و، نابیت هیچ
زیانێکیان بپێگهیه نریت.

تا ده هات سه رسو پمانیی (فامپیر نووری) زیاتر ده بوو و، وتی:
- ئه ی چۆن؟! ..

- سه ره تا ئامانجی ئیمه وه ک مرۆفه سه رکه وتووویه له
پسپۆرپییه که ماندا، تا سوود به که سانی بیچاره و سته مدیده ی
کۆمه لکه که مان بگه یه نین، پاشان به رزپاگرتن و په روره رده کردنی
هه ستی پێکه وه ژیان و نیشمانپه روه ریی له ناخماندا.

(فامپیر نووری) به ته واوی ئۆقره ی لیبرا و به ده نگێکی تیکه له به
تۆپه یی وتی:

- باشه کوپه، که واته بۆچی ئیوه یان زیندانی کردووه؟ که سانیکی
پاکو بیگه رد و چاکه خواز کاریان به م زیندانه چیه؟

(سه عید) به خه نده یه کی شیرینه وه وه لامی دایه وه و، وتی:

- له گه له خۆیندکاره کانی هاو پیماندا به مه به ستی فراوان کردنی
مه ودای زانیارییمان و، له پێناو ده ستخستنی وه لام بۆ پرسیاره
جه وه رییه کانی ژیا نمان له کۆتایی هه موو هه فته یکه دا کۆده بی نه وه و،
وانه ی ته فسیری قورئانی پیروژ ده خوینین.

به لām هه نديك له كاربه دهستان ئه مه يان به هه له ليكداو هه ته وه و،
ده لاین: "ئيوه خه ريكي كاري تيكدەر و كۆنه په رستانه ن" و، ئيمه يان
زيندان كردووه.

(قامپير نووري) له ناكاو برۆكاني هينايه وه به ك و، وتی:

- ئه م ده ولته چ به لايه كي به سه ردا هاتووه؟! وا كه سانيكي وهك
ئيوه نيشتمانپه روهر و پۆشنپير ده ستگير ده كات؟ ئايا ئه مه له
خوپايه، يا خود ئامانجيكي شاراو هه يان هه يه؟ له كاتيكداهه بينيت وا به
ئاشكرا ئه و كه سانه ي كار بۆ پوو خاندني ده ولته ده كه ن، سه رقالي
كاري تيكدەرانه ن! چۆن ده گونجيت ئه م كه نه دلسۆز و فيرخوازانه
به هۆي خويندنه وه ي قورئان و وانه ي ته فسير زيندانيي بكرين!
به راستي به م كار هه يان هه له يه كي نۆر گه وره ده كه ن.

(سه عيد) سه ره پاي ئه م هه لويسته كردن و په رۆشيبه ي (قامپير

نووري)، هيميني خۆي پاراست و به رده وام بوو:

- خويدي ده ولته خراپ نيبه، به لكو هه نديك له كاربه ده ستاني
ده ستپويشتوو به نيازي خراپه وه ده سه لاته كاني ده ولته به كارديتن..
پۆڤيك له پۆڤان هه ر ده رده كه ویت كه ئيمه بيتاوانين و، تاوانباري
راسته قينه ش ئه و كه سانه ن كه ده سه لاته كاني ده ولته بۆ مه رame
گلوه كاني خويان به كارديتن. ئه م به هه له داچوونه ش به زه بيري هيز

نا، بەلگولەپى ئاخاوتىن و لىكتىگە يىشتىن و پىشكە شىكرىنى پىشنىبارى
گونجاۋە ۋە پاست دەكرىتە ۋە.

(قامپىر نوورى) ھاۋارى بەسەر پىاۋەكانى دەۋرى كرد:

- بېۋ كۆرە، خىرا مىز و كورسى بىنن، ئەم گەنجانە كەسانىكى
ھەروا ئاسايى نىن، ۋەرن با بە تاقتە بۆى دانىشىن و، باسوخواسى
بەكىن. خىرا چاش بىنن، ھەموتان ۋەرن دانىش.

(قامپىر نوورى) ئەو گەنجانەى لا خۇشەۋىست بوۋىۋ، ھەر ھىچ
نەبىت بېۋاى ۋا بوو كە ئەوان كەسانىكى بى تاۋان، خۇشپەفتارىى و
دلفراۋانىى ئەۋانىش ھىندەى تر (قامپىر نوورى) و، تەنانەت ئىمەشيان
بۆ لای خۇيان كەمەندىكىش كردبوو.

گفتوگۇ دەستى پىكرد:

مىز و كورسى پىزكران و، ھەموان دانىشتىن لەدەۋرىان، (قامپىر
نوورى) پرسىارى دەكرد و ئەۋانىش ۋەلاميان دەدایە ۋە.

- دىارە ئىۋە كەسانىكى پۇشنىبىر و، ۋەك ئىمە نەزان و
نەخویندەۋار نىن و، لە خراپە و تاۋانەۋە تىۋەنەگلون.. كارتان بە
دىن و قورئاخویندەۋە چىبە، مەكتەبەكەتان بخوینن، تا داھاتوۋى
خویندنتان مسۆگەر بەكن، ئەۋە يەكىكتان دەبىتە پىشك و، ئەۋى
ترىش پارىزەر، سامانىك بۆخۇتان پىك بىنن، تا دەۋلەمەندىن و، چىژ

له دنیا بپیښن. حەیف نییه کەسانی وەك ئیوه له سوچی ئەم
زیندانه یا بژین؟

ئەمجاره (زویڤر) وەلامی دایه وه:

- ئەگەر مرۆڤ تەنها بۆ چیتۆهەرگرتن له خۆشییهکانی ژیان و،
پاره پەیداکردن و خۆشگوزەرانیی بەدییهتیرایه، قسەكەتان زۆر پاست
دەبوو، بەلام ئامانج له بوونی مرۆڤ تێپارمانه له خوودی خۆی و
بوونه وەرانی ئەم گەردوونهی کە پەروەردگاری فەراهمی هیناوه، تا
بتوانیت بەباشترین شیوه بەندایهتیی بۆ بەدییهتەری بکات.

(فامپیر نووری) بە زەردەخەنەیهکی گالته جارانە وه وتی:

- ئەو خویڤکاره گەنجانهی من دەیاناسم و له کۆلیژی پله بەرز
دەخوینن، چیتۆ له هەموو ساتیکی ژیاڤیان دەپیښن و، وەك ئیوه
خۆیان گرفتاری پەيامی پەروەردگار و ئیمان و شتی وا ناکەن، باسی
چی خوایهکم بۆ ئەکەن؟ واز له و دین و ئیمان و بەندایهتییه پیښن... لی
گەرپین با به ئارەزووی خۆمان لەم دنیا به دا بژین. ئادهی ئەو
مەسەلهی خوا و پۆڤی دواپی و ئەو دین و ئیمان و شتانهی باسیان
دەکەن، کێ پیڤیونی؟ ها؟ مرۆڤ پیویسته تەواوی هەز و
ئارەزووهکانی دەروونی تیڤیکات.

(فامپیر نووری) پیاویکی بی دین و ئیمان بوو، ئەم پاستییەشی به ئاشکرا له هه موو لایه ك باسده كرد، خو نه گەر بی باوه پ نه بوایه چون دهیتوانی وه ها به و ساناییه ئه وه موو خه لکه چاره پش بکات؟ (زوبیر) زۆر به هیمنی و له سه رخۆیی وه لامی (فامپیر نووری) دایه وه:

- مەرگ کۆتایی به هه موو ئەم هه ز و ئاره زوو و گه نجی و که یفخۆشییه دینیت، کاتیك مردن دواویستگهی ئەم دنیا به بیت و، نه خۆشی و پیرییمان له پیشبیت و، گۆر دوامه نزلگهی هه مووان بیت؛ چون ده کریت به چاوپۆشیی له هه موو ئەم پاستییانه له که یف و سه فای خۆمان به رده وام بین! مەرگ له هه رساتی کدا بیت له خۆشه ویست و ئازیز و که یفخۆشیی و ته ندروستی و نیعمه ته کانی دیکهی ئەم ژیا نه دامانه بریت. پتویسته بزانی وانه و په ند له مەرگه چیه، ده نا ئەم ته مه نه کورتخایه نه مرقانه یه مان به رده وام له سایه ی هه ره شه ی تارمایی مەرگدا به هه راسانی ده گوزه ریت.

به پڕزه که م مەرگ ده کریت به پشتگوێخستنی ئەم پاستییانه ژین بکه ی و، له که یفخۆشی خۆمان به رده وام بین؟! .. ئەوه تا له هه ر کوێه ك گۆرستانێك، یا گۆرێك، یا لاشه ی مردوویه ك، ته نانه ت که سیکی نه خۆشیش ببینن، ده سته بجێ ته زوویه کی ساردی تر سینهر سه راپای بوونمان داده گریت و، دیمه نی پووخساری واق

وېرماو، لاشه ی سارد و بئ گیانی دیته پېش چاومان. که وایه ترس له
مه رگ له ساتیکدا ته وای نارووه کانی ژیان ده کاته خو له میثی
دلته نگیی و ترس و فانییبوون.

پووخساری (قامپیر نووری) گډړا و، به تیږامانه وه برۆکانی له یه ک نا
و، شپړزه یی و شله ژان به جووله و هه لسوکه و ته کانی وه ده بینران،
وه که نه وه ی ژور دووچاری نه م دۆخه هاتبیت و، وتی:

— باشه به پای ئیوه پتویسته له م باره دا چی بکړیت؟

— پتویسته مړوږ به ته وای خو ی بسپیږتته ده ست قه ده ری خوایی و،
نامانچی راسته قینه له به دیه یتانی و، وه لامی پرسیار گه لیکی وه که:
(له کوپوه هاتووه؟ بۆ کوئ ده چیت؟ ئایا لپرسینه وه ی له گه لدا
ده کړیت؟) بزانت.

گهر بوونی هه یه، که واته پېشانم بده!

پووخساری (قامپیر نووری) تا ده هات زیاتر شله ژان و
کاریگه ربوونی پتوه دیاریده دا.

— دووباره هیئتانه وه سر خوا، وانیه؟ به لام نه گهر به پاستی
بوونی هه یه، که واته له کوپیه؟ پېشانم به ن!

نه م جاره به ته وای تووږه یی له پووخساریی ده باری و، ئیمه ش له
سه لامه تی گه نجه کان ده ترساین. به لام دیاربوو نه م گه نجان له
پووبه پووبوونه وه ی نه م دۆخانه دا نه زمونیان هه بوو و، ده یانزانی

چۆن لەگەڵ ھەر کەسێکدا دەدوێن. ھەر بەھۆی ھەلسوکه‌وتی جوان و خووپەفتاری شیرینیانەوہ بوو کە توانیبووین (قامپیر نووری) کەمەندکێش بکەن، لەکاتیکیدا ئەو پێی نەدەدا هیچ کەسێک بەم شیوەیە قەسە بۆ بکات و، نامۆزگاریی بکات.

پاشان (سەعید) وتی:

— بەپێژم، بێگومان بە لێکدانەوہی خۆتان شیوازی بیرکردنەوہتان پاست و دروستە، چونکە مرقۆفەکان و دەزانن شیوازی بیرکردنەوہیان ھەمیشە دروستە، — ئەگەر بەم شیوەیەش نەبین ژیان بەردەوام نابێت، — جوانیی و ناوازی ژیانیش بە بیرکردنەوہ و لێکدانەوہی جیاواز دیتەئاراوہ.

ئێستە ئەگەر لەم ژوورەدا ھەمووان بیر لە یەک شت بکەنەوہ و، ھەمان ھەستیان ھەبێت و، ھەمان لێکدانەوہ بۆ ھویداوہکان بکەن، ئەوا هیچ جوانییەک لە ژياندا نامیێت، بەلام بیرکردنەوہ و لێکدانەوہ و تێپوانینی جیاواز پێگەچارەیی جیاواز دیننەکایەوہ. بێگومان کاتیکی لە کۆمەلگەدا کەسانی بێ باوہ و باوہ‌پدار و موسوڵمان و ناموسوڵمان ھەبن، تێپوانینیشیان جیاواز دەبێت و، بەمەش چەندین شیوازی ژیان و، بیروبۆچوون بەرھەم دێن. خۆ ئەگەر تەنھا یەک جۆر مرقۆف و، بیرکردنەوہ و، تێپوانین ھەبێت، ئەوا بەتەواوی واتای ژیان لەناو دەبەن و، مرقۆفایەتی بەرھەم دۆخی پوچگەراییی ئاراستەدەکەن.

من تیڭه یشتم که (سه عید) به م وتانه ی ده یه ویت له لایه ک سنووریک
 بۆ نکولیکردنی (قامپیر نووری) دابنیت و، له لایه کی دیکه ش
 زه مینه ساز یدات بۆ خسته پووی بیرویاوه و بۆچوونه جیاوازه کانی.
 (سه عید) به رده وام بوو:

- مروف له ژیانیدا ژوریک له کاره کانی به ناتاواوی جی ده هیلت و،
 له کارکردنی ئەندامه کانی جهسته ی خوی و پیکراوی ته وای
 بوونه وهرانی ئەم گەردوونه کامله پانامینیت و، به هه ند وهریان
 ناگریت و، بیر له هۆکار یا ئامانج یان لیپرسینه وه له باره ی ئەم
 هه موو به خششه ناوازانه ناکاته وه که پیپه خشراون. له راستیدا
 پیویسته زۆرباش له خودی خوی، پاشان بوونه وهرانی ئەم گەردوونه
 مه زنه پامینیت و، هه لویسته یه که له سه ر ئامانج له به دیه تانیان بکات؛
 چونکه ته نها له م باره دا ده توانیت په ی به راستی به دیه تانی خوی و
 گەردوون ببات، تا له حیکمه تی به دیه تانی کپوه کان و، ده ریا و
 زه ریاکان و، هه وای پاک و ژینگه ی پارێزوا و، ته نانه ت هه نگوینی
 هه نگیش تیبکات؟! نه وه تا تاله مووه کان و پیستی ئاژه لان ده کاته
 پۆشاک و، له گوشته که یان ده خوات و، دره خته کان - که له نیو دار و
 په ردووه وه سه وزده بن- و، چه ندين جوړمیوه ی به تام و بۆن و
 په نگه جیاوازی بۆ ده گرن، سه ره پای جوانیی و قه شه نگکردنی
 دیمه نی سروشت. هه روه ک ئاوازی خویندنی بالنده ده نگه خشه کان

ئاسوودەيى پىندە بەخشن و، خۆرىش وەك چلچرايەكى مەزن پۆشنایى
و ژيان بە زەويدا پەخشدەكات و، ئەستىرەكانىش شەوانە وەك
گەوهر ئاسمان دەپازىننەوہ ...

لەپاستیدا مەرۆف بەرى درەختى ئەمگەردوونە ناوازەيەيە و،
تەماشاکارىكى بە دىقەتى ئەم تابلۆ بېيۆنە و پەنگالەيەى سروشتە..
هەموو پىکەينەرەكانى سروشتىش بەزمانى حال ھاواردەكەن: كە
بەديھينەريكى بەدەسەلات و بى ھاوتا لەپشت ئەم نىگارەوہيە، لە
گەردیلەيەكى بەچاوتەبىراوہە تا ئەستىرە و ھەسارە و خۆر و مانگ
سەلمينەرى ئەم پاستيەن. مەرۆف تەنھا بەم جۆرە تىپرامان و
لىكدانەوہيە دور لە ماددەگەريقتى و دنياپەرسىتى دەتوانىت قىامت
بباتەوہ و، شايسەى ئەو پېز و شكۆمەنديە بىت كە خواى گەورە
برىارى داوہ بۆى.

بى گومان مەرۆف بەديھينەريكى ھەيە، ئەوہ تا لەكانتيكدە تەنھا
خانەيەك لە لاشەيدا لەكارىكەويت تەواوى لاشەى دەردەدار دەبىت و،
لە ئاست نەخۆشيبەكى سانادا بەچۆكدە دىت.

گەر مەرۆف ئارەزوومەندبىت لە پاستى بونەوہەران تىپگات،
پىويستە قەوارەى ئەركى خۆى بە بەراورد بە گەردوون و بوونەوہەرانى
نىويەوہ بزانىت و، دلتياشبىت كە گەردوونىك بەم ئالۆزىيە بى
بەديھينەر نايتەبوون و، بىگومان لەپىتاو ئامانجىكدە بەديھينراوہ.

پۆیسته مرقۇ ھەلۆیستەیک لە بارەى بەدیھتەنەرى ئەم ھەموو
گەلەئەستیرە و کاکیشانانە بکات، تا بزانیٹ ئایا بۆچی بوونەوەرێکی
بەناوی مرقۇ بەدیھتەناوہ و، تەنێکی ئاگرینی وەك خۆر و تەواوی
بوونەوەرەن و گەردوونی بۆ پامھیتناوہ؟!

بیگومان ژیانێکی لیوانلیو لە خوشراپواردن و ئارەزووبازی، کە
کۆتاییەکی مەرگ و بەخاک سپاردن و، بوونەوہ بە خاک بیٹ،
حیکمەتی مرقۇبوون نییە.

یاسا و پێسا گەردوونییەکانیش گەواھیدەری ئەو پراستیەن کە
بیتامانجی و خوشراپواردنی پووجگەرایانە لەم گەردوونەدا جێیان
نییە.

لەپاستیدا کارێکی ژیرانە نییە ئەگەر وا بیربکەینەوہ کە
بوونەوەرێکی شکۆمەند و پێزداری وەك مرقۇ پاش مەرگ لاشەکی
دەبیئەوہ بەخۆل و بە یەكجاری لەناو دەچێت! گەر وابیٹ، کەواتە
لەبنەپەتا ئامانج لە ژیانێ چى بوو؟ بۆیە بەدلتیاییەوہ پۆیستە
ھۆکار و حیکمەتی مەزن لە بەدیھتەنانیدا ھەبیٹ.

بەوپیئەى خۆی گەرە عەقل و ژیری بەخشیوہ بە مرقۇ، ئەوا
خودی مرقۇ خۆى موکەللەف و بەرپرسیارە بە دۆزینەوہ و
دیاریکردنی ئامانج لە بەدیھتەنانیدا.

بابەتییکی پەربایەخ:

یەككەك لە پیاوێكەكانی (قامپەر نووری) لایی نزیكبوویەو، ویستی
شتێك بەگۆییدا بچڕپێنیت، بەلام (قامپەر نووری) هاواری کرد:
- لاچۆ لەبەرچاوم کابرا، چۆن گفتوگۆیەکی ئاوا ئەپچڕپێنی؟ بپۆ
پیزی چامان بۆ بێتە.

پاشان پووی کردەو (سەعید) و، وتی:
- بەردەوام بە كاك دكتور، باسیکی زۆر گەنگت هەژاند.
(سەعید)یش بە شێوازی نەرمونیان و شیرینەکیەو بەردەوام بوو:
- بپوانن مەوۆ چۆن بەدی دەهێنرێت.. سەرەتا دۆپێك ئاوه، لە
كاتی دیاریکراوی خۆیدا دەبێتە خوێن، پاشان گۆشتپارەیهك، دواتر
ئیسکەکانی دینەبوون و، بەکامل بوونی تەواوی ئەندامەکانی مندالێك
دیتە دنیاوه، هێواش هێواش ئەم ئەندامانە دی دەکەوێتە کار و
گەشەدەکەن.

هەموو خانەیهك لە لەشی مەوۆ بە پێکخستنیکی زۆر ئالۆز و،
پێوانەیی زۆر ورد و دیاریکراو و، بۆ سوود و حیکمەتیکی دیاریکراو
بەدی دەهێنرێت و، هیچ بەدیەتێراویك بە هەپەمەکی و بێهۆدە
بەدی ناهێنرێت.

پەنگە بپرسن: کێ بەدیەتێر و خاوەنی ئەم گەردوونە ناوازیەیه؟
ئەو زاتەیی ئەم گەردوونە بەپێوەدەبات و، گەلەئەستێرەکان بەو پەپی

پېڅخراویي ده گيړتیت و، زه وی کردووه ته لانکه ی زینده وهران و، له
 هه مان ساتدا پڼق و پوڅی ملپاره ها زینده وهر ددات و، له تووځی
 مینده ی سره دهرزییه ک دره ختیکی گوره سه وزده کات و، له دلوپه
 ناوټک مرقیکی وه ها دارا به دی دهینت کتیه؟

هه ندیک به دیهینانی هه موو گه ردوونی ئالوز دده نه پال (سروشت)
 و، ئه و پاستیه حاشاهه لنه گره یان پشتگوئ خستوه، که: (سروشت
 ناوټکه بؤ دهسته ی گیاندار و بئ گیانی ئه م گه ردوونه)! مه گه ر
 که سانی خاوه نی ئه م بیرۆکه یه له یادی خو یانی دبه نه وه، که نه گه ر
 چه کوش و بزمار و ته خته له ژووریکدا دابنن و، ملیونیک سال
 چاوه پئ بکه ن بؤ ئه وه ی بیته زینده وهریک، ئه و ئه م کاره یان زور له
 عقل و ژیری و هوشمندی خوداپټبه خشرایانه وه دووره، چونکه
 هه تا وه ستایه کی ژیر و هوشمند له مانه بهر هه میک دروست نه کات،
 مه حاله هیچ نه نجامیکی ژیرانه ی لئ چاوه پئ بکریت.

که و ابوو ئایا ئه و پاستیه وه ک پوڅی پووناک ناشکرا نییه: که له
 شتانی بئ گیان و عقل و ویست و دهسه لات هه رگیز گیانداریک له ناو
 سروشتیکی بئ دهسه لاتدا نایه ته بوون؟!

له نیو گیاندارانیشتا مرقه له هه موویان ژیرتر و به تواناتره، به لام
 له ئاست دروستکردنی ته نها که لایه کدا دهسته و سانه، به لگو بهرده وام
 مهراقی دژینه وه و گیشتن به به دیهینه ری هیه. سروشتیش به

گیاندار و بیگیانه وه دارای به دیهیتانی ته نها خانه یه کیشی نییه،
که واته هر به تیپامان له بوونه وه ران ئاسه واری توانا و دهسه لات و
خواه ندرایتیی په روه ردگاری به دیهیتنهری تاگو ته نیا ده بینین.

له راستیدا جیی خۆیه تی له کهسانی خواهنی بیردۆزی (سروشتی
به دیهیتنهر)، - که هه میسه زاراو هی وهك: (یاساکانی سروشت)
به کار دهیتن- بپرسین: "ئایا ئه م یاسایانه ی سروشت، خواهنی
ژیڕیین؟ ویست و توانا و دهسه لاتیی بریاردان و به دیهیتانیان هه یه؟!"
بیگومان وه لاهمه که "نه خیر" ده بیئت، چونکه ئه گهر "به لئ" بیئت،
ئه و به ته وای نکولی له بوونی میشتک و عه قل ده کهن. که واته
ئاشکرایه که (ئه وان وته نی: یاساکانی سروشت)، خۆیان به لگهن
له سه ر بوونی په روه ردگار. په نگه بپرسن: "بۆچی؟" چونکه ئه گهر
یاسایه که له ئارادا بیئت، ئه و بیگومان هیژیک هه یه که دایر شتبیئت.

هیچ یاسایه که له نه بوونه وه و بیخواهن نایه ته بوون، ئه مه ش زۆر
به پوونی له و یاسایانه دا ده بینین که مرقه خۆی دایانده پیرژیت،
هه روه ها بۆ جیبه جیکردنی هه ر یاسایه که پێویسته دادوه ریك یا
ده سه لاتداریک هه بیئت، خۆ ئه گهر له ژبانی مرقه وه بپوانین، ئه گهر
دادوه ره له ئارادا نه بیئت، ئه و هه یچ یاسایه که بئ بکه ر و جیبه جیکار
له توانیدا نییه لیکن لینه وه و لیپرسینه وه له گه ل تاوانباردا بکات.

دوور له و که سانه ی نایانه ویت پاستیه کان ببینن و، و ده ست له یاخیوون و سرکه شی ه لگرن و، دان به بوونی په روه ردگاردا بنین، هر که سیک به دیکه ته وه له گه ردوون پروانیت، دلنیا ده بیت که سروشتیش نیگاری په نگدانه وه ی ئاسه واری توانا و ده سلات و کارامه یی به دیه پنه ره که یه تی و، له هر سوچ و لایه کی ئه م نیگاره پروانین زمانحالی ئه م پاستیه ن.

باسه که بی وینه یه:

(فامپیر نووری) زور به په روشی و به سرنجه وه گوپی بۆ و ته شیرین و به لکه نامیزه کانی (سه عید) پادیرابوو و، وه ک ئه وه ی یه که م جاری بیت که پاستیه کی گه وه رنأسای به نرخی وه های دوزیبیت ته وه و، له پووخساریدا زور به بوونی ئاسه واری ئه م کاریگه ربوونه ده بینرا. زوو زووش چای تازه ده هینرا و، هه مووان بۆ تیگه یشتن له باسه که بیده نگبوو بوون.

(سه عید) له سره باسی تاک و ته نهایی و بوونی په روه ردگار به رده وام بوو:

- ناشکرایه گه ردوون به سیستمی زور ئالوز و پیکخواو به پړوه ده چیت، ئه مه ش واته له وردبخترین گه ردیله وه تا مه زنترین ئه ستیره و گه له ئه ستیره ئه رکی خویان له م سیستمه دا ده زانن، به لام ئه وانیه که بوونی به دیه پنه ر پوت ده که نه وه و - پاک و بیگه ردی بۆ

خوای گه وره - ده لئین: "خوا نییه"، نکولیی له م پاستیه ده که ن و، بهمهش خوایان له پیزی ته قام و نه زاناندا هه ژمار ده که ن، ته نانه ت نه گه ر دان به م کارپا په راندنه ی پیکهینه ره کانی گه ردوونیشدا بنیښ، نهوا دیسان پتویسته نه وهش پشتگوئی نه خه ن که له وردبینه ترین گه ردیله وه تا مه زنتیرین کومه له ی خور فه رمانبه رداری به دیهینه ریکی ژور مه زتن، که هه موویانی له سایه ی سیستمیکی پیکه راودا به دیهینه وه.

با ئه مه به نمونه یه ک پوون بکهینه وه:

له ده می نیوه پوودا، کاتیک تیشکی خور به ستوونی دهیدات له پووی ناویک، پاشان تیشکیکی پووناکی و جوړه بریسکانه وه یه ک له پووی ناوه که وه ده شکیته وه و به سه ر ته نه کانی ده وریدا په خش ده بیټ، نایا ده توانین بلین ئه مانه هه ره له خوره ده رکه وتوون، یاخود ده لئین ئه مانه ته نه ئاسه واری چه ند تیشکیکی پووناکیی خورن، واته سه رچاوه ی پاسته قینه یان خوره.

نه وه ی له م گه ردوونه ناوازه یه شدا به رچاوده که ویت، له سیفه تگه لی وه ک زانست و، حیکمه ت و، توانا و ده سه لات و، ئیراده له هه موو گه ردیله یه کی پیکهینه ری ئه م گه ردوونه دا په نگیان داوه ته وه و، به عه قل و بیرو هوش ده سه لمیتریت که مه حاله له ناکاو و بئ به دیهینه ر

هاتبیتنه بوون، به لکو سهراپای نه مانه دهره نجامی په نگدانه وهی
توانا و دهسه لاتی په روهر دگاری زانا و دانا هاتوونه ته بوون.

(فامپیر نووری) له دهریای بیرکردنه وده دا نو قوم بوو بوو، دیار بوو
لیکدانه وهی بۆ نه و پاستییانه ده کرد که ده خرا نه پوو و،
به پووخسارییه وه ئاسه واری گورانکاری و بیدار بوونه وهی مه زن
هه ست پئی ده کران.

له نیوه ندی نه م قسه و یاسانه دا پاسه وانی زیندانه که هاته ژووره وه و،
وتی:

— به پتیه بهر کاری به (سه عید) و (زویتر) ه.

(فامپیر نووری) وهك نه وهی له خه و پاچلکیت، له ناکاو وتی:

— بئی دهنگ به کابرا، توش کاتت نه دوزیه وه ئیسته نه بی؟ وهك
نه بیینی خه ریکین گفتوگو نه که یین. بپۆ به به پتیه بهر که ت بلی نه و
دوورگه نجه سه رقائن و، هر که کاره که یان ته و او بوو، خۆم نه یانننیرم
بۆلای.

نه و پاسه وانه به سته زمانهش له ترسی (فامپیر نووری) بئی نه وهی
و شه یه کیش بلیت، ده رگا که ی داخست و چووه دهره وه.

بۆچی خوا ئیمەى بەدیھیناوه؟

(قامپیر نووری) دووباره پووی کردوه (سەعید) و، وتی:

— باشه، با وای دابنێن خوا هەیه، کهواته بۆچی منى بەدیھیناوه؟

ئامانج لە بوونی من چییه؟

(سەعید)یش وتی:

— بەپێزم، ئەم بابەتە هەم زۆر گرنگە و، هەم باس و پوونکردنەوهی زۆری پێویستە، ئێمەش بۆئەوهی بە باشترین شیوه پوونیکەینەوه، سوود لە کتێبێک وەرئەگیرین، که زۆر بە پوونیى ئاماژەى بەم باسە کردووه.

لە جانتاکەیدا کتێبێکی سووری دەرھێنا، لاپەرەکانی هەڵدایەوه و، دەستیکرد بە خوێندنەوه، بە شیوەیەکیش که لە ئاست تیگەیشتنی ئیمەدا بێت شێدەکردەوه و، پوونکردنەوهی لەبارەوه دەدا. ئێمەش زۆر بە پەرۆشیی گۆیماں بۆ باسەکه راڤیترابوو.

"لە سەردەمێکدا پادشایەك چەندین سامانی زۆر و، گەنجینەى گەورە گەورەى هەبوو که پێپوون لە جۆرەهای جۆری گەوهر و، ئەلماس و، زەمپووت، لەگەڵ چەندین گەنجینەى شاراوەى سەرسوڕھێنەرترى زۆر و زەبەندەدا. ئەم پادشایە تا بشلێت زانا و ئاگاداری تەواوی زانستە ناوازه و لەژمارە بەدەرەکان بوو، هەروەك

خواهني چەندىن كارامەيى بىي وئە و، داهىنكارى بوولە
سنەتەكانىدا.

جا ھەروەك ھەموو (جوان) و (خواھن كەمال) نىك ھەزەدەكات
تەماشاي جوانى و كەمالى خۆى بىكات و پىشانى غەيرى خۆيشى
بدات، ئەم پادشا مەزنەش بەھەمان جۆر بوو، ويستى پىشانگايەكى
مەزن سازىكات بۆ پىشاندانى بەدبەئراوھ پەرلە وردەكارى يەكانى،
تاوھكو سەرنجى مىللەتەكەى بۆ مەزنى دەستەلاتدارى و سامانە
زۆرەكەى خۆى رابكىشىت و، بەم كارەش ھەندى لە دروستكراوھ
وردو نااسايى يەكانى و، لايەنە سەيرو سەرسوپھىنەرەكانى ناسيى
خۆى بۆ ئەوان دەرېخات ھەموو ئەمانەش بۆ ئەوھى لە "دو"
پوھوھ جوانى و كەمالى مەعنەويى خۆى بىيىت.

يەكەم : بەچاوى وەردبىن و تىزى خۆى ئەو شتانە بىيىت كەلە
پىشانگاھەى دا خشتوونىتە بەرچاو.

دوھەم: بە چاوى غەيرى خۆيشى بىيانبىيىت.

لەپىناوى ئەم دانايى يەدا، پادشا كۆشكىكى تابلىتى بەرزو مەزنى
بنيات نا، پاشان بە لىزانانە ئەو كۆشكەى بەچەند مەنزل و
فەرمانگەيەك دابەش كردو، ھەريەك لەو بەشانەشى بە گەوھەرەكانى
ناو گەنجىنە جۆراو جۆرەكانى خۆى ئارايشت داو، بەجوانترين
نیشانە و ئاسەوارى داهىنانەكانى خۆى نەخشاندنى و، بە وردترينى

جۆره كانى ھونەرى زانايى و دانايى پڭكى خستىن و، بەجى دەستى پر
لە ئىعجاز و ناناسايى كارەكانى خۆيشى پازاندىنەو.

كە كۆشكەكەى تەواوكرد، چەندىن سفرەو خوانى باش و جوانى
تىدا پاختى كە ھەموو چەشنە خواردەمەنىەكى بەتام و باشترىن
نىعمەت بە نرخەكانى لەسەردانا بوون و، بۆ ھەموو تاقمىك ئەو جۆرە
سفرەو خوانەى بەتايىبەتى پازاندەو كە شىاوى بىت، بەم جۆرە
مىواندارى يەكى گشتى و باشى سازدا و، بەم كارەش سەخاوەتمەنى
و داهىتان و دەست پەنگىنى يەكى واى نواند كە پىشتىر نەبىنرابوون،
بەپادەيەك كە ھەريەك لەو سفرەو خوانانەى لە سەدان جۆرى
وردەكارى نەرمونيان و شوئىنەوارى سنەتەى ورد پىكرابوون، بەھۆى
ئەو نىعمەتە بەنرخ و لەژمارە بەدەرانەى كە بەسەريان دانرابوون.

پاشان ھەموو مىللەت و دانىشتوانى و لاتەكەى بۆ مىواندارى و
كەشت و سەيران و تەماشاكردنى پىشانگاگەى بانگ كرد و، گەورەى
كار پىسپىرراوان و نىرراوانى بەپىزى كۆشكەكەى خۆيشى لە ھەموو
دانايى يە بى وئىنەو لايەنە داهىتانكارى يەكان و اتا وردەكانى ھەموو
بەش و لايەكى كۆشكەكەى تى گەياند، بۆ ئەم كارەش مامۇستايەكى
پىشەواو پابەر و كارامەى بۆ مىللەتەكەى دانا، تاكو مەزنى ئەو
كەسەى كۆشكەكەى بنىات ناو و، نەخش و نىگارى بى وئىنە و،
ھاوسەنگى تىدا داناو، بەخەلكى بناسىننەت و، ئەوانەى دىنە ناويەو

شاره زای میماو گه وه ره هۆنراوه و، ئاماژه ورده کانیاں بکات و، مه وداى ئه وه یان بۆ ده رخابخات که تا چه نده ئه مانه ده بن به به لگه ی مه زنى و ته واوى و کارامه یی و ورده کاریی خاوه نى ئه و کۆشکه و، پى و شوینى چوونه ناو کۆشک و په ویه و چۆنیتى هه لسوکه وت و، هاتوچۆ تیايدا، به و جۆره ی که مایه ی په زامه ندى پادشا بێت. - که له پىشتى په رده وه نه بى، نابینریت - بۆخه لگى پوونبکاته وه.

ئهم مامۆستا شاره زایه له ناوه پاستى قوتابیه کانى و، له فراوانترین فه رمانگه ی کۆشکه که دا بوو، یارمه تى ده رانیشى که فه رمانگه کانى تری کۆشکدا بلآو بوو یوونه وه.

ئهم مامۆستایه ده ستى به پێنعمایى یه کانى کرد و وتى:

"خه لکینه ! مه به ستى سه ردارى ئیمه، که خاوه نى ئهم کۆشکه بى وینه و فراوانه یه، له بنیاتنانى ئهم کۆشکه و پيشاندانى ئهم پوا له تانه ی وان له به رچاوتاندا، ئه وه یه که "خۆی به ئیوه ی بناسینیت" که واته ئیوه ش بیناسن و هه رده م بۆ باشتر ناسینى تى بکۆشن.

به م ئارایشته کارى یه جوانانه ش ده یه ویت "خۆی لای ئیوه خۆشه و یست بکات"، ئیوه ش به وه ی کار و، سنعه ته کانى ئه وتان به لاهه جوان بێت و، پێزى شایانى لى بگرن، خۆتانی له لاهه خۆشه و یست بکه ن...

ههروه‌ها به‌و چاکه‌کاری و نیعمه‌تانه‌ی که پیتان ده‌به‌خشیت،
ده‌یه‌ویت خۆی لای ئیوه‌ خۆشه‌ویست بکات و، خۆشه‌ویستی خۆیتان
پیشان بدات. ده‌سا ئیوه‌ش به‌وه‌ی که به‌باشی گوێ بیستی بن و،
فرمانبه‌رداری فرمانه‌کانی بن، ئه‌وتان خۆش بویت.

به‌م پێژ لێنان و نیعمه‌ت پێ به‌خشینه‌ش ده‌یه‌ویت (شه‌فه‌قه‌ت و
میه‌ره‌بانی خۆیتان بۆ ده‌ربخات). ئیوه‌ش به‌رامبه‌ر به‌مه‌، شوکرانه‌ و
پێژ لێنانی خۆتانی بۆ ده‌ریه‌پن...

ده‌یه‌ویت به‌ ئاسه‌وار و شوێنه‌واره‌کانی که‌مالی خۆی، که‌ له‌م
به‌دییه‌نراوه‌ جوان و ته‌واوانه‌دا به‌ئاشکرا دیارن، (جوانییه‌
مه‌عنه‌ویییه‌که‌ی خۆیتان بۆ ده‌ربخات). ئیوه‌ش شه‌وق و، تاسه‌ و،
ئاره‌زوومه‌ندیان بۆ بینین و به‌یه‌ك‌گه‌یشتن و ده‌ستخستنی
په‌زنامه‌ندی ئه‌و، ئاشکرا بکه‌ن.

ئه‌وه‌ی له‌ ئیوه‌ ده‌ویت که‌ بزانی: "هه‌ر ته‌نها ئه‌و تاكه‌ ده‌سته‌لاتدار
و، فرمانه‌ی سه‌ربه‌خۆیه‌"، به‌وه‌ی که‌ به‌چاوی خۆتان دروشم و
مۆری ئه‌و ده‌بینن که‌ به‌سه‌ر هه‌موو به‌دییه‌نراوانه‌وه‌ن و، به‌که‌س
لاسابی ناکرێته‌وه‌، چونکه‌ هه‌موو شتیك‌ هه‌ی ئه‌وه‌و تایبه‌ته‌ به‌و
پادشایه‌ و، له‌ده‌ستی توانستی ئه‌و ده‌رچوه‌ که‌واته‌ ده‌بی‌ باش بزانی
که‌ جگه‌له‌و که‌سی تر ده‌سته‌لاتدار و، فرمانه‌ی ده‌یه‌و نییه‌، چونکه‌ هه‌ر
ئه‌و پادشای ده‌سته‌لاتداری تاك‌ و ته‌نای بی‌ وێنه‌ و بی‌ هاوتایه‌).

ئەم مامۆستا مەزىنە بەم چەشنە گوڤتارە شىرىنانەى كە شاينى
پلەوشان و شكۆ و مەزنى و، چاگەكارى پادشان، لەگەڵ ئەوانەدا
دەدوا دەهاتنە ناو كۆشكە كە و، سەپريان دەکرد.

پاشان ئەوانەى كە هاتنە ناو كۆشكە كە بپوون بە دوو دەستەوہ:
دەستەى يەكەم: ئەم دەستەى ئەوانە بپوون كە خاوەنى ژيرى
بپوون و، دل و، دەروونى دلتيا و ساف و بېگەرد بپوون و، پېزى
خۆيانيان دەزانى، ئەمانە تىگەيشتبپوون لەوہى ئەم ھەموو كارو لوتفە
لە پشتىەوہ، قودرەت و ھىكمەتتىكى سەرسوپھيتنەرى تىدايە،
لە مامۆستا كەيانەوہ بە تەواوى وانەكەيان وەرگرتبپووە وە بۆ كۆشكە
بەرزتر و ئەبەدى يەكانيان پەدوانى^۱.

سەرگەردەى پاسەوانەگان:

(سەعید) پاسەكەى تەواو كەرد و، دەرگای زىندانەكە سەرلەنوئ
كرايەوہ و، پاسەوانىكى دىكە هاتە ژوورەوہ.

- (زوبېر) و (سەعید) لێرەن؟

(فامپېر نوورى) ناوچەوانى گەزگەردەوہ و ھەستايەوہ و، وتى:

- ئێوہ چىتان لەو (سەعید) و (زوبېر) ە ئوئ؟

۱- وتەگان: (وتەى يازدەيەم).

سەرکردەى پاسەوانەکان لەم ھەلۆیستەى (فامپیر نوورى) زۆر
سەرى سوپما بوو، وتى:

- جەنابى بەرپۆھ بەرکاری پێیانە..

- بە بەرپۆھ بەرکەشتان بڵێن، ئێمە سەرقالی گەتوگۆیەکی
گرنگین، پێى بدەن تەواوی کەین، خۆ پێمان وتن کە گەتوگۆ تەواو بوو
دەیان نێرینە لاتان، بەرپۆھ بەرکەت گەر کاری زۆر گرنگی پێیانە، با
خۆی بێتە ئێرە و، هیچ نەبێت کە مێک لەم باسانە سوودمەند بێ، سا
بەلکو کە مێک عەقلى بخاتە گەر.

(فامپیر نوورى) چەن خولەکیک لە بەرخۆیەو ە بۆلە بۆلى کرد و،
ھەموو زیندانەکانى نۆ ژوورە کە لە توورە بوونە کەى زۆر دەترسان.

نایا ئەرکی مەرۆف چیه؟

- باشە ئێمەى مەرۆف ئەرکمان چیبە لەم دنیاىەدا؟

(فامپیر نوورى) ئەم پرسىارەى بە گالته جاپیەو ە نەکرد، بەلکو
دیاربوو پاش بێرکردنەو ە و لێکدانەو ە یەکی زۆر لە ناخییەو ە
سەرچاوەى گرتبوو، ئاشکرا بوو لە ناخیدا پاست و ھەلە و، جوانى و
ناخەزى و، ھەموو دژەکان بەیە کدا شیوابوون و، زریانێکیان لە
دەروونیدا سازاندبوو. لە راستیدا ئێمەش تا پادە یە ک لەو بارە
دەروونییەدا دەژیاين.

ئەم جارەیان (زویڤ) کتیبە کەى بە دەستەو ە گرت و، وتى:

— له م کتیبه دا، وه لایکی زور گونجاو بو پرسیاره که تان هه یه .
 پاشان دهستی کرد به خوینده وه و، به نمونه یه که دهستی پیکرد:
 "له جهنگی جیهانی (سه فربه لک) دا دوو سهرباز پیکه وه له تیپیکدا
 بوون، یه کیکیان کارگوزار و مه شق پیکراو بوو، ئه رک و فره مانی
 خویشی تا بلایت به دل بوو.
 ئه وی تریشیان: هیچ نه زان و ته مبهل و، سک و نه فس په روه رد
 بوو.

یه که میان: که ئه رکی خوئی به پیکوپیکی راده په راند، هه میسه
 بایه خی به مه شق و داخواری یه کانی جیهاد ده دا و، هه رگیز بیری له
 پیدایستیه کانی خواردن و خواردنه وه نه ده کرده وه، چونکه دلنیا بوو
 له وه ی که: ژياندن و، چاره سه رکردنی له کاتی نه خوشیدا و،
 دابینکردنی که ره سه و ئامیز و پیدایستی یه کانی، ته نانه ت پاروو
 کردنیش به ده میه وه له کاتی پتویستدا، ئه مانه هه موویان کار و
 ئه رکی سه رشانی ده ولته تن، به لام ئه رکی سه رشانی ئه م ته نها مه شق و
 جیهاده، خو ئه مه ش پئی له وه ناگریت که هه ندی جار و له کاتی
 پتویستدا ئاماده کردنی خواردن و هه ندی کاروباری وه که شوردنی قاب
 و که وچه کانی خواردن بخاته ئه ستوی خویه وه .

جا نه گه ر پرسیار له م سهربازه بکرایه و پیتی بوترایه:
 — نایا تو خه ریکی چیت و به چ کاریکه وه سه رقالت؟

(برادر! ئەو ئەرك و فەرمانبەرىيە سەرەككەيى كە تۆ لىرەدا بۆي
 ھىنراوئىت تەنھا مەشق و جىھادكردنە، بۆ دابىنكردنى پىداوئىستىيەكانى
 تىرىش، تەنھا پىشت بەو پادشاىيە بىيەستە كە تۆلە سوپاكەيدائىت،
 دالنىابە كە نايەلئىت بەبرىسى بىيىنئىتەو، چونكە بەخىوكردنى تۆ و
 ئامادەكردنى پىداوئىستىيەكانت ئەرك و فەرمانبەرى ئەو، پاشان
 بىشزانە كە تۆ تاقە كەسىكى تەنھا و ھەزارىت و، لە ھەموو جىگەيەكدا
 خۆت پى بەخىوناكرئىت، ئەو ھەشت لە يادنەچئىت، كە ئىمە لە جىھاد و
 جەنگىكى گەرەداين، ئەگەر لە سەر ياخى بوون بەردەوام بىت ئەو
 زۆر نىزىكە پادشا لە تۆلەي ئەم ياخىبوونەتدا سزايەكى سەخت و
 گەرەت بدات).^۱

باسەكە ھىندە سەرنجراكئىش و بەجىژ بووبوو، كە ھىچ كەس لە
 ئورەكەدا دەنگى لىو نەدەھات و، ھەرىكە لە ئىمە وەك مەرفىك بوو
 كە لە تىنووئىيەتى بىاباندا زۆرى چەشتبىت و، لە ناكاو گەشتبىتە
 مەركىكى دالپىن و، بە ئاوىكى سازگار پۆھى تىنووومان
 تىرئاوكردبىت.

۱- وەكان: (وتەي پىنجەم).

یه کهم نویژ له ژووری زینداند:

که نه کهان مۆله تیان خواست، تا نویژه که یان بکه ن.

له ناکاو (قامپیر نووری) ش به پرتاو هه ستایه وه، وتی:

— ناده ی کوپه، خیرا ئه و گوشه یه یان بۆ حازر که ن، با نویژه که یان بکه ن، تا ئه وانیش ته و او ئه بن، خیرا ئیه وش خوانیکمان بۆ ناماده که ن.

له لایه ک که نه کهان به خشوع وه نویژیان ده خویند، له لایه کی دیکه وه خواردن ناماده ده کرا و، میژیان به چه ند جۆریک خۆراک پازانده وه و، هه موو زیندانه کانی ژووره که ده عوه تی (قامپیر نووری) بوون. له پاستیدا ئه م جۆره په فتاری پێزلینانه وه ک جیاکارییه کی نۆر تاییه تی (قامپیر نووری) بۆ ئیمه هه ژمار ده کرا، واته (قامپیر نووری) له سه ر شه ره فی ئه و دوو که نه ئه و خوانه ی سازدا و، له هه مان کاتدا ئه م په فتاره خۆی له خۆیدا دانپێدانانێک بوو به کاریگه ربوونی به باسه که.

له کاتی که دا که نه کهان نویژیان ده کرد، (قامپیر نووری) نۆر به سه ر نه وه له ژێر چاوه وه لێی ده پوانین و، به پوو خساریدا دیار بوو که چه نده ها پرسیار به میشکیدا گوزهر ده که ن و، مه راقی وه لایه کانیان ده کات. له پاستیدا پرسیاره کانی (قامپیر نووری) زمانحالی ده روونی شیواوی ئیمه ش بوو.

که گه نجه کان له نویژه که یان ته واوېوون، (قامپیر نووری) وهک
پړزلیټنان هه ستایه وه. به سته زمانه ! له وانه شه نه مه بڼو یه که مجاری
بیت به م شیوه یه نه زاکه ت بنویټیت.

که نجه کانیش به پړزیکي نوره وه ده سته جی وتیان:
- نه سته غږیوللا گه وره م، شتی وا نابیت، له ناست هه ستانه وهی
که سیکی به پړزی وهک جه نابتاندا خه جاله تین. زور سوپاس.
هر به مجوره په فتار و گوفتاران ه یان (قامپیر نووری) یان
که مه ندکیش کرد.

ژیان بازرگانیه که:

له دوری میزه که دانیشتین و، له گه ل ده سته پیکي نانخواردنه که دا
(قامپیر نووری) سه رله نوی پرسیاره کانی دریژه پيدا و، وتی:
- باشه نه م ژيانه بازرگانیه که نییه؟ هر که سیک له م ژيانه دا
پڼگه ی مانوه بدوژټته وه و، کیسه که ی پرپکات، باشترین بازرگانی
کردوه، خو هه موو مړوځه کان بڼو نه مه نه کوشن، نیمه ش بڼو نه وه
هه ول نه یه ین، تیجاره تیش باش و خراپی تیا نییه و، کارکردن به
هه موو جوړه کانییه وه شه ره فمه ندانه یه. مه گه ر وا نییه؟

وا دیار بوو (قامپیر نووری) خوازیار بوو به م پرسیارانه پاساو بڼو
کاره خراپه کانی بڼیټته وه، واته ده یویست بلټیت: "من وهک که سیکی
به دکار و پیاو کوژ ناسراوم، که سته م له خه لک ده کات، به لام کاره که

به م جۆره نيبه، به لكو من ته نها هه و لمداو هه داوى ئه م دنيا
 جه نجاله دا پيگه ي خۆم بپاريزم و، دوو پول پهيدا بكم، مه گهر
 پهيدا كردنى بژئوى كارىكى شه ره فمه ندانه نيبه؟". ته نانه ت به م
 وته يهيدا دياربوو چاوهر پتي ده ستخوشي دوو گه نجه كه شه و،
 ده بويست قايليان بكات كه كاره كانى به پيوره ي ئه م دنيا به راستن.
 (زوبير) به هه لدانه وه ي چهند لاپه ره يكي كتیبه كه ي ده ستى،
 به رده وام بوو و، وتی:

- نووسه رى ئه م كتیبه نمونه يه كه له م باره يه وه ده دات، گهر
 ئاره زوو ده كه ن، با له پيشدا بيخوينينه وه، دواتريش شيكردنه وه ي بۆ
 ده كه ين.

"پادشايه كه دوو كيگه ي گه وده ي به دوو كه س له دانيشتوانى
 ولا ته كه ي خۆى به ئه مانه ت سپارد، هه موو شتيگيش له م دوو
 كيگه يه دا هه بوو، له كارگه و ئامير و چهك و ئازده ل و گه لي شتى تر،
 له و كاته شدا جهنگيكي گه وده و گهرم له ئارادا بوو كه هه موو شتيكي
 ويران ده كرد و له ناوى ده برد و، تيكدان و ون كردن و ويرانى و
 گورپانكارى به سه ره موو شتيكدا ده هينا، له بهر ئه مه و له م كاته دا،
 پادشاهه -يه كيكي له پياوه نزيك و باوه پيكر او هه كانى خۆى هاوپي
 له گه ل ئه م فه رمانه پر سۆز و به زه بيه دا بۆ لای ئه م دوو كه سه نارد:

* (ئەم ئەمانەتەم پى بفرۆشنەو ە كە لای ئىو ە دامناو، تاكو
بىپارىزىم بۇ خۇتان و لەم كاتە ناھەموارەدا لە دەستان دەرنەچىت و
بىھوودە نەپوات. ھەر كە جەنگىش تەواو بوو، دەتاندەمەو...

* وەك ئەو ە ئەمانەتەكە مولكى خۇتان بىت، نرخىكى باستان لە
بەرامبەرەو ە بۇ دادەنىم و پاداشتىكى چاكتان دەدەمەو...

* سەرچەمى ئەو ئامىر و مەكىنانەى كە لاتان دامناو، لە
كارگەكاندا و بەناوى خۆمەو ە دەياخەمە كار، بەمەش نرخيان يەك
بۇ ھەزار بەرز دەبىتەو ە، سەرپەپای ئەمە، ھەموو قازانچىكىشى ھەر
بۇ خۇتانە.

* خۆم بەرپرسى گشت پىويستى و خەرجىيەكى ئەو ئامىرانە دەبم،
چونكە ئىو ە لەبەر (ھەژارى) و (بى دەستەلاتى) تواناى ئەو
خەرجىەتان نىيە.

* ھەموو بەرھەم و دەستكەوتىكى كارگەكەش بۇ خۇتان
دەگىرەمەو ە، ئەو ەش بزانن كە جارى لای خۇتان دەيەلمەو ە ھەتا
كاتى وەرگرتنەو ەى دىت، بۇ ئەو ەى سوودى لى وەرگىرن.
ئەمە پىنج دەستكەوت لەتەنھا يەك مامەلەدا:

— گومان لەو ەدا نىيە كە ھەرچىتان لایە دەفەوتىت و لەدەستان
دەچىت، چونكە وەك لەبەرچاوتاندايە ھىچ كەسك ناتوانىت شتى
خۆى بپارىزىت.

- له و نرخ و پاداشته به رزانه بېښه ده بن..

- نه و مه كينه و نامير و كانزا و ترازووه به نرخانه ش له نه نجامي
كارپېنه كړدن و فهراموش كړدنيان، نرخيان نامېنيت و بې كه لك
ده مينېته وه..

- هر ته نها خوتان به پرسي به پړوه بردن و پاراستنيان ده بن.

- سهره نجاميش سزاي ده ستپيسان له م نه مانه ته ده چيژن!
نه مه ش پېنچ زيان له ته نيا يه ك مامه له دا.

سهره پای نه مانه ش، نه و كه سه ي به مني بفروشيته وه ده بېت به
سهر يازيكي سهر به ست و نه به رد و تاييه تي خوم و، به ناوي منه وه
په فتار و هه لسو كه وت ده كات، نه ك وه كو دي ليكي ده ست به سهر و
ناسايي و بې خاوه ن)!

ليړه دا دوو پياوړه كه به وردی گوييان له م و ته شيرين و فرمانه
پادشاييه پاگرت:

زيره ك و هوشمنده كيان وتی:

به سهر چاو! به خوشحالي و شانازی و سوپاسيشه وه به م
فروښتنه پازيم، به لام نه وي تريان، كه خو په رست و له خوبايي و به فيز
و ده مار بوو، وا گوماني ده برد كه نه و كيلگه يه هه رگيز نافه وتيت و،
له نالوگړي زه مانه و ته پاو تلي پوژگار و شله ژاني پوډاوه كاني دنيا
بينا گابوو، نه م يه كيان وتی:

نەخىر... پادشا كىيە؟ مەن مولكى خۇم ئافىرۇشم، ژيان و
پابوار دىنىش لە خۇم تىككەندەم!

بەلى، چەرخى گەردوون ھەلسوپا و پۇزگارىش گۆپانى بەسەردا
ھات، تا ئەو پادەيەى كە يەكەمیان گەيشتە پلە و پاىەك خەلگى
خۇزگەيان پى دەخواست و، لە ناوھەندى نازو نىعمەت و چاكەكارى و
كۆشكى پادشادا بە كامەرانى و بەختەوهرى دەژيا و گوزەرانى بەسەر
دەبرد...

كەچى ئەوى تريان دووچارى بارىكى ھىندە دژوار و گرفتارى
حالىكى ئەوھندە ناھەموار بوو كە ھەموو كەسىك بەزەيى پىدا
دەھاتەو، ھەرچەندەش شايانى ئەو ئاكامە بوو، چونكە ئەنجامى
ھەلە و تاوانى خۇى بوو ھاتبوو پى. ئىتر نە شادمانىي بۆمانەو و
نە مولك. سەربارى ھەموو ئەمانە، سزاي خۇيشى وەرگرت!

ئەى دەروونى لەخۇبايىم!

لە دوور بىنى ئەم چىرۆكەو سەيرى پووى خاوپىن و درەخشانى
(پاستى) بكە:

مەبەست لە پادشا: پادشاي ئەزەل و ئەبەدە، كە پەرەردگار و
بەدبەختەرى خۆتە..

کيڻلگه و ٺاميڙه ڪانئيش ٿو شتانهن ڪه له ڙياني دنياڊا هه ن، وهڪ:
 لهش و، گيان و، دل و پيڪهڙنه ره ڪانئيان له : چاو و، گوي و، مڻشڪ
 و، ٿه نديشه، واته هه موو هه سته ديار و نادياره ڪان.

نيڙراوه به پڙزه ڪهش: پيغه مبهري خوشه ويستمان هه زره تي
 محه مه ده ﷺ فه رمانه پادشاييه پيروزه ڪهش: قورٺاني پيروزه، ڪه ٿه و
 بازرگانييه گه وره يه ي باسما ن ڪرد له م ٺايه ته دا ڀاده گه يه نيٽ: ﴿إِنَّ
 اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ﴾...

ٿه و مه يدانه پڙ له شله ڙان و جهنگه پووخڻه رهش: بارودوخي
 دنيايه ڪه سه قامگير بووني نبييه، هه رده م له ٺالوگور و ته پاو تلدايه،
 هه ر ٿه مه شه ڪه به جهخت ڪرڻه وه ٿه م پرسياره ٺاراسه تي بيري
 مروڦ دهڪات و هاني دهڪات ڪه بلڻت:

(ٺيٽهي ٺاده ميزاد هه رچييه ڪمان هه يه وهڪ خوي ناميٽيٽ و له سه ر
 يه ڪ بار جيگير نابيٽ و له ٿه نجاميشدا له ده ستمان ده رده چيٽ، ٺايا
 ده بي هيچ چاره سه ريڪ نه بيٽ بڙ ٿه م باره په ريڻشانه. ٺايا ناگونجيٽ
 ٿه م له ناو چوون و فه نايه بڪريٽ به مانه وه و نه مري).

له م ڪاته دا ڪه مروڦ نوقمي ٿه م جوڙه بير و ٿه نديشانه يه، گويي له
 زايه ٿي دهنگي ٿه م ٺايه ته ي قورٺاني پيروز ده بيٽ ڪه له هه موو
 سوچ و ٺاسويه ڪدا دهنگ ده داته وه !

که واته چاره و قازانچ و ده سته وتی گه وړه و پاسته قینه
لږه دایه... چاره ته نها فروشتنی هم نه مانه ته یه به خاوه نی
پاسته قینه ی خوی.

نه و که س ی پیی بفروشت پینچ قازانجی گه وړه ی ده سنگیر
ده بیت:

قازانجی یه که م: نه و سامانه فانییه ی که له ناو ده چیت، بوی
ده مینته وه و ده بیت به سامانیکی هه میشه یی، چونکه نه و ته مه نه
فانییه ی که پیشکش به خوی گه وړه و زیندوی پراگیره ی
که ردون ده کریت و ته نها له پیی نه ودا به کار ده هیتریت، ده بیت به
ته مه نیکی هه میشه یی، ته نانهت خوله ک و سعاته فانییه کانی ته مه ن،
که به وینه ی تووی چیتراو به پوالهت نامینن و به ه مان جور
خوله کانی نه و ته مه نه ش که له پیناوی خوادابه کاره یتراره و
به سه ربراره، له و دنیا ی جیهانی نه مریدا ده میان به گولزاری کامه رانی
ده پشکویت و، به روبوومی پیگه یشتوو پیشکش ده که ن.

قازانجی دوهم: پاداشته که یه تی که به ه شته.

قازانجی سییم: هر نه دنام و هه ستیک نرخ یه ک بق هه زار به رز
ده بیت وه، بق نمونه: (ژیری) که نه دنام و نامپارزیک مرقه، نه گه ر
نه یفروشت به خوی گه وړه و، بق نه فس و ناره زووه کانی به کاری
به یینیت، نه و ده بیت به نه دنامیک نه گبهت و بی توانا و مایه ی

بیزاری! چونکه هه موو نازاره خه مناکه کانی پایدوو هاووده م له گه ل
به لا و گروگرفته ترسناکه کانی داهاتوودا دهخاته ئه سترى مروشه وه،
ئه و کاته ش پله ی (ژیری) نزم ده بیته وه و، ده بیته به ئه ندامیکى
زیانبه خش. هه ر له بهر ئه وه شه که ده بینى مروفی فاسق بۆ ئه وه ی له
بیزارییه کانی (ژیری) ی پزگاری بیته، زۆربه ی جار له ده ست بارى
سه ختی ژیان هه لدیت و په نا ده باته بهر مه ستی و کارى بیهووده!

به لام ئه گه ر ژیری به خاوه نی پاسته قینه ی خۆى بفروشیته وه که
خواى گه وریه و له پێناوی ئه ودا به کاریهێنریت، ئه و ده بیته به
کلێلێک بۆ کردنه وه ی خه زینه ی بى سنورى میهره بانى خواوه ند و
گه نجینه ی دانایى په روهردگار. ئیتر بۆ هه ر لایه ک بهروانیت و به هه ر
چه شنێک بیربکاته وه دانایى خواوه نده له هه موو شت و بونه وه ر و
پووداوێکدا ده بینیت و، میهره بانى خواى گه وریه له سه رانه ی
بوونه وه ردا به دره خشانى بهرچاو ده که ویت.

به م پێیه (ژیری) به رزده بیته وه تا ده گاته پله ی پابه رێکی
په روهردگاری، که پله یه که خاوه نه که ی بۆ کامه رانی هه میشه یی
نامه ده ده کات.

هه روها بۆ نمونه (چار) که یه کێکه له هه سته کانی مروڤ و،
په نجه ریه که (گیان) ی مروڤ لێیه وه ده پروانیتته ئه م جیهانه، ئه گه ر له
پێى خوادا نه خریتته کار و پێى نه فروشریت و، له پێناوی نه فس و

ناره زووه کانیدا به کاریه پتریت، نهوا به بینینی چهند دیمه نیکی جوانی کاتی و به سه رچوو نزمده بیتته وه تا وهك ده لایکی ناسایی و خزمه تکاریکی لی دیت بق وروژاندنی حه ز و ناره زووه کانی دهریون.

به لام نه گهر فروشتت به به دیه پنه ری خوی و له په زامه ندیی نه ودا به کارت میتا، نهوا هر نه م (چاره) ده بیتت به خویته و سه یرکری کتیبی مه زنی گهر دیون و، بینه ری موعجزاتی به دیه اتوانی خوای گهره له بوونه وهردا، به م جوړه به رزده بیتته وه تا ده گاته پله وپایه یه کی پیروژ و، وهك هه نگیکي لی دیت که له ناو گولزاره کانی میهره بانیی خواوه ند له باخچی زه ویدا ده گهریت و، له هه نگوینی: (په ند و، خواناسی و، خوشه ویستی) ه نووری بینینی خوا و شایه تیدان له سه ر بوونی، هه لده گلوفیت و له ناو (دلی) مرفی باوه پداردا پوی ده کات!

هه روه ها نه گهر هه ستی (چه شتن) ت به خوای داناو به دیه پنه ر نه فروشیت و، هر ته نها بق نه فس و گه ده به کاری به یتیت، نهوا پله ی نهو هه سته نزمده بیتته وه تا ده بیتت به ده رگاوانی کارگه و پشتیری (گه ده)! به لام نه گهر فروشتت به خوای گهره ی پوزیده و به خشنده، نهوا نه م هه سته پله ی میتده به رز ده بیتته وه تا ده بیتت به بینه ریکی کارامه ی گه نجینه کانی میهره بانیی خواوه ند و، وای لی دیت

که به شوین نيعمه ته کانی خواوه ندى به توانا و دهسته لاتدا بگه پښت
هه تا شوکرانه بژيړيان پيشککش بکات.

هه موو نه ندام و هه سته کانی تری مروؤ به م چه شنهن.

جا نه ی (ژيړی)! به وردی بیرکهره وه... نایا نه ندام و نامیړی
شووم و زیان به خش له کوئ و، کلیلی گه نجینه ی بوونه وهران له کوئ؟
نه ی (چاو)! به جوانی بپوانه... ده لالی پله نزم له کوئ و،
خوینه ری کتیبخانه ی خواوه ند له کوئ؟

نه ی (زمان)! به شیرینی بچیژه... نایا ده رگاوانی کارگه و پشتیر
له کوئ و، بینهری گه نجینه ی میهره بانیی خواوه ند له کوئ؟
خو نه گهر به م چه شنهن پیوهر و ته رازووه قیاسی هه موو نه ندام و
هسته کانی تری مروؤ له سهر نه مانه بکویت که باس کران، نه وا به
پاستی بۆت ده رده که ویت که مروؤی باوه پردار تاییه تکارییه کی نه و تو
به ده ست ده هیئتیت که شیاوی به هه شت بیت و، مروؤی کافریش نه و
توخمه ده گریته خوئی که له گال دۆزه خدا بگونجیت.

نهم نه نجامه ش، که پاداشت و سزای هه ردوکیانی تیدایه، هی
نه ویه که مروؤی باوه پردار، به هوئی ئیمان و باوه پرده که یوه، نه مانه ت
و سپارده ی به دیه پنه ری خوئی پاراستووه و ته نها له نیو بازنه ی
په زامه ندییه کانی نه ودا به کاری هیئاوه، به لام بابای کافر ده ست

پیسى له و نه مانه ته كړدووه و له پټناوى نارهنووه كانى و
خواسته كانى دهر وونى به دخواريدا به كارى هپناوه " ۱ .

(زوبير) پاش نه وى نه م باب ته كاريگه روى خوینده ووه و،
شيكردنه وى بۇ كړد، چنه د لاپه په كى ديكى هه لدایه ووه و، وتى:
- وهك كوتاييهك با نه م چنه د پړه ش بخوینینه ووه، كه وه لاميكى
جياوازه بۇ پرسياړه كهت.

له راستيدا نيغه خوازيار بووين هه رگيز نه م باسه ژيرانه يه كوتايى
پى نه هينيت، (زوبير) یش به رده وام بوو له خویندنه ووه:

- "پياويك (ده) ليره ي زيرپنى به خزمه تگوزاره كى خوى دا و
فرمانى دايى كه ده ستيك جلوه رگى له باشتري پاره ي ناياب بۇ
خوى پى بكړيت، (هه زار) ليره ي زيرپنیشى به خزمه تگوزاريكى ترى
دا و ليسته يه كى بچوكيشى له گه ليدا دايى كه پيداويستيه كانى تيدا
نووسرا بوو و، پاره و ليسته كى خسته ناو گيرفانى نه م
خزمه تگوزاره ووه و ناردى بۇ بازار.

خزمه تگوزارى يه كه م به (ده) ليره كه ده ستيك جلوه رگى جوانى له
باشتري پاره ي ناياب پيكرى، خزمه تگوزارى دووه ميس چاوى
له وى تر كړد و وهك نه وى كړد، نه و نه ده ش نه فام بوو، سه يريكى
ليسته كى نه كړد، به لكو هر هه زار ليره كى كړده ده ستى فروشيار

۱- وته كان: (وته ي شه شه م).

و داواى دهستېك جلوبه رگى پياوانه ي ليكرد، نه م فروشياره بى
 ويژدانه ش دهستېكى له خراپترين جور بؤ هلبژارد، كاتى نه م
 خزمه تگوزاره به دبخته بؤ لاي گوره كى گپايه وه و له به رده ميډا
 پاوه سستا، گوره كى تابليتى قسه ي پى وت و سه رزه نشتى كرد و
 به تونديش سزاي دا.

دياره نه و كه سش كه خاوه نى نزمترين هه ست و وريايى بيت،
 يه كسره ده زانيت خزمه تگوزارى دووه هم، كه هه زار ليره ي درايى، بؤ
 نه وه نه نيرا تا له بازارې دهستېك به رگ و پوښاك بكرېت، به لكو بؤ
 نه وه ي بازركانپيه كى گرنك به و پاره يه وه بكات.

مروفيش وه هايه، كه نه م هه موو ناميره مه غه وي و لايه نه ناسكه
 مروفانه يه ي دراوه تى، كه نه گره هه ريه كه يان له گه ل نه وه ي له
 ناژه لدايه به راورد بكرېت، ده رده كه ويت سه د نه وه نده ي نه وه ي
 ناژه له كان دريژتر و فراوانترن، بؤ نمونه: له كوى (چارى) مروف كه
 هه موو پله كانى جوانى ده ناسيت و... هه ستى (چه شتن) ي كه تامى
 هه ريه كه له خواره مه نپيه جيا جيا كان ده زانيت و ليكيان جيا ده كاته وه
 و... (ژيرى) يه كه ي كه ده پواته ناو كاكله ي پاستپيه كان و وردترين
 لايه نيانه وه و... (دل) يشى كه له شوق و تاسه دايه بؤ هه موو جورىكى
 به رزى و كه مالتك كه بؤ مروف بشيت... له كوى نه مانه ي مروف و
 هاوچه شنيان له گه ل ناميره ساده كانى ناژه لدا به راورد ده كرين، كه

ئەوپەيى تا دوو پلە يان سىيان دەردەكەون و بەوہ زياتر ھەست بە شتى تر ناكەن؟ مەگەر ئەو ئەرك و فرمانە تايبەتییانەى كە بە ئەندامىك يان ئامپىرىكى تايبەتى ئاژەلئىكى ديارىكراو بەخسراوہ، چونكە ئەم ئامپىرە كارى خۆى زۆر لە مەروۇ باشتر دەباتە سەر لەو كارانەدا كە بە مەروۇ نەسپىدراون^۱.

(زوبىر) كۆتا پستەى بە ئاوازىكى زۆر دلپەين خويندەوہ و، زۆر كارىگەر بووين پىتى. ھەر لەو ساتەدا نىگام چووہ سەر (فامپىر نوورى)، كە لە پوو خسارىدا ھەزاران پرسیار دەخويندراوہ و، لىوہ كانى وشك داھاتبوون، لە نىگاكانىشىدا چەندىن واتا و نەينى بەدەدەكران، ھىندە بەتوندىي لەنئو خەيالەكانىدا نوقومبوو، كە بە ئاشكرا ئاسەوارى زىيانەكانى ناخى بە سىمايەوہ دەرکەوتبوو و، لىپرسىنەوہى خۆى دەسپىكرد بوو. تا دەھات ئەم كارىگەر بوونەشى زياتر ھەستىدەكرا. دوو گەنجەكەش بۆ ئەوہى بتوانن پىش لە لافاوى ھەلچوون و دلئەنگىي ئەو بگرن و، ھىورى بەنەوہ، ھەرچى لەتواناياندا بوایە دىڭيان نەدەكرد.

(زوبىر) بەردەوام بوو لە خويندەوہى ئەو چەند دىپرەى كە كارىگەرەكى زۆرى لەسەر ئىمە جى ھىشت:

۱- وتەكان: (وتەى بىست و سىيەم).

- "له پووداوښکی نه نديشه پيدا خوږم وهك مړوښك دی كه له سره
سه فېرېم و بړ شوښنېكې دوور په وانه كرابووم و، پښه يه كې
دوورودرېږم له بهرېوو. گوره كه شم شه ست ليرې زېږېنې (هر پوږه
و ليريه ك) بړ ته رځانكړدېووم. تا پوږيكيان پوښتمه ئوتلېكې وه كه
مه لهای تېدا بوو، منېش (ده) ليرم له و كاته دا پېښو، هه مويانم له
يه ك شه ودا له سره ميږي قومار و له پېناوې ناوبانگ ده سته و تندا
دوړاند و، به ده سته به تال مامه وه و، هيچ كه سابه تېكم به
پاره كه مه وه نه كړد و، هيچېشم نه هېشته وه تا پېداوېستېه كاني نه و
جېگه يه مې پي دابېن بكم كه بوي ده پوږم. به كورتي: له و چېږ و تامه
نارپه وايه جگه له نازار و تاواني نؤر و زام و داخ و خه م و په ژاره
هيچې ترم لېپاشه كه وت نه كړد.

كاتې من له م خه فته تباري و خه مځواردنه دا ده تلامه وه، پياوېكم
لېپه پيدا بوو، وتي:

- (هه موو سه رمايه كه ت له ده سته و ئېستا شايه نې سزايست. وا
به ده سته به تالېش بهر و نه و شاره ي نياز ته بوي بېرېست
پېده گرېته بهر، جا نه گه روي و خاوه نې بينايي دل بيت، نه و ده رگاي
په شيمان بوونه وه و توبه كړدن هېشته دانه خراوه، ده توانيت به
نيوه ي قازانجې نه و پازده ليريه ي كه ماوته كه سابه تي پتوه بكه يت
و، هه ندي له پېداوېستېه كاني نه وېت بكرېت).

که له مه دا پاوښتم به نه قسم کرد، ده بېنم پازى نښه .. پياوه که
وتى: "که واته سيڼه کى". نه قسم به مه ش پازينه بوو. پياوه که وتى:
"چواريه کى". ده بېنم نه قسم نايه ویت له و خووه دى دوچارى بووه
لابدات! پياوه که به تووړه بڼه وه پشتم تیکردم و پوشت.

پاشان که ته ماشام کرد، وهك بلڼى هه موو شتیک گورا بیت و، وهك
خوى نه مابیت، وا بوو له بهرچاومدا! خوم له ناو شه مهنده فريکدا دى
که به وپه پى توندی و به په له له تونلیکى ناوازه دا ده پوښشت،
له سه رسوپماندا شپړزه بوو بووم. به لام هيچ چاريکم نه بوو و،
نهمده توانى نه به لای راست نه به لای چه پدا برؤم. سه ير له وه دا بوو
له م دیو و نه و دیوی شه مهنده فهره که دا چه ندین جور گولې پهنکین و
جوان و سه رنچراکیش و به رو بووم و میوه دى به تام دیار بوون. منیش
وهك مړوفه ده به ننگه کان ده ستم بؤ بردن، تا هه ندی له و گولانه
بکه موه و له و میوه به تامانه ش شتیکم ده ستمکه ویت. به لام هيچم
ده ستمنه که وت، چونکه هه رنه وه ننده دى ده ستم پتيان گه یششت،
دپکه کانپان به ده ستمدا چه قین و ده ستمپان زامدار کردم و خوښپان
ليښنا و، شه مهنده فهره که ش له په وتی توندوتیږى خویدا هه
به رده وام بوو! به م جور، بڼه وه دى هيچ سوو دیکم ده ستمکه ویت خوم
تووشى نازار کرد.. فرمانبه ريکى شه مهنده فهره که پيى وتم: (پينچ
قروشم بده ري، تا نه اندازه يه کى باشت له و گول و به رو بوومانه دى

ده ته وین بۆ بکه مه وه. خۆ تق به م زامانه ت چه ندین نه وه نده ی نه وه ی به و پینچ قروشه ده ستت ده که ون زیان ده که یت، نه مه سه ره پای نه و سزایه ی که له سه ر نه م کاره ت ده یچیژیت، چونکه بی پوخسه ت وه رگرتن ده ستت بۆ بردوون).

له و کاته دا سه ری دنیا م لپهاته وه به ک و به ته وای که وتمه په ژاره و ته نگانه وه. له په نجه ره که وه سه یریکی لای پتیشه وه م کرد، تا بزنام که ی نه م تونیله کۆتایی پیدییت؟ ده بینم کۆتایی نه و تونیله چه ن کون و که له به ر و په نجه ره و چالێکن و، هه ریه ک له نه فه ره کانی نه و شه مه نده فه ره فری ده درینه ناو یه کێک له و کون و چالانه وه! له به رامبه ر خۆشمه وه چالێکم دی له هه ردوو سه ریه وه به ردی وه ک (کێلی گۆپ) دانرا بوون. که له به رده کانی وردبوومه وه، ده بینم به پیتی که وه ناوی (سه عید) یان لیتووسه رابوو! له ترس و بیم و سه رسوپماندا به ده نگی به رز وتم: نه ی هاوار!

کتوپر ده نگی نه و پیاوهم هاته وه گوی که له ده رگای مه لهاکه دا ئامۆژگاری زۆری کردم. گویم لیبوو پتی وتم:

— کوپم! ژیریت هاته وه به ر؟ له مه ستی بیدار بوویته وه؟

وتم:

— به لێ، به لام دوا ی نه وه ی کار له کار ترازا و هیه هیز و توانا و ده سه لاتیکم له ده ستمدا نه ما.

وتی:

- تۆبە بگە و پشت بە خوا ببەستە.

وتم:

- وا کردم.^۱

حیکمەتی پۇژوو چییە؟

بەپاستی وتەکان زۆر بۆیئە و کاریگەر بوون و، من پێشتر ھەرگیز
بەم شیوەیە ناخەنە ھەژابوو.

(قامپیر نووری) سەرنجی دا کە گەنجەکان ھیچیان نەخواردوو،

بۆیە وتی:

- ئێوە بۆچی ھیچ ناخۆن؟ لەبەر ئەوەیە کە بە خەڵالی نازانن؟

(زوبیر) بە خەندەییەکی شیرینەو وەلامی دایەو و، وتی:

- ئەستەغفیروللا، ھاوخوانیکردنی جەنابتان مایەیی شانازیمانە،

بەلام ئێمە بەپۆژووین.

(قامپیر نووری) بەم قسەیە ھێندەیی تر واقعی وپما و، وتی:

- پۆژووی چی کاکە؟ خۆ پەمەزانیش نییە!

(زوبیر) کەمێک بە شەرمەو و، وتی:

۱- وتەکان: (وتەیی بیست و سییەم).

- خۆتان ئەزانن، ئىمە گەنجىن و، شەپۆلەكانى تاوانىش لە ھەموو
لايەكەو ھە دەورىان داوین، بۆيە ئىمەش بۆ پارىزكارىي زياتر لە گوناھ و
تاوان بە پۆڭو دەبين.

بى گومان كەسكى تاوانكارى ھەك (قامپىر نوورى)، لە ئاست ئەم
و ھەلامەدا بە تەواوى واقى و پەما بوو و، بە تايبەت كاتىك ئەم گەنجە پاك
و بىگەردانەى بە گەنجە سەركەش و لە پۆڭ لاداو ھەكانى دەورى بەراورد
دەكرد. ئەم سەرسوپمانەشى بە پرسىارسىك خستە پوو و، وتى:

- بەراستى ناتوانم لە ئىو ھە تىبگەم! كاكە ئىو ھە چ
مەملەكەت كە تىكەو ھە تەوون؟ فرىشتەن يا چى؟ بەلام تىگەيشتن لە
ھىكمەتى خۆبرىسى كردن و خۆتىنووكردنى پۆڭو زۆر سەختە، نازانم
ئەمە چ سوودىكى ھەيە؟

(سەعيد) ھەلامى ئەم پرسىارەشى لە كىتەبەكەى دەستىدا دۆزىو ھە
و، دەستىكرد بە خۆتىندەو ھە:

- "گەدە" ش ھەك كارگەيەك وايە كە چەندىن كرىكارى كارگوزاى
ھەيە و، لە مەوئىشدا گەلى ئامىر ھەن كە لە گەل گەدەدا پەيوەندىيان
ھەيە، جا ئەگەر (نەفس) بە شىو ھەيەكى كاتى و، بۆ ماو ھە مانگىك
پەكى سەرقالى يەكانى خۆى نەخات و وازيان لى نەھىنىت، ئەوا
ھەموو ئەو كارگوزار و كرىكارانە بە ئىشى خۆيەو ھە سەرقال دەكات و،
بەرسنشە تايبەت يەكانى خۆيانيان لە بىردەباتەو ھە و، دەيانخاتە ژىر

فرمان و دهسه لاتی خۆیهوه، ئیتر بهم پێیه سه ر له و ئامێر و
 هه ستانه ده شۆیۆنیت و، به گرم و هۆپی جه ر و پێچه کانی نه و
 کارگه یه و چه ره دووکه له که ی، هه وانه وه و ئاسووده ییای لا
 هه لده گریت و، سه رنجی هه موویان بۆ لای خۆی پاده کیشیت و،
 فرمانبه ریه به رزه کانیان- به جۆریکی کاتی- له بیر ده با ته وه .

هه ر له بهر نه م نه نجامه ش بووه که زۆر که س له ئه ولیا و
 پیاوچاکان خۆیان له سه ر خواردن و خواردنه وه ی که م پاده هیئا، تا به
 پله کانی (کاملی) دا سه ریکه ون و به رزبینه وه .

به لام به هاتنی مانگی په مه زان، نه و کرێکارانه هه ست ده که ن که
 ته نها له پێناوی نه و کارگه یه دا دروست نه کراون، به لکو نه و ئامێرو
 هه ستانه ی مرۆف، چه ند چیژ و له زه تیکی به رزی پۆحانی و مه لانیکه ت
 ئاسایان له م مانگه دا ده ست ده که ویت و، له بریی نه و پابواردنه بی
 تام و نزمانه، پوو له و چیژ و له زه ته پۆحانییه به رزانه ده که ن.

هه ر له بهر نه وه شه که ده بینینت ئیمانداران له مانگی په مه زانی
 پیروژدا جۆره های جۆری نوور و به ره که ت و دلخۆشی مه عه وییان -
 هه ر که س به پێی پله ی خۆی- ده ستگیر ده بیئت، هه ر له م مانگه
 پیروژه دا (دل) و (عه قل) و (پاز) و لایه نه ناسک و نیانه کانی تری
 هاوچه شنیان، چه ندین پله به رزه بنه وه و، پیت و به ره که تیای ده ست
 ده که ویت، جا هه ر چه نده (گه ده) له شین و گریان و هه نسک

هه لکیشاندا بیټ، ئەمانه بهی گەردی و میهره بانیه وه پێی
پێده که نن!"^۱

(فامپیر نووری) وتی:

- سوپاستان ئەکەم بۆ ئەو وه لآمه جوانه، به لآم وه لآمی ئەو
پرسیاره تان نه دامه وه که له سه ره تاوه پرسیم.

"بۆچی ناتوانین خوای گه وه ببینین؟"

پرسیاره کانی (فامپیر نووری) ئەمانه بوون:

"که خوا هه یه، ئیمه بۆچی ناتوانین ببینین؟ له کوێیه؟ ئەو چۆن
هاتۆته بوون؟"

به راستی ئیمه ش به م پرسیارانه ی زۆر خوشحال بووین، چونکه
له میژبوو له هزری هه مووماندا گه لآله بوویوون. به ده سته که وتنی
وه لآمه کانیشیان که مێک بارسوکتەر ده بووین.

(سه عید) جاریکی تر لاپه ره کانی کتێبه که ی هه لدايه وه، به لآم ئەم
جاره بی خویندنه وه وه لآمی دایه وه.

خه ریکبوو به ته واوی که مه ندکێشی باسه که ده بووین، جاریکی تر
ده رگای ژووری زیندانه که کرایه وه و، ئەفسه رێک هاته ژووره وه و،
وتی:

۱- مه کتوبات: (مه کتوبی بیست و نۆیه م).

- دوو تۆمه تبار لیژەن بە ناوی (سەعید و زوپی) هەو. بە پێوە بەر
بە پەلە ناردووێتیە شوێنیان.

ئەم جارە (قامپیر نووری) لە جێگە کە ی پاپەپی و هەستایەو،
ئەفسەرە کەش دەستبەجێ خۆی گەیانده دەرەو و، دەرگاکی
داخستەو. خۆ ئەگەر (قامپیر نووری) دەستی پێ بگەشتایە، پەنگ
بوو لەوێدا قوربانییە کیش بەرایە.

(قامپیر نووری) هێندە توورە بووبوو، کە ماوێیەکی پێچوو تا هیور
بوویەو، دواتر پووی کردەو (سەعید) و وتی:

- دە وەرە توورە مەبە و، کفر مەکە و، پیاو مەکوژە... ئاخر
کەسانی وەك ئەمانە ئێمە ناچار ئەکەن لە پێی راست لابەین.

کۆتا پستی قسەکانی (قامپیر نووری) لای هەموومان زۆر سەیر
بوو، چونکە هەتا ئەو پۆژە بەردەوام داکۆکی لە پێگە و شێوازی
ژیاانی دەکرد و، بە راستی هەژمار دەکرد، پەنگ ئەو بۆ یەکەم جار
بووبێت کە بە زاری خۆی دان بەو راستییە دا بنێت.

(سەعید) بەردەوام بوو:

- ئەم پرسیارە بکەین بە چەند بەشیکەو، باشتەر، بەو جۆرەش
و ئەمەکان پوونتر دەبن.

سەرەتا لە پرسیارێ "بۆچی ناتوانین خودا ببینین؟" هەو دەست
پێ بکەین و، بابەتە کە بە نمونە یەکی میژوویی دەخەینە پوو.

کاتیک گه له که ی حه زره تی موسا (سه لامي خوی لی بیت) پیی
ده لئین:

— نه ی موسا تا په روه ردگارمان پیشان نه ده یت، باوه پت پی
ناهینین.

حه زره تی موسا (سه لامي خوی لی بیت) فه رموویه تی:
— خوی گه وره به هه موو شتیک بینایه، به لام که س ناتوانیت زاتی
موباره کی نه و ببینیت.

نه وانیش وتویانه:

— به لام نیمه باوه پ به خودایه ک ناهینین که نه توانین ببینین.
هاوشیوه ی نه م پیشهاته له هه موو سهرده میکا دووباره بووه ته وه
و، له سهرده می ئیسته شدا نمونه ی زوره، ته نانهت چه ندین ماموستا
نه م پرسیاره یان له لای خوینکاره کانیان وروژاندووه و، وه لامي
که له که ی موسایان داوه به گوئیاندا.

ماموستایه کی بیباوه پ به خویندکاره کانی وتوه:

— نوقل و چکلیت له خوا داواکهن.

منداله بی تاوان و پاکوبیگه رده کانیش که پاراونه ته وه خوا
چکلیتیان پیببه خشیت، نه و ماموستا یاخیبه پیی وتوون:

— بینیتان پیی نه به خشین، له به رنه وه ی — حاشا — خوا بوونی نییه
و، پاشان پیی وتوون: ئیسته له من داواکهن، و پاشان هه ندیک له و

نوقل و چكلىتهى پىداون كه پىشتر بۆ ئەم مەبەستە كرىيوى و، پىتى
وتون:

- سەيركەن، ئۆيۈ ھەم دەتوانن بمىيىنن و، ھەم كە داواتان لى
كردم، پىم بەخشىن. ئەگەر پەرۋەردگار ھەبىوايە دەتانتوانى بىيىنن
و، گوپىستى داواكارىيەكانىشتان دەبوو.

ھەروھە مامۇستايەكى نادىسۆز بەھەمان مەبەست بەلام
بەشىۋەيەكى جىاواز ھۆشى خوينكارەكانى شىۋاندوۋە، كاتىك لە
پۇلدا لىي پىرسىون:

- ئايا من دەيىنن؟

بىگومان وتويانە (بەلى)، ئەويش وتويەتى ئەمە لەبەرئەۋەيە كە من
ھەم و بوونم ھەيە، بەلام ئايا خوا دەيىنرەيت؟

خوينكارەكانىش بە (نەخىر) ۋەلاميان داۋەتەۋە، بەلام ئەمەي
بەشىۋەيەك لىكداۋەتەۋە، كە ئەگەر خوا ھەيە بۆچى ناتوانىن
بىيىنن، كەۋاتە - ھاشا - نى، چونكە ناتوانىن بىيىنن. بەم
شىۋەيەش نىيازى خراب و نەفامىي خۆي بەسەر خويندكارەكانىدا
سەپاندوۋە و، فرىوى داۋن.

بىگومان ھەندىك لە مۇقەكەن ھاۋشىۋەي ئۆيۈ مەراقى
دەستكەۋتنى ۋەلامى ئەم پىرسىارە دەكەن، لەبەرامبەر شىدا ھەندىك

كهسى ياخيى و به دكار به مه به ستي فريودان و چه واشه كردنيان وهك
ئو و مامؤستا نه فامانه ئو و وه لامانه ده ده نه وه.

به لام ئاشكرايه كه بينين به لگه نيه له سه ر بوون، نه بينينيش يا
به هؤى لاوازيى ئاستى بينينه وهيه، ياخود به هؤى وردبينى
ته نه كه وهيه، خو ئيمه ناتوانين به كترىا و ميكرؤب و زينده وه ره
ورديله كان ببينين، به لام ناشتوانين نكولى له بوونيان بكهين.
ناتوانين عه قل و بيروهؤش و ژيرى ببينين، به لام هه رگيز ناتوانين
نكولى له بوونى بكهين و بلتين ئيمه بيميشكين، بو نمونه زؤرمان
ولاى (چين)ى نه ديوه، به لام له گه ل نه مه شدا ناته وانيت بلت كه
ولايتكى وه ها بوونى نيه، ته نها به هؤى ئوه ي ئيمه به چاوى خؤمان
نه مان ديوه و، سه ردانمان نه كردوه.

بيگومان خوايه كه هيه كه هه موو ئه م بوونه ي فراهه مه ئناوه و،
هه ر به حيكمه ت و دانايى خويشى جؤره بيناييه كى پئ نه به خشيوين
كه بتوانين به هؤيه وه زاتى موباره كى ببينين، به لام بيروهؤش و
ميشكىكى پئ به خشيوين، كه بتوانين به هؤيه وه ئاسه وارى بوونى
مه زنى هه ست پئ بكهين و، بيناسينه وه.

ئاشكرايه هه نديك شت به چا و نا، به لكو به بيروهؤش هه ستيان پئ
ده كريت، هه نديكىش به زمان و، هه نديكىش به گوئ. بو نمونه
خوئى چيشت به زمان و، ده نگه كان به گوئ و، چه مك و بابته

مه‌عنه‌وييه‌كانيش به ميٚشك. به‌ويستی خواي گه‌وره‌هر باوه‌رداريك
دوامه‌نزلكه‌ي به‌ه‌شت بيٚت، به‌ديداري شاد ده‌بيٚت.

تايبه‌تمه‌نديي و سيفه‌ته‌گاني خواي گه‌وره‌چين؟

به‌شي دووه‌مي پرسياړه‌كه به‌م شي‌وه‌يه بوو: "ده‌بيٚت
تايبه‌تمه‌نديي و سروشتي زاتي په‌روه‌ردگار چوڼ بيٚت؟" سه‌عيد
له‌وه‌لامی ئه‌م پرسياړه‌دا وتی:

— ه‌روه‌ك چوڼ ناتوانين په‌روه‌ردگار ببينين، به‌ه‌مان شي‌وه‌ش
ناتوانين به‌ته‌واويي له‌پي‌كها‌ته‌ي بووني زاتي موباره‌كي تي‌بگه‌ين،
چونكه‌ئو به‌ديه‌تنه‌ره و ئيمه‌ش به‌ديه‌تنراو، بووني به‌ديه‌تنراو‌يش له
په‌گه‌زي به‌ديه‌تنه‌ر نيه‌، ه‌روه‌ك چوڼ باله‌خانه‌يه‌كي بنياتنراو له
په‌گه‌زي نه‌ندازياري بنياتنه‌ري نيه‌، كه‌واته‌ ئه‌گه‌ر نه‌توانين
نه‌ندازياري‌كه‌ بچو‌يٚن به‌ باله‌خانه‌كه‌، ئه‌وا ناتوانين زاتي
به‌ديه‌تنه‌ريش به‌ به‌ديه‌تنراوان بچو‌يٚن. سه‌نعه‌تي‌كيش بي سه‌نعا‌تكار
نايه‌ته‌ بوون، به‌لام هيچ سه‌نعه‌تي‌ك ناتوانيٚت سه‌نعا‌تكار وه‌سف بكا‌ت.
له‌ني‌وان فراهه‌مه‌يٚنراو و فراهه‌مه‌يٚنره‌دا (واته‌ هو‌كا‌ر و سازي‌نه‌ري
هو‌كا‌ره‌كه‌) ه‌ميشه‌ جياوازيه‌كي زلډ ه‌يه‌. ه‌روه‌ك چوڼ كټي‌بي‌ك
ناتوانيٚت خودي خو‌ي بنو‌سي‌ته‌وه‌، به‌ه‌مان شي‌وه‌ش كورسيه‌كيش
له‌خو‌يه‌وه‌ دروست نايٚت، ه‌موو شتي‌ك وه‌ستايه‌كي ه‌يه‌، به‌لام
ه‌روه‌ك چوڼ ه‌رگيز كټي‌به‌كه‌ له‌ په‌گه‌ز و پي‌كها‌ته‌ي نو‌سه‌ره‌كه‌ي

نییه، ئەوەشی میژیکیش دروست دەکات لە ڕەگەزی مادەیی
 پێکھێنەری میژەکه نییه؛ کهواتە هەر بەم شیوەیە زاتی موبارەکی
 (الله) نە لە ئێمە و نە لە هیچ بەدیهێنراویکی دیکە ناچێت و، بەو
 پێیە ئێمەش یەکیکین لە سەنەتەکانی زاتی موبارەکی، ئەوا
 ناتوانین هەرگیز پەی بە پێکھاتەیی بوونی ببین.

بۆ وەلامی پرسبیری "کێ پەرەردگاری -حاشا- بەدیهێناوە؟"
 دەگەرێنەووە بۆ شیکردنەوێ زانا و بیرمەندی مەزن مامۆستا (محمد
 کرکنجی)، کاتێک دەلێت: "شەمەندەفەرێک لە هزرتاندا وێنابەن، که
 هەشتا فارگۆنی هەبێت و، هەریەک لەم فارگۆنانە ئووی دیکە بە دوی
 خۆیدا رابکێشێت، بەلام که دەگەینە بەشی پیشەوێ
 شەمەندەفەرەکه، که بزۆینەرەکهیە، ناگوجێت بڵێن ئێی کێ یان
 چی بزۆینەرەکه رادەکێشێت. بێگومان ئەگەر بزۆینەرەکه نەبێت، ئەوا
 هەموو فارگۆنەکانی دیکەش لە جۆلە دەووستن و، سیستمی کارەکه
 تێکدەچێت.

هەرۆهە ئەگەر پرسبیار لەبارەیی چۆنیتی پێکھاتنی کلۆیەک
 شەکرەوێ بکێت، لەوێلامدا دەوترێت که لە کارگەیی بەرھەمھێنانی
 شەکر و بەرھەمەکانیدا بەرھەمەدەھێنرێت و، ئەگەر لە بارەیی
 سەرچاوەی ئامیز و کەلوپەلەکانی کارگەکەوێ بپرسین، ئەوا دەوترێت
 که ئەوانیش لە کارگەیی تایبەت بە دروستکردنی ئەو جۆرە ئامیزانەدا

دروستکراون. نه گهر په کڼک بېرسیت له وهی که واته نهی نه و کارگانه
چون پیکهاتوون و.. به مشیوه پرسپار پاش پرسپار به شیوه کی بی
کوتایی و نه نجام به رده وام ده بیت.

به لام له لایه کی دیکه وه میوه یه کی وه ک سئو له دره ختی سیوه وه
به ره مدیت، هم دره ختеш له پیزی بوونه وهرانی کارگی
به دیه پتراودایه و، خو نه گهر به دیه پترانی سئو و دره خته کهش نه درپته
پال خواوه نی زانست و توانای بی کوتا، نه و هم کارگی
به دیه پتراوانهش ده بوو بگی درپته وه بو کارگیه کی تاییه تمه ندر و،
نه ویش بو کارگیه کی تر و، به م جوړه بی کوتایه به رده وام ده بوو،
بی نه وهی بگاته بنبه ست و سه رچاوه ی په ها.

که ده بینین پینووسیک نووسینیکي نه خشاندووه و، خودی
پینووسه کهش به ده ست گیراوه و، نه و ده ستش بیگومان به
لاشه یه که وه یه، ناتوانین بلین به ته وایی سه رچاوه ی پاسته قینه ی
نووسینه که مان دیاریکردووه.

سه ربازیک فرمان له نه فسر وهرده گریت و، نه ویش له نه فسری
سه روو خوی و، به م شیوه یه تا ده گاته بالاترین فرمانده و، نه ویش
له پاشا یا سه روکی ولاته وه، خو ناکریت بلین نهی پاشا فرمان له
کیوه وهرده گریت؟ چونکه نه گهر نه ویش فرمان له یه کیکی دیکه وه
وهربگریت، ناتوانین پتی بلین پاشا. به لکو که ده لپین (پاشا)،

له هزرماندا وینای زاتیك ده كه یڼ كه فه مانده دات، به لام فه رمان
له كه سی تر وه رناگریټ.

له م نمونه یه وه كه به ناشكرا پښخراوی و قه شهنگی و مه زنی
پښساكانی گه ردوون وینا ده كات، ده سه لمیت كه پتویسته هه موو
جوانی و پښخراوی و ناوازه یی كه گه ردوون بدریته پال نه و زاته زانا
و دانا و ده سه لاتدار و بی هاوتایه ی، كه به شیوه یی كه حاشاهه لته گر
مه زنی و ناوازه یی خوی له پتی ناو و سیفه ته كانییه وه نه خشانده وه.

باسه كه زور کاریگر بوو:

كات نزیکی ئیواره بوو، هه م ئیمه و هه م (فامپیر نووری) یش زور به
باسه كه کاریگر بوو یووین و، چیژتیکی زورمان ده بیڼی، به لام
كه نه كانه زور ماندوو بوون، چونكه به پوژووش بوون. (فامپیر
نووری) یش نه مه ی له به رچاو گرت و، وتی:

- هه ره شه ساغ و سه لامه ت بن، به پاستی له ژیاندا گوښیستی
باسی وا به سوود و پرپایه خ نه بووم، پاستیه كه ی زور ئاسووده
بووین، ده رگای جیهانیکی ته واو نویتان بۆ كردمه وه و، باس و
خواسی نوی له ناخما گوزه رنه كهن، چه ندین پرسیارتان لا كه لاله
كردم و، بابه تی زور گرنگ هه ن كه پتویسته بۆمان باس بكهن، به لام
هینده بۆ نه مړی به سه . به پاستی ناتوانم چیر به ركه بگرم، پتویسته

ئەوئى كە بۆتان باسكردىن، بەباشىيى بىريان لى بىكەمەو، سىبەي
لەم خالەو دەستپىدەكەينەو.

پاشان ھاۋارى كىرد بەسەر پىاۋەكانى دەۋرىدا:

- سەيركەن ھا، ئەم ھاۋپىيانە بەپۇڭۋوبوون، بۆيە خوانىكى
شياۋيان بۇ حازر كەن.

لە چۈرچىۋەئى ئەم زىندانە تەسك و تارەدا جىيەننىكى ئاۋازەمان بۇ
خۇمان سازاندېو، ئەو بابەتانەئى باسەدەكران چىژىكى پۇجىيى و
كارىگەرىيەكى ۋەھايان لە دل و دەروونى ھەموۋاندا جى ھىشتېو، كە
كەسمان ئارەزوۋمان نەدەكرد باسەكان كۆتاييان پى بىت. لەپاستىدا
ئەو زىندانە لەو كاتەدا بۇ ئىمە ئارامگەئى سەرىستىي بوو، كە تىيدا
دل و دەروونە ۋىل و سەرگەردانەكان ئاسۋودە دەبوون.

بەپاستى مۇڭگەلىكى ئۆر ھەن، كە ھەموو ھۆكارەكانى
خۇشگۈزەرانى ئەم سەردەمە شك دەبەن، بەلام ھەرگىز ناگەنە
كەنارى ئاسۋودەئى و ئارامىي، ھەرچەندە بە لاشە ئۆر ئاسۋودە بن؛
چۈنكە ئاسۋودەئى پاستەقىنە سەرچاۋەكەئى دل و دەروونە، ئىمەش
لە نىزىكى كەنارەكانى ئارامىي مەلەمان دەر كىرد و، ھىندەئى بالئندە
ئازادەكان ھەستمان بە سەرىستى دەكرد...

كهاته سه رچاوهی كانیاوی خوشبهختیی و بهخته وهری راسته قینه
نه له دواين مۆدیلی ئوتومبیل و، نه له مال و سامانی دنیا دایه، به لكو
له دل و دهروندایه.

من ئه و كاته له م پاستیه دلیابووم، وهك ئه وهی خوی گه وده ئه م
كه نجانیهی وهك دواين تروسكهی میهره بانی بۆ ئیمه په وانه كردییت.
خۆ ئه گه چهند نمونه په کیان له كۆمه لگه دا هه بوایه، ئه وا هه زاران
كه نجی وهك من ئاوا چاره پهش نه ده بوون و، به م پۆزگاره
نه ده گه یشتن.

پۆژی دواتر سه رله نوی پاسه وانه كه هاته وه به شوین (سه عد و
زوییر) دا و، (قامپیر نووری) ییش وهك پۆژی پێشوو به توپه بیه وه
هاواری كرد به سه ریدا.

به لام گه نجه كان وهك هه میشه هیمن بوون و، (سه عید) وتی:
- به پێزم، پێمان بده با بپۆین، له وانه شه هه والێکی خویشان
بدهن، با شتر وایه هه موو پوودا و پێشهاتێکی زیان به شیوه په کی
ئه ریینی و ئومیده واران له لێك بدهینه وه.

دوو گه نجه كه به دواي په كدا پۆیشتن و، (قامپیر نووری) ییش
وه ستابوو، دیار بوو زۆر به ئه سته م ده ییتوانی به سه ر توپه بیه كه یدا
زال بییت، وتی:

- ئاممان، ئەم گەنجانەمان لە دەست دەرنەكەن، پەنجا سالى
تەمەنم زايەكرد، بەلام ئەمە يەكەم جارمە كەسانى لەم جۆرە بناسم،
زۆر شت ھەيە كە دەمەوێت فێربېم لێيانەو، تەنانت ئەمشەو بەھيچ
شيۆەيەك نەنوستووم و، بېرم لە وتەكانيان كړووەتەو.

دنياهەك پرسىارم ھەيە، دەبێت وەلامم بدەنەو.

پاشان بە پاسەوانەكەى وت:

- بېوانە كۆپە، ئەو گەنجانە نەبەنە ژوورێكى ترھا، ئەوان

ئەھيئنەو ئێرە، تێگەيشتى؟

پاسەوانەكەش سەرى داخست و وتى: "باشە گەرەم".

بهشی جهوتهم
(زوبیئر) و (سهعید)
سهرله نوئی گهرانه وه ژووره که مان

ئه وه ی لئی ده ترساین، پووی نه دا و، که میك دواتر دوو که نه که
هاتنه وه و، به بینینیان ئاسووده بووین.

(فامپیر نووری) به مه راقه وه وتی:

- چی بوو؟

(سهعید) وتی:

- له هه موو شتی کدا خیریك هه یه، سوپاس بۆ خوا هه رو هاش بوو.
به پێوه به ری زیندان ئیمه ی بۆ سوپاسکردن بانگ کردبوو.

ئیمه ش هه موومان به م قسه یه واقمان و پمابوو و، (فامپیر
نووری) یش وه ک ئیمه سه ری سوپمابوو. له ناکاو وتی:

- چى؟

(نوبىز) دەستى كرد بەگىرانه وەى باسەكە:

- لەگەڵ كۆپى كاكى بەرپۆه بەردا لە هەمان پۇلدا خويندكار بووين
و، كۆپەكەى زۆر بى دىن بوو و، مالى بەجى هيشتبوو. گەنجىك بوو
كە پۆزگارى بە خۆشراپواردن و سەرکەشپىيە وە بەسەر دەبرد، بەنياز
بوو دەستبەردارى خويندنىش بىت.

جارىك بەرپۆكەوت گەفتوگۆيەكمان كرد، پاش ئەوەش بووینە هاوپی
و، زوو زوو بانگیشتەمان دەکرد، بۆ وانه ئاینییهكانمان.

ئەو بابەتەى جىيى هەلۆیستە لەسەرکردن بوون، گەفتوگۆمان
لەبارە وە دەکردن و، لە ماوەیەكى زۆر كورتدا كاریگەرى باسەكان
بەسەریە وە دیارى دا و، گەراپە وە سەر پۆى راست و، نوێژ و
پەرسەشەكانى خۆى بەجى دەهینا و، دواتر خۆى گورجكرده وە بۆ
قوتابخانە و خويندن.

دوینى گەراوەتە وە ماله وە دەستى دایك و باوكى ماچ كردووە،
بى گومان كاكى بەرپۆه بەریش بەمە زۆر دلخۆش بوو و، بە مەبەستى
سوپاسكردن ئیمەى بانگكردبوو.

لەئاست ئەم پووداوە پڕمانایەدا واقمان و پمابوو. گەنجىكى
سەرکەش و یاخى، كە دەسبەردارى خويندن بوو و، دلى دایك و
باوكى زیزكردووە، ئیستە پۆى راست و سەرفرازى دۆزیووەتە وە، زۆر

مايهی خوشحالیمان بوو. به پراستی جیی داخ بوو که که سانی وه که ئه م
که نجان به چاکه خواز و به هره مه ند له سوچی زینداندان بن.

(قامپیر نووری) هه ستایه وه و وتی:

- گویتان لیبوو کوپینه؟ به پراستی قاره مانیتی پاسته قینه به م
جوړه نه بیټ.. ته نانه ت پتویسته دهستی ئه م که نجان به ماچ بکړیت،
مه گه له پرگارکردنی مرقه کان له زه لکاوې نه زانیی و نه فامی
قاره مانیه تیه کی مه زتر هه یه؟!

(قامپیر نووری) بۆ یه که م جار چاره کانی لیوانلیو بوون له فرمیسک
و، لیوه کانی به ئاشکرا ده له رزین و، دوش داما بوو و، له جیی خوئی
دانیش. بیده نگیه کی سهیر بالی به سه ر ژووره که ماندا کیشابوو،
(قامپیر نووری) یه که به و هه موو هه یبه ت و جهریه زه ییه وه ئاوا کاریگه ر
بووه، وادیار بوو ئه مه بۆ یه که م جار بوو له ژیانیدا دلّه به ردئاسا و پر
له کینه که ی هیئنده کاریگه ر بوویټ.

(زوبیر) به ده وام بوو:

- ویستی خه لاتمان بکات، به لام ئیمه پازی نه بووین، چونکه
له پیناو په زامه ندیی په روه ردگاردا ئه م خزمه ته ده که ی، هه وه ها
ده یویست ژووری زیندانمان بۆ گورټ، به لام به وه ش قایل نه بووین،
چونکه تا دؤستگه لیکی وه که ئیوه و کاک نووری له م ژووره دا بن،
چۆن بتوانین بچینه ژووریکي دیکه.

له ئاست ئەم ھەلۆیستە جوانە ياندا ھەم ئیتمە و ھەم (فامپیر نووری) یش زۆر مەمنون بووین. ئەو دوو گەنجە وەك ئەو ھەي لە ناخی ئیتمە شارەزا بن و، بزائن ئیتمە چ بابەتیکمان بەلاوہ گرنگە، ئەوانەيان باس دەکرد، ئەمەش خۆشویستنیانی لە دلماندا چەند قات کردەوہ.

ئەو پۆزە سەرلەنوێ باسیکی تریان خستەپوو و، (فامپیر نووری) یش ھاوشیوہی ئیتمە زۆر بەپەرۆشەوہ بوو بۆ دەستکەوتنی وەلامی نوێ.

(فامپیر نووری) سەرەتا خەونیکی زۆر خۆشی خۆیی بۆ گێراپنەوہ، کە کورتەي ناوہ پۆکەکەي بەمشپوہیە بوو:

(فامپیر نووری) دەيەوێت لە لوتکەيەکی بەرزەوہ بچیت بۆ لوتکەيەکی دیکە، بەلام ترس بووہ تە کۆسپی بەردەم ئەم کارەي، چونکە بەرزاییەکە زۆر بلند و بالایە و، ھەلی زیندوو مانەوہ پاش کەوتنە خوارەوہ مەحالە. لەو بەرەوہ کە سێک گوریسیکی بۆ ھەل دەدات و، (فامپیر نووری) یش گوریسەکە دەگریتەوہ، لە پاش ئەمە مشتومڕیکی زۆر سەیر دەستپێدەکات و، (فامپیر نووری) بە ترس و شلەژاویی و ئارەوہ قەوہ بیداردەبیتەوہ.

(سەعید) یش بەم جۆرە پافەي خەوہکەي (فامپیر نووری) کرد:

— ماشائەللا، خەونیکی زۆر خۆشە.. مژدەي ژینیکی نوئیە بۆت، پیرۆزباییتان لی دەکەم، چونکە پاش کۆتاییەاتنی سەرچەم

مشتومرەكان و، برپنى ھەموو سەختى و نشيۋەكان دەگەنە ھەق و
پاستىيى. ئەمەش لە ويست و خولياي تىگە يشتنتاندا بەدى دەكرىت.
ئەم وتەيە (قامپىر نوورى)ى زۆر خۇشحال كرد.

پرسىار و ۋەلامەكان:

(قامپىر نوورى) سەرلەنوئى پرسىارە شەپۆلئاساكانى خستەپوو:
- ئىستە تىگە يشتىن و دلتىابووین كە پەرەردگار ئەم
بوونە ۋەرەى بەدبەيتاۋە و، ھەر خۆى حاكم و پىكخەر و خاۋەنى
وردىلەترىن پىكھيئەرەكانىەتى و، چەند بەخششيكى ناۋازەى
پىبەخشىوين. باشە بۆچى لەپاش ئەم ھەموو بەخشش و
مىھرەبانىيە، پىمان نادات بە ئارەزووى خۆمان بژىن و، فەرمانى
كردوۋە كە بىپەرستىن. خواپەرستىيى بكەين يا نەيكەين چ جىاۋازىەك
دەيتتەكاىەۋە؟ ئايا ئەو پىۋىستى بەم پەرستشەى ئىمە ھەيە؟
ھەمووان بە سەرنجەۋە چاۋەپىي ۋەلام بوون.

(سەعيد)يش چەند لاپەرەيەكى ئەو كىتەبە بەرگ سوورەى
ھەلدايەۋە كە لەبەردەمىدا بوو، جارىكى ترەم
دەيخويندەۋە ۋەم بابەتەكانى شىدەكردەۋە.

- "ھەرگىز خۋاى گەرە، كە ھەر لە زاتى خۆيدا دەۋلەمەند و
بەدەسەلاتە، نەك ھەر تەنھا پىۋىستى بە پەرستشەى تۆى مەۋۇ نىيە،
تەنانت پىۋىستى بە ھىچ شتەك نىيە. بەلكو ھەر تەنھا تۆى مەۋۇ

هه ژاريت كه پيويستت به پهرستني ئه وه ! چونكه تو دووچاري نه خوشيبه كي مه عنه وه ي بوويت و، پهرستشي ئه و خواوه ندهش مه له ميكي ساپيژكاري نه خوشيبه كاني (كيان) و نازاره كاني (زات) مرقانه ي تويه.

ئه مه شمان له گه ئ پهمدا چه سپاندوه و، به م شيوه يه ي خواوه وه نمونه مان له سهر هيناوه ته وه :

ئه گهر پزيشكيكي ميه ره بان به دلسوزي و جه خته وه داوي خواردني دهرمانكيك تاييه تي له نه خوشيكي خوي بكات و، پيي بليت: ئه م دهرمانه شيفابه خشه بخو، كه تاييه ته به نه خوشيبه كه ته وه، كه چي نه خوشه كه له وه لامدا پيي بليت: تو چ پيويستت به م دهرمانه يه وا به گرمي داوي خواردني دهرمانه وام ليدده كه يت؟ تو كارت به سه رمه وه چيه؟

ئايا له م وه لامه وه مه وداي كه وحي و پاده ي بيترخي قسه ي باباي نه خوشت بو دهرناكه وي؟"^۱.

پهرستش چه ندين سوودي جه سته يي و دهرويني له ژماره نه هاتوي بو مرقه هيه، ئه گهر (پوژوو) به نمونه وه ربگرين، ده بينين له م سه رده مه دا سووده جه سته ييكاني پوژوو له لايه ن پسپو و اشاره زاياني بواري ته ندروستت به وه سه ليمنراون، ته نانه ت له هه نديك

۱- بریسکه کان: (بریسکه ی بیست و سێهه م).

ولائى ئەۋرۈپىيدا لە بىنكە تەندروسىتىيەكاندا ۋەك چارەسەر بىق
چەندىن نەخۇشى دىارى دەكرىت.

پۇتۇو كۆنەندامى ھەرس و جگەر بەتەۋاى دەخەۋىتتەۋە و،
كارىگەرىيى نۇر بەرچاۋى ھەيە لەسەر ھەستەۋەرە دەمارەكانى
ماسولكەكان و ئىسك و، چارەسەرىكى كارايە بىق كەمخوئىنى و،
دەمارەخانەكان لە پەقبوون دەپارىزىت و، ماسولكەكانى دل
دەخەۋىتتەۋە.

ھەرۋەھا (دەزنوئىز) بە كەمكردنەۋەى بارگەكارەبايىەكان، ھەستى
تۈپەيى و ھەلچون لە مۇۋىدا كەمدەكاتەۋە و، ئارامشى دەروونىي پى
دەبەخشىت و، كۆنەندامى بەرگىرى لەش بەھىز دەكات. ئەمە
سەرەپاى پاكۇخاۋىتپاگرىتى جەستە.

پىستى مۇۋى بە دەزنوئىز پاكتر و بەرەۋنەقتەر دەبىت، تەنانەت
پىسۇپانى بۋارى جوانكارى ئامۇزگارپىمان دەكەن، پۇژانە چەند جارىك
پووخسارمان بە ئاۋ بىشۇين، بەلام ئىمە بەشىۋەيەكى ئاسايى
لەمىانەى دەزنوئىزەۋە ئەم سوودانە بەدەستىدئىن.

بىگومان (نويىن) ىش جۇرە ۋەرنشىكى سادە و بەسوودە بىق
تەندروسىتى مۇۋى. لە نوئىترىن لىكۆلىنەۋەكاندا سەلمىندراۋە كە لە
دەمەۋەبان و پىش خۇرەلاتن (ۋاتە كاتى نوئىزى بەيانى)، گازى
(ئۇزۇن) لە ھەۋادا ھەيە، كە جۇرە گازىكى نۇر بەسوودە و، ئاستى

چالاکیی جەستەیی و ھزری مرقۇ بەرزە کاتەو. شایەنی باسە ھەر
بەپیتی ئەو لیکۆلینەوانە دەرکەوتوو کە ئەم گازە تەنھا لە ماوہیە
بەیانیدا ھەبە و، لەگەڵ خۆرە لاتندا نامیڤیت.

ئەو وەرزی (یۆگا)یە لەم سەردەمەدا زۆر باو و، بۆ ھەوانە
دەروون و جەستە ئەنجامدەدریت، ئیمە لەمیانەنی نوێژە کەماندا
ئەنجامی دەدەین.

ئەگەر ئەم سوودانە لەبەرچاوبگرین، ئەوا بە پوونیی تێدەگەین کە
خوای گەرە پێویستی بە عیبادەت و بەندایەتی ئیمە نییە.

بۆ نموونە خوای گەرە مەبخواردنەو و تاوانی داوین پیسیی و
قوماری لەسەر مرقۇکان ھەرامکردووە، بەلام ئایا بۆ ناپرسین
ھۆکاری ئەم ھەرامکردنە چییە؟ ئایا -حاشا- بەمە ستم لە
مرقۇکان دەکات و، ھۆکاری ھەوانەو و پشووین لێدەشیۆینیت؟
بێگومان نەخیر، بەلکو بۆ پاراستنی لەشە لە زیانەکانیان، پزیشکانی
ئەم سەردەمەش بەردەوام لە باسی زیانەکانی ئەو شتانەدان لەسەر
تەندروستی جەستەنی مرقۇ، جگە لە زیانەکانی لەسەر لایەنی
کۆمەلایەتی. ئەو ھاوسەرانی مەی دەخۆنەو و، یاری قوماڕ دەکەن،
ھەمیشە سەرقالی یەکتەر فریودانن و، ئەو پشێویی و ناجیگیرییەش کە
بە ڕەفتارەکانیانەو دەردەکەوێت، کاریگەریی زۆر خراپی لەسەر

داها توی مندا له کانیان ده بیټ و، چه ندين کيشه و دهر ديسه ری
لیده که ویته وه.

به و جوړه خوی گه وړه کومه لیک شتی له باز نه ی حرام و
نه شیا ودا دیار یکردو وه، بۆ نه وه ی مړو له پړوی جه سته ی و
دروونی به وه تندرست و ناسوده بیټ و، له زیانی کومه لایه تییدا
سه رکه وتوو و به خته وهر بیټ، له کوتا ییشدا مړو نه م فرمانی
خوا به رسته یی جبه جیده کات، چونکه مړو به له خواتر سان و،
تیگه یشتن له و راستی به دیهینه ریکی هیه، که له پړوی قیامه تدا
له سر کرده وه کانی لپرسینه وه ی له گه ل ده کات، کړنووشی بۆ
ده بات. هه روه ها مه ی ناخواته وه و، قوما ر ناکات و، ستم له که س
ناکات و، خوی له هه مو نه و کرده وانه ده پاریزیت که زیانیان بۆ
کومه لگه هه بیټ.

زه کات بنه مای په کسانیی و دادپه روه ریی ده پاریزیت:

(زه کات) جوړی کی دیکه ی په رسته، که دادپه روه ریی کومه لایه تی
ده پاریزیت و، به هوی به موسولمان نه گه ر ماله که ی بکات به چل
به شه وه، پیویسته به شیکی ببه خشیت به هه ژاران. خو نه گه ر به هوی
ترس و گوپراهی لی فرمانی په روه ردگار وه نه بیټ، چ مړو فیک
ناماده یه به شیک له مال و سامانی خوی به و شیوه یه ببه خشیت؟!

ئایا هیچ کام له و سیستمانه ی بانگه شعی دادپه روه ری
 کومه لایه تییان ده کرد، توانیان دروشمه کانیان به کردایی بهیینه دی؟
 بیگومان نه خیر. به لام پیغه مبه رمان (د.خ) ده فهرموویت:
 "هه رکه سیك خوی تیر و، دراوسیكه ی برسی بیت، نه و له نیمه
 نییه"، به مهش هه موو ساماندار و خاوهن داهات و سه رمایه کان
 هانده دات که یارمه تی هه ژار و بیچاره کان بدن.

به لام پیویسته ئه م پرستشانه ته نها له پیئاو سووده جه سته یی و
 به ندروستییه کانیا ندا نا، به لکو به مه به سستی به ده سته ییانی
 په زامه ندیی په روه ردگار نه نجامیان بده یین و، هه ر ئه م کاتهش وه ک
 پرستشی راسته قینه هه ژمار ده کرین.

به جیه ییان و پابه ندبوون به پرستشه کانه وه پیویستی به باوه ری
 پته وه به په روه ردگار هه یه، خو نه گه ر به به دیه یینراوه کان و
 به خششه کانیی ناشنایت، نه و پیویسته فهرمانه کان و نه و کارانه ی
 نه هی لیکردوون بناسیته وه. خوای گه وره له به رامبه ر نه و هه موو
 نیعمه ته نه برپاوه و له ژماره نه هاتووه ی پیی به خشییوین، فهرمانی
 پیکردوون سوپاسگوزاری بین، ئه م سوپاسگوزارییهش له میانه ی
 په پرستشه کانه وه ده بیت. که واته که ده بینین مال و سامانی
 پیبه خشییوین پیویسته له به رامبه ردا زه کات بیه خشین و، بۆنه وه ی
 به باشیی پیزانینی خۆمان به رامبه ر به خششه کانی خوای گه وره

دەربېرېن، پېښوستانه څومان له خواردن و خواردنه وه به دوور بگرين و به پښوونو بين. سوپاسگوزاري مړو ته نه له پټي پرستشېگان و خواپرستې و به نډايه تېپه وه ده پټ و، له م پټه شه وه له خواي گوره نزيكتر ده پټه وه.

بۆنمونې نه گهر كېښك هوكاره كاني ژيانكي شه رڼه نډانه تان بۆ دابېن بگات و، به رڼه وام دياريتان پيشكش بگات، تايېا سوپاسگوزاري ده بن، ياخود پښه زان؟

ده بينن پر وړه دگاري مېره بان هم ه موو به خششه له ژماره نه هاتووي پټه خشيوين، كه واته پېښوستانه به رڼه وام سوپاسگوزاري بين، له سر هم ه موو نيغه ته كوتانه هاتووه.

تايېا نه گهر نه وه وايي به رڼه وام له ه ناسه داندا به كاريد پښين و، ساتيك ناتوانين به بېووني بژين، به پاره بووايه، ده مانتواني به رڼه واميې به ژيان بده ين؟ كه واته ته نه پرستشېگان وه ك ساده ترين جوړي سوپاسگوزاري شك ده به ين و، له مېشه وه ده توانين بلپښ كې نيمې مړو پېښوستان به پرستش و، فرمانكردني خواي گوره ش به پرستش و عيادهت له پښاو ناسوودېي و خه وانه ووي ده روونماندايه.

راسته ژياني دنيا له ناوډه چټ و ده پښه وه، به لام هر له مېدانې هم ژيانه دا نومېدي ژياني تاهه تايي مسوگه رڼه كړيت و، به و پټيېي

هیچ به دیهینراویک ناتوانیت له ده ست فریشته ی گیانکیشان هه لبت و،
 پیویسته له کوتاییدا مهرگ بچیزیت و، نه سپهرده ی خاک بکریته وه؛
 نهوا به خته وه رترین مروؤ نهو که سه یه که به خوشیه کاتییه کانی
 ژیان فریوناخوات و، په ی به ئامانج له به دیهینانی ده بات و، سه رقالی
 به جیهینانی فرمانه کانی به دیهینه ره.

به راستی کاتیک به چاوی حیکمه ته وه له م بوونه وه ره ده پوانین،
 ناکریت هیچ شتیک به بی مه به ست و سیستمیکی پیکهر
 هه ژماریکه ی، خو نه گهر نهو ئامانج و سیستمه پیکهراوه نه بوایه
 ئیمه ی بوونه وه رانی ئه م گهردونه چۆن ده مانتوانی هه لیکه یین؟
 که واته چۆن بتوانین بی په رستنی زاتی په روه ردگار له م دنیا
 کورتخایه نه دا بزین؟!

ئه مانه چهند راستیه کی سه رسورهینه رن:

شیکردنه وه و نموونه کان بیۆینه بوون، له و ساتانه دا هه ستمکرد که
 سه له های سه له پۆحم تینوو و برسی کردوو و، ئیسته ش بانگیشتی
 خوانیکی ناوازه و شاهانه ی ئیمان کراوه. (فامپیر نووری) یش زۆر
 به تاسه وه گوپی گرتبوو و، به ئامازه ی سه ر وته کانی نهو دوو که نهجی
 پشتراسته کرده وه.

که (سه عید) بابہ تہ کہی تہ واو کرد، (فامپیر نووری) لہ بہ رخویہ وہ
وتی:

- شتانیکی چہ ند سہ رسورہ پنه زن.. باشہ بۆچی ئیمہ هیئندہ
درہ نگ لہ مانہ تیگہ یشتین.

لہ راستیدا ئہ مہ دانپیدانانی هه لقولای ناخی بوو، پرنگہ ههستی
نہ کرد بیت کہ لہ زارییه وه دهرچوون، چونگہ به خه مبارییه وه
دهیویست لیپرسینه وه و سهرکونه کردنی ناخی بشاریته وه.

ئهم (سه عیدی نوورسی) یه کییه؟

(فامپیر نووری) یه کیك لہ کتیبه کانی سهر میزه کهی هه لگرت و
وتی:

- نووسهری ئهم کتیبه مه زن و کاریگه رانه کییه؟ چ کاره یه؟
بۆچی ئیمه تا ئیسته نه مانناسیوه؟ که میك باسی ئهم نووسهره و
به ره مه کانیمان بۆ بکه ن، با ئیمه ش بیناسین.

(سه عید) وتی:

- نووسهره که ناوی (سه عیدی نوورسی) یه و، کتیبه کانیشی
به ناوی (په یامه کانی نوور) وه ناسراون. هه م نووسهر و هه م
کتیبه کانیش زمانحالیی ئهم سهرده مه ن. به لام به داخه وه هه رچه ند ه
(سه عیدی نوورسی) هه وله کانی لہ پیتناو پزگارکردنی ئیمانی خه لکی
و، کۆمه لگه بووه لہ گیزاویی بیباوه پی و نه فامیی و، خۆی زۆر لہ

كاروبارى سياسته ته وه نه گلاندووه، هه ندىك كه سى ناپاك و به دنياز ويستويانه ملكه چى مه رame گلاره كانى خويانى بكه، بؤنه مهش هم خودى مامؤستا و هم نووسراوه كانيشيان به هه له به خه لكى ناساندووه.

به داخه وه من و (زوبير)ى هاوپيشم به هه له له م نووسره و به ره مه كانى تيگه يشتبووين و، ئيمهش گه نجانيكى سه رليشتياو و، دوور له دين و، بى ئامانج بووين، تا نه وه بوو دووسال له مه وپيش پيى راستيمان دؤزيه وه و، نه گهر (به ديعوززه مان) و په يامه كانى نوور نه بوونايه، ئيسته له سه ر تومت و تاوان راپيچى ئه م زيندانه ده كراين.

دلنيا بووم هه ريه كيك له زيندانيه كان به خوى دهوت: "كه واته ئه م كه نجانهش سه ر هتا وه ك ئيمه بوون".

به ديعوززه مان (سه عيدي نوورسى) له سالى (١٨٧٦) له گوندى (نوورسى) سه ر به قه زاي (هيزان)ى (به تليس) له دايك بووه و، له مانگى په مه زانى سالى (١٩٦٠) دا له (ئورفه) كۆچى دوايى كردووه.

هه ر له ته مه نى مندالييه وه خولياي خويندن و فيبوونى زانست بووه، ته نانهت هه شتا كتيبى له سى مانگدا له به ركردووه. له ته مه نى پازده ساليڊا بپوانامه ي ته واوكردى خويندن به ده ست هيناوه و، مايه ي سه رسوپمان و دهسته وسانيى هه موو زانايانى سه رده مى خوى

بووه و، له تهمه نى لاييه وه نازناوى (به ديعوزهمان) ى پى به خشراوه.

له سالى (۱۹۰۷) دا هاتووه ته (هسته نبول) و له خانى (شه كرجى) دا به كړى له ژورېكدا نيشته جى بووه، كه شوېنك بووه يو كڅبوننه وه و دهسته جه مېوونى زانا و پوونا كېره كانى نه و سرده مه. به ده رگاي ژوره كه يه وه تابلويه كى هه لواسيېوو، كه لىى نووسرابوو: "لېره دا گرځي هه موو پرسىاره نالوزه كان ده كړيته وه و، وه لامى گشت پرسىاريك ده دريته وه و، هه رگيز پرسىار له هيچ كه س ناكړيت". له راستيدا بى نه وه ى پرسىار له هيچ كه س بكات، ده يتوانى وه لامى هه موو جوړه پرسىاريك بداته وه.

خوازيارېوو نه م نوممه ته له زه لكاوى نه قاميى پزگاريكات و، هه ر به م نامانجه شه وه نامه يه كى يو سولتان (عبدولحميد) پره وانه كړه و، تييدا داواى له سولتان كړدېوو زانكويه ك بنيات بنيت، كه وانه ى زانسته كانى نايين و زانستى سه ده ميشى تييدا بو ترېته وه. به لام له لايه ن ده ستوپيوه نده كانى سولتانه وه به بيانوى شيت بوون پره وانه ى نه خوځخانه ى (توپ تاش) كرا، به لام دواتر راپورتي پزىشكى ده روونى به شيويه كى حاشاهه لنه گر ژيريى و دانايى سه لماند، هه ر له و راپورته دا هاتېوو:

"ئەگەر تەنھا گەردىكى شىتتى لە (بەدىعوززەمان)دا ھەبىت، ئەوا
ھىچ مۇڧىكى عاقل لەسەر پۈۈى زەۋىدا نىيە".

تەنانت بە تۆمەتى داۋاى پەپرەۋكردنى شەرىعت چەندىن جار
پەۋانەى دادگا كراۋە و، لىپرسىنەۋەى لەگەل كراۋە. لەۋەلامىكىدا بۇ
پرسىارىكى دادگا دەللىت:

"دەسا دللىابن لەۋەى ئەگەر ھەزار پۇحم ھەبىت، ئامادەم
ھەموۋيان لەپىنناۋ گىنگىرىن ھەقىقەتەكانى ئەم گەردوونەدا بىخەشم،
لەبەرئەۋەى ئەم شەرىعتە تاكە ھۆكارى خۇشەختى و
دادپەرۋەرى پەھا و، چاكە و خىرى مۇڧايەتتە، بەلام نەك بەو
شىۋەيەى داگىركەران بانگەشەى بۇ دەكەن"، پاش ئەمە ئازادكرا،
لەپىى بايەزىدەۋە تا گەيشتە مزگەۋتى (سولتان ئەحمەد) ئەم
دوۋعايەى ۋەك دروشمىك دوۋپاتدە كىردەۋە:

"بۇ مەرگ و دۆزەخ بۇ ستەمكاران".

لە سالى (۱۹۱۰)دا لە (ئەستەنبولەۋە) كۆچى كىرد بۇ (ۋان) و،
لەۋىشەۋە بۇ ۋلاتى شامى ئەۋكاتە -سورىاي ئىستە- و، بە
ئامادەبوۋنى نىكەى دە ھەزار كەس وتارىكى دا، كە بەناۋى (الخطبة
الشامية)ۋە ناسراۋە، كە تىيدا ئاماژەى بە دەرد و نەخۇشەيەكانى
موسولمانانى ئەۋسەردەمە دا و، چەندىن پىگەچارەى گونجاۋى
خستەپۈۈ.

له سالی (۱۹۱۲) دا گه پايه وه بۆ (نهسته نېول) و، سه رله نوئ
 دريژده ي به خبات و تيگوشان دا له پيڼاو شاناما نجه كيدا، - نه ویش
 بنياتقاني نه و زانكويه بوو كه زانستی سهردهم و زانسته شهرعیه كان
 به يه كه وه گري بدات، - ته نانه ت ناوی (مدرسة الزهراء) ی بۆ
 دیاریکریوو. سولتان (موحه ممد پره شاد) یش به دهم داواکاریه که ی
 به دیعوززه مانه وه هات و، له که ناری ده ریاچه ی (وان) و، له ناوچه ی
 (نه دره میت) به ردی بناغه ی زانکۆ که دانرا. به لام هاتنه کایه ی یه که م
 جهنگی جیهانی بووه کۆسپی به ردهم جیبه جیکردنی پرۆژه که .

کاتیك جهنگ پراگه یه ندرا نوورسی له گه ل سئ سه د قوتابی
 قوتابخانه کهیدا به شداری جهنگی دژ به پووسیایان کرد - که له
 شانی قه ففاسه وه هیژشی کردبوو - . کاتیك سوپای پووسی هاته
 ناو شاری (به تلیس) ه وه، مامۆستا و قوتابییه کانی به رگریه کی
 پاله وانانه یان نیشانندان و، به سه ختی برینداربوو و، له لایه ن
 سوپای پووسیاه به دیل گیرا و، پاپیچی پۆژه لاتی پووسی کرا.

له و ماوه یه دا که له (پووسیایا) به دیلی له زینداندا بوو، دووچاری
 پیشهاتیك بوو، که جاونه ترسی و بویرییه کی بیۆینه ی تیډا نیشاندا،
 کاتیك (نیکۆلا نیکۆلا فیچ) ی فره مانده ی گشتی به ره ی قه ففاس
 له به رده میدا تیډه په پړت، مامۆستا له پيڼاو پړز و شکۆ و مه زنی

زانستدا بۆیى پاناوه سىتیت، هر به هۆى ئەم هه لۆیسته شیه وه بریارى له سیداره دانى بۆ دهرده چیت، به لام دلسۆزى و شکومه ندبوونى له خزمه تى په یام و بیروپاوه په کهیدا له په تى سیداره پزگارى ده کات.

به هه ول و چه ره سه ریه کی زۆر توانى له زیندانه کانی پووسیا هه لبت و، خۆى بگه یه نیته وه (ئهسته نبول). پاش گه پانه وه شى پیز و پیزانین و ده ستخوشیه کی زۆرى ئاراسته کرا و، وهك ئەندامى خانەى حیکمه ی ئیسلام (دار الحکمة الإسلامية) دامه زریئرا.

پاش ئەوهى هیزه داگیرکه ره کان هاتنه ناو ئەسته نبوله وه، نوورسى هه ستى به مه ترسى بارودۆخه که کرد، بۆیه هیممه تى دایه به رخۆى و، کتیبیکى به ناوى (الخطوات الست) هه دانا و، به هاوکارى شوینکه وتوان و هاوپۆ و قوتابیه کانی ئەم کتیبه ی به نهینى به سه ر خه لکیدا دابه شکرد، له م کتیبه شدا زۆر به توندی هیرشى کردبووه سه ر ئینگلیز و داگیرکه ران و، ئاماژه ی به وه کردبوو که پیوسته جیهاد له دزیان بکریت و، ئەم کاره ی پووبه پووی ئەو بیه یواییه کرده وه که بالی به سه ر خه لکیدا کیشابوو.

کاتیک بزوتنه وهى (به ره نگاریبونه وهى داگیرکه رانى ئەنادۆل) پیکهات، ماموستا به پشتگیری سه د و دوازه موفتى و زانای ئایینى به فه توایه ک پشتگیری خۆیان بۆ ئەم بزوتنه وهیه پاگه یاند. به هۆى ناوبانگی جیهاد و پووبه پووبونه وهى بۆ دوژمنانى ئیسلام، چه ند

جاریك له لایه ن حكومه تی نه نقه روه بانگه یتشت كرا، هه روه ها پاش
پیداگریه کی زوری (ته حسین به گ) ی والی (وان)، كه دوستی کی
دیرینی بوو، ماموستا له سالی (۱۹۲۲) دا پووی كرده (نه نقه ره) و، له
ویستگه ی شاره كه ش پیشوازییه کی گهرمی لیکرا و، چەند پۆستیکیان
به موچه ی زۆر باشه وه خسته به رده م، به لام نه وه مو نه مانه ی
په تکرده وه و، به دیمه نی باروگوزه رانی خه لکی زۆر دلته نگ بوو، كه ته نها
لایه نی ماددی و جهسته یی تیرده كەن و، لایه نی مه عنه وی و پۆحییان
به ته واوی پشتگوئ خستوه، له سه روو هه مو نه مه شه وه نوێژه كانیان
زایه ده كەن، بۆیه وتاریکی زۆر کاریگەر و پاراوی له باره ی نوێژ و
حیکمه ته كانییه وه ئاراسته ی نه نجومه ن كرد، چەندین به رپرسی
ده وه تیش له پاش نه م وتاره وه فهرزی نوێژه كانیان به جی ده گه یاند.
به پیداگری له سه ره لویستی دنیا نه ویستی (نه نقه ره) ی جیه یتشت
و، پووی كرده (وان) و، له وی به ته واوی سه رقائی نوووسین و
ئاماده کردنی بابەت و به ره م و په یامه کانی بوو.

له م نیوه نده دا هیژه داپلۆسینه ره کانی ده ولت به تۆمه تی
به رپه رچدانه وه ی حکومه ت و پلان دان بۆ کوده تا یه خه ی
به دیعوززه مانیان گرت و، پاپچی زیندان و دادگای سه ربازی یه ك
له دوا ی یه کیان كرد و، ماموستاش ئاواره یی و ده ربه ده ریی و غه ربیی

و چەرمە سەرىيەكى زۆرى چەشت. ھەر لەم ماوہ يەدا و، لە ناوہ پراستی
سەرماوسۆلەى زستاندا لە زینداندا ژەھر خوارد کرا.

مامۆستا سەرەپای ئەو ھەموو تۆمەتەى بۆيان ھەلبەست، بەلام
دەستبەردارى بانگەوازەكەى نەبوو و، ھیچ جۆرە ئەشكەنجە و، ھیچ
كەس و لایەنێك لە ئامانجەكەى سەرقالیان نەكرد و، لە نووسینەوہى
(پەيامەكانى نوور) بەردەوام بوو.

بەپراستی مامۆستا توانى بە نووسین و بەرھەمەكانى قەلغانئاسا
ئیمانى گەنج و نەوہى نوێ لە سەرگەردانىی بپارێزیت، لە گەرمەى
یەكەم جەنگى جیھانىدا، بیوچان سەرقالی نووسینەوہى
(پەيامەكان) بوو.

دەبیّت ئەوہ چ جۆرە وشەگەلیكى مەزن و شكۆدار بن كە بەو
دڵسۆزى و لێبەرانیەوہ لە مەیدانى جەنگ و، ململانێى مەرگ و ژيان و،
مان و نەمان و، گوینەدان بە گیان و جەستە و، پۆخ لە سەردەست،
بیوچان سەرقالی تۆمارکردنیان بوو و، ھەر بۆ خزمەتى ئیمان ھەموو
پاداشت و پارە و سامانیكى دەوڵەتى پەتكردەوہ و، زیندان و
ئاواریى بەسەر خۆشگوزەرانى و ساماندارىیدا ھەلبژارد و، كێشە و
گرفتەكانیش بارانئاسا بەسەر سینەیدا دادەبارین، بەلام مامۆستا
پشوو درێژیوو و، ئارامى گرت و، لە ئاست ھەموو ئەھامەتیپەكدا

ده يفه رموو: "پټويسته نه وړاستييه بچه سپټم که قورټان خوړيکی مه عنه وييه و، هرگيز تيشک و برسکه دره وشاوه کانی له ناوناچن".

به ديعوزده مان هه نديکجار له سر لوتکه ی چيايهک، يا له سووچی زيندانتيکی تار، يا خود له ميانه ی دوورخستنه وه و دره به دهريدا سره رقالي نووسنه وه ی (په يامه کان) بوو و، سهراپای ته مانی بو خزمه تی نه م ټاينه پيړوزه ته رخان کړدوو و، بهرده وام نه م هه لوښته ی دوپات ده کړده وه و ده يوت: "له ماوه ی هه شتا سالی ته مه نمدا هرگيز بو ساتيکيش چيژم له م دنيايه نه بينيوه و، هه موو پړزه کانی ته مه نم له مه يدانی جه نگ، يا له زيندانی داگيرکاران، يا له زيندانی ولاته که ی خوډا به سه ربردوو، هيچ جوړه سته مديده ييهک، يا نازاريک، يا ده رديسه رييهک نه ما نه يکيشم، ديليی و شواره يی و بيته وایی زډم له مه يدانه کانی جه نگدا چه شت. به دريژایی چه ندين مانگ له زيندانی تاکه که سيدا ژينم به سه ربردوو و، چه ندين جار ژه هرخوارد کرام".

"له پټناو پاريزگار يکردن له ټيمان و به خته وه ريی و سه لامه تی کږمه لگه دا سهراپای گيانم به فيدا کړد و، هر له وپټناوه شدا بو ناخيره ت ده کوشم، نهک له خوښه ويستی به هه شت و ترسان له دوزه خ. له راستيدا پټويسته بو به ديهيټنانی نه م ټاماچه مه زنه هه زاران (سه عيد) بينه قوريانی. نه گهر نه م قورټانه بي نه وایټ و، که س

ئامادەنەبىت سەرى بخات، ئەوا بەهەشتم بۆ چىيە؟! پىۋىستم پىيى
 نىيە، چونكە دەبىتتە زىندانىيەكى نوئ بۆم "ئامادەم لەپىتاو
 سەلامەتى ئىمانى نەتەوگەمدا خۆم بگەمە سۈوتەمەنى ئاگرى
 بلىسەسەندوو، چونكە تەنانت كاتىك كە جەستم دەسۈتت، دلم
 گولستان و گولزارئاسا دەبىت" .

بەدىعوززەمان ئامادەبوو سەرۈگيان و سامانى دىئاي ھەمووى
 بىكەتە قورىئانى تەنھا يەك پاستى قورئان و ئىمان. دەبىنن لە سالى
 (۱۹۲۶) ھە دەستى كردوو بە بالۇكردەنەھى پەيامەكانى نور و، تا
 سالى (۱۹۵۰) زياد لە (۱۳۰) بەرھەم و نامىلكە و كىتپى
 قەبارەجىاۋازى پىشكەشى خوينەر كردوو و، بەمەش ھەك
 پىنموويىكارىكى مەزن و سەرەشقىكى دانا و بىئاۋتا و،
 موعجىزەھىكى مەغنىۋى چاۋەپوانكراۋى قورئان ھاتە مەيدان.

(وتەكان، بىرىسكەكان، مەكتوبات، مەسنەۋى نوورىيە، عەساي
 موسا، ئىشاراتول ئىعجاز، ژىيانىكى مېژوۋىي، سەكى تەصدىقى
 غەببى، پاشكۆى قەستەمۈنى، پاشكۆى ئەمىرداغ، پاشكۆى بارلا) و
 چەندىن ناۋنىشانى دىكە لەنئو بەرھەمە ناۋازەكانىدا بوون، كە نەك
 تەنھا بۆ گەنجى ۋلاتكەى خۆى، بەلكو بۆ ئىمانى نەتەوگەكانى دىئاش
 بوۋەنە قەلغان، ئەمەش لەپىي ۋەرگىپرانى تەۋاۋى ئەم پەيامانە بۆ
 زمانە جىھانى و ھەمەچەشەكانى دىئا.

(فامپیر نووری) چیتر نهیتوانی پیش له هه ئچوونی
ناخی بگریت:

(فامپیر نووری) زۆر به په شیویی هه ستایه وه، مشتته کۆله یه کی
کیشا به سه رمیژه که ی بهرده میدا و، وتی:

- یه عنی که سیک که ئه م هه موو چاکه یه ی بۆ ئه م جیهانه هه بووه،
ئایا په وایه هیتشتا به وشپوه یه به سته م وه لام بدریته وه؟! ها؟ شتی
وا نابیت پووبدات!

هیتنده به توندی و کاریگه ریوونه وه ئه م قسانه ی کرد، که پاش
ئه وه ی که میک هیوربوویه وه وتی:

- داوای لییووردن ئه که م، له په ستییدا هۆشم لای خۆم نه مابوو.
ئه و پۆژده ش باسیکی سه رنجراکیشی دیکه خرایه پوو و، ئاوازی
ترپه ی دله کانی زیندانه کان جیاواز ده هاته به رگوئ، له سه رووبه ندی
به هاریکی نوئی ته مه نماندا بووین و، چرۆی ناسکی باوه پ هیواش
هیواش شکۆفه ی دده ا و، ئه م که شه نوورین و ئیمانییه جارجاره به
ئه سرینی راستگۆیا نه پاراوده کرا.

ئه ندی شه کانی (فامپیر نووری) له سنووریکی زۆر دووردا ئۆقره یان
گرتبوو، ته نانه ت هه ستمان ده کرد زۆرینه ی په یوه ندییه کانی به م
جیهانه وه پچراندوه، له راستیدا ژووری زیندانه که مان شیوه ی
یه که یه کی چاره سه ری ده روونی وه رگرتبوو.

دانیشتنه کانمان نژیکه ی ده پوژی خایاند، که هر له ده می به یانییه وه تا ئیواره به تاووتوئکردنی باس و خواس و پرسیار و وهلامی زۆر گرنگ و مهزنه وه سه رقالبووین، به تایبەت (فامپیر نووری)، که هر پوژیک له پوژی پیشتی زیاتر کاریگه رده بوو، به لافاوی هاوارکردن و، هه ندیک جاریش به فرمی سک گوزارشتی له زریانی ههسته کانی ده کرد.

ئهو ساته سه رسوپهینه ره:

شه ویک هه موو لایه ک له قولایی خه ودا بووین، که پیشها تیکی زۆر سه رسوپهینه ر پوویدا و، هه مووان پتی کاریگه ر بووین، ئه ویش کاتیک بوو که له دهنگی ها توهاوار و هه نسک و گریان (فامپیر نووری) بیدار بووینه وه، به پاس تی دیمه نکی زۆر سه رسوپهینه ر بوو، نه مانده زانی ئایا خه ونی دیوه، یا خود هیشتا له ژیر کاریگه ریی باب ته باسکراوه کاندایه؟!

هه ریه ک له زیندانییه کان جو ره لیکنانه وه یه کی بۆ پیشها ته که ده کرد، به لام به گشتی هه مووان زۆر به پوونی گوئیستی هه نسکه کانی (فامپیر نووری) بووین.

ئهو پیاوه ی هه مووان له ئاماده بوونیدا ده له رزین و، هه موو خراپه و تاوان و کوشتنیک له شاردا به ئاگاداری خوی جیبه جیده کران، ئیسته بهم شیوه یه له سه ر جیتی نووستنه که ی به چۆکدا ها تووه و، به

ههردوو دهستی سه‌ری توند گرتووه و، زۆر به‌ئه‌سته‌م هه‌نسك ده‌دات و، ئه‌سرين ده‌پژژیت. ده‌ستوپێوه‌نده‌كانی به‌په‌له‌ خۆيانگه‌يانده‌لای، به‌لام به‌ده‌ست ئاماژه‌ی دا: كه‌ لێی فزیک نه‌بنه‌وه‌.

بۆ ماوه‌یه‌ك ئه‌و به‌و شیوه‌یه‌ له‌نێو هه‌نسكه‌كانیدا و ئێمه‌ش له‌ سه‌رسوپماندا مایه‌وه‌، گه‌رده‌لوولی هه‌ست و لێپرسینه‌وه‌ و خۆسه‌ركۆنه‌کردن له‌ ناخی هه‌مووماندا سه‌ریه‌ڵدابوو و، وردو درشتی ژیا‌نی پابردوومان لێكده‌دایه‌وه‌ و، تا ده‌هات زیاتر شه‌رمه‌زارده‌بووین. له‌ناكاو (قامپیر نووری) به‌ده‌نگێکی ئاوێزان به‌ توندیی و هه‌سته‌وه‌ وتی:

– هه‌ستن، خێرا هه‌مووتان هه‌ستن.

هه‌مووان سه‌ریانسو‌رما‌بوو له‌م قسه‌یه‌، به‌لام ده‌سته‌به‌جێ هه‌ستانه‌وه‌، (قامپیر نووری) جله‌كانی گۆپی و ده‌سته‌جلێکی خاوی‌نی پۆشی، له‌پاستیدا به‌م په‌فتاران‌ه‌ی واقمان و‌رما‌بوو. له‌وكاته‌شدا (زوبێر) و (سه‌عید) به‌مه‌به‌ستی به‌جێهێنانی نوێژی به‌یانی له‌خه‌وه‌ستا‌بوون. (قامپیر نووری) به‌ده‌نگێکی له‌رزۆكه‌وه‌ وتی:

– كاكه‌ سه‌عید، به‌پاستی ته‌مه‌نیكمان به‌فێژدا و، به‌ سه‌ریه‌ستیه‌کی كوێرانه‌ خۆمان فێژیدا و، هه‌موو هه‌له‌ و تاوانیكمان ئه‌نجامدا و، چه‌ندین كه‌سمان چاره‌په‌ش كرد، تاوان و گونا‌هه‌كانمان زۆر گه‌وره‌ و بێ‌وێژدانانه‌ن؛ به‌لام په‌روه‌ردگار به‌خشنده‌ و میه‌ره‌بان‌ه‌

و، ئىتمەش لە تەو بە کردن و پەشیمانی و پارانە وە بۆ لیخۆشبوون، هیچ چارە یەکی ترمان نییە، کە واتە دە دەزنوێژ و نوێژمان فێرکە، با ئەم بە یانییە یە کەم نوێژمان بکەین، تا بچینە حەزوری خۆی گەرە و، بۆ یە کەم جار پەشیمانییەکی راستگۆیانە بخەینە پێو، چونکە ئێتر تەنها قاپیی مێهرەبانی ئەو زاتە شک ئەبەین.

لەو کاتەدا هەنسکەکان هەناسەیان توند کردبوو و، نەیتوانی چیتێر قسەبکات و، دایە وە پڕمە ی گریان. هەورێکی خەم و پەشیمانی خۆسەرکۆنەکردن سەرپای ژوورەگە ی داگرتبوو.

هەموومان پێیواری شکستخواردووی پێی تاوان و هەلە بووین و، بە هەمان زریانێ هەست و سۆزی تاوسەندوودا تێدەپەرین. لێزمەبارینی فرمێسکەکانی منیش تەواونە دەبوو و، لەوکاتەدا (زویتر) بەلامدا تێپەری و، بە بینینی دیمەنی فرمێسکەکانم، بە دەنگێکی دڵسۆزانە پرسى:

- ئێو ناوتان چی بوو؟

منیش وتم:

- ئێمە.

- ماشائەللا، خۆی گەرە ئەم فرمێسکە راستگۆیانانەت بە خێر بۆ

بنووسیت. پێرزیاییتان لێدەکەم، ئەمە پاکوبیگەرایی ناخی ئێو دەردەخات.

منیش لیمپرسی که خه لکی کوئییه؟ ئای په روه ردگارم،
پاکوپنگه ردیی بۆ تو خواجه گیان، ئەم گەنجە یه کێک بوو له ئەندامانی
بنه ماله ی دۆزمنه سه سه خته کانمان! به زانینی ئەمه زۆر په شوکام و،
ده سته جی کړنووشم برد بۆ خوای گه وره.

ئای خودایه! مه گه رته نه زاتی موباره کت حیکمهت و دانایی
به دیه پتراره کانت بزانیته! نه وه یه کی بنه ماله ی ئەو دۆزمانه ی به ک
یه ک ئەندامانی خیزانه که میان کوشت، ئیسته هاتوه ئیمانم
پزگار بکات، ئەمه چ نهیته و حیکمهتییکی مه زنه؟!

پیم باشنه بوو پاش به فیروچوونی ته مه نیک له ده ربه ده ریی و
خوینپرشتن و جه رگسوتان ئەم راستییه به (زوبیر) رابگه یه نم، دلنایم
ئه گه ر ئه ویش پیش من بی زانیایه هه ر ئەو کاره ی ده کرد. به ته واویی
دۆشداما بووم.

یه که مین نویژ:

له ژووری زینداندا به پیز وه ستاین بۆ نویژ و، (سه عید) بووه
ئیمامی پیشنوویژ و، (زوبیر) یش بانگبیژ و، هه موو زیندانیانی ژووره که
بۆ جیاوازی و به جه ماعت نویژ که مان کرد.

ئای خودایه، ئەمه چ دیمه نیککی سه سه وره پینه ریوو! ئەو به ندانه ی
که ته مه نیک نوقمی زه لکاوی تاوان و نکولیکردن له باوه رپوون، ئیسته

به‌رېز له بهر باره‌گای میهره‌بانیتدا وه‌ستان و، به‌فرمیټسکه‌وه داوای
لیخو شېبون ده‌کن!

قولې گریان و، هه‌نسک هه‌لگېشانمان ئاوړزانی یه‌کدی بووبوون،
هه‌ستمده‌کرد له و ساته‌دا هه‌زاره‌ها فریشته‌ی په‌حمه‌ت شایه‌تعالی
ئو دیمه‌نه‌بووب و، پېرؤزبایی و ده‌ستخو شییان لی‌کردین. ده‌نگی
زولال و میهره‌بانانه‌ی (سه‌عید) هینده‌ی ترکه‌شه‌گه‌ی نوورانی
ده‌کرد، منیش هه‌ر که ده‌نگی هه‌نسکه‌کانی (فامپیر نووری)
ده‌هاته‌به‌رگویم، نه‌مه‌توانی جله‌وی فرمیټسکه‌کانی خوم بکه‌م.

له‌کړنووشدا به‌ته‌واوی بوونمه‌وه فرمیټسکی ته‌ویه و په‌شیمانیم
ده‌رشت و له‌خوای گه‌وره ده‌پارامه‌وه لی‌مخو شییټ، چونکه منیش
وه‌ک هه‌موو زیندانیه‌کانی دیکه تارمایی تاوان و سه‌رپېچی له‌پېشچاوم
لانه‌ده‌چوو و، نه‌مه‌دزانی بؤ داوای لیخو شېبون له‌کام تاوانه‌وه
ده‌ستپېټکه‌م.

هه‌مووان دلنیا‌بووبین دیمه‌نی خوینډېشتن و سته‌م و خه‌لگی
بیچاره‌کردنمان هه‌روا به‌ئاسانی له‌یادناچیت و، تا دواين ساتی
ته‌مه‌نمان په‌شیمانی به‌روکمان به‌رنادات.

پاش ته‌واوکردنی نوږه‌که تیبینیمان کرد له‌چاوه‌کانی (سه‌عید) و
(زوبین) یشه‌وه فرمیټسک باریوه. دیاره ئه‌وانیش پشکیان له‌وکه‌شی
فرمیټسکه‌بارانه‌دا هه‌بووه.

هه موو ئه سړينمان دهرشت:

(نامپير نووری) له سر بهر ماله که هه ستايه وه و، دهسته کانی

به زر کرده وه و، منالّ ناسا ده گریا و ده پاپایه وه:

- یار په بی، هاتووم بۆ باره گاکه ت، گونا هه کانم بئ سنوورن و، جگه

له توش هیچ په ناگه یه ک شک نابهم، لیت ئه پاریمه وه دوعاکانم لیقبول

که، چونکه چیت بهرگه ی په تکر دنه وه ناگرم.

خوایه گیان، تۆ به میهره بانئیی خۆت ئهم دهر فته ت پئ

به خشیمه وه، که واته منیش تا مردن له قاپی موباره کتدا ئه پاریمه وه.

سو پاس و ستایش بۆ تۆ خوایه گیان، که پئیش مه رگم له گه ل ئهم

پاستییانه دا ناشت کړ دمه وه و، له مه و دوا ئه و په پئ ئاواتم ناساندنه وه ی

خه لکی ئه بئیت به م پاستییانه ی ئیمان، چونکه ئه وه ته نها هۆکاری

سهر فرازی خه لکیه و، تا دلّه کان به م پاستییانه ناشنانه کړینه وه

سهر فراز نابن.

منیش به پوانین له دیمه نه کان و، هه ستمده کړد ژووری

زیندانه که مان بووه ته گوشه یه کی به هه شت. هه مووان له ژژیرکاریه ری

ئو که شه ئیمانییه دا نقومبوو بوون، ترپه ی دلّیشان جوره پاپانه وه و

داوای لیخوشبوونیک بوو له په روه ردگار.

بەم شتۆه یە (شامپیر نووری) گەرایەو و باوەشی ئیمان، ئەم
گەپانەو یەش بەواتای پزگاریوونی شارە که دەهات لە دەست تاوان و
ستەم و بەدکارییەکانی.

من تیناگەم، لەکاتی کدا ئەم پاستییە مەزن و پزگاریکارانە هەن،
کەواتە بۆچی لەلایەن دەسەلاتدار و دەستەبەرپرسەکانی کۆمەلگەو
ناخێنەپوو، گەجانی پێگۆشناکرێن؟! خۆ گومانی تێدا نییە کە
ملیۆنەها کەسی ئاتاج بەم پاستییانە هەن، کە ئەگەر لەکاتی
گونجاودا دەستگیربۆی نەکرێن، ئەوا چارەنووسیان لادان و سەرپێچی
و تاوان و زیندان، یاخود مەرگ دەبێت. لەپاستیدا سیستمی زیندان
هیچکات ناتوانێت کەسی تاوانبار و لادەر لە گێژاوی تاوانکاری پزگار
بکات، بەلکو تەنها ئەم پاستییانە تروسکە ی هیوای کەسانی لەم
جۆرن و، پێویستە هەر کەسێکیش خۆی بە نیشتمانپەرور
دەزانێت، ئەمە لەبەرچاو بگرێت.

ئەو پۆژە دانێشتنە کەمان لە نوێژی بەیانی تا نوێژی نیوەپۆ
بەردەوامبوو، کە پاسەوانە کە دەرگاکی کردەو و وتی:

— (سەعید) و (زوبێر) ئەم پۆ دادگایی دەکرێن.

سۆز و میهری خوا ی گەورە چەندە مەزنە! ئەم گەجیانە پاش
ئەو ی بە پاستییەکانی ئیمان ئاشنایان کردینەو، وادە ی مائاوا یی
لێکردنیا نزیك بووبوو یەو، وەك ئەو ی دوو فریادپرسە نوورانی بن

و، بۆ دەربازکردنمان سەردانیان کردین. بەخەم و پەژارەى جوداییەو مائاواایمان لێکردن و، بەفرمێسک بەپێمان کردن. بەلام سوپاس بۆ خواى گەورە، پاش نیوەپۆى هەمان پۆژ هەوالی ئازادکردنیان گەیشت و، بەرەو پزگارکردن و بەهانهوچوونی کەسانی بیچارەى دیکەى وەك ئیمە بەپێکەوتبون.

خواى گەورە دلەکانیان دامەزراو، دەروونیان ئارام و، توانایان بەرەكەتداربكات، بۆ خزمەتى مەرفایەتى.

(سەعید) و (زوبیر) ئازادکران، بەلام لەپاش خۆیان (پەيامەکانى نوور)یان بۆ جێهێشتبووین و، ئیمەش بەردەوام بووین لە بەجێگەیاندى نوێژ و پەرستشەکان و، باسکردنى بابەتە ئیمانى و پەرەردەییەکان.

ماوەیهك پێش ئەوەى لە زیندان ئازاد بکړم، لە هەمامى زیندانددا دەزنوێژم دەشت، کە سەرم بەرزکړدەو، مامەپیرەنوورانییهکەم بینی و، بەدەنگێکى میهرەبان و هیمنەو وتی:

– "پەرۆزى بێت، ئەم پاستییانە ئێو لە ژيانى تاهەتاییدا سەرفراز دەکەن، نەکەن دەستبەردارییان بن".

لەو ساتەدا چەندین پرسىار بە خەیاڵدا هات، کە دەمویست وەلامەکانیانم دەست بکەوێت، بەلام ئەفسوس لە چاوتروکانێکدا دیارنەما، هەمامەکەش لەخۆم زیاتر کەسى دیکەى تیدا نەبوو.

ئازادكرائىن:

زۆرى نەخاياند، من و تەنانەت (قامپىر نوورى) ىش بە لىببوردنى
گىشتى ئازادكرائىن، ئىستە ئۇ ئىنيكى ئارام و دوورلە تاوان و
ياخىيون بەسەردە بات و، پۆژەكانى بە پەرسىش و نوپژ و
خوابەرسىتيەو بەرپىدەكات.

منىش خىزانىكم پىكەوہنا و، بوومە باوك، لەسەر ناوى خوشك و
براكانم ناوى مندالەكانم ناوہ. ھاوسەرەمىھەرەبانەكەشم كەسىكى
تابلىتى باوہپدارە. لەپاستيدا من و ھاوسەرەكەم بېيارمانداوہ ھەرگىز
پىي ئيمان و خوابەرسىتى بەرنەدەين، چونكە ئارامىي و ئاسوودەيى
تەنھا لەو پىيەوہ بەدەستدین.

خوای گەورە گەيشتن بە كانى باوہپ و، پاراوكردنى دل بە
پاستىيەكانى بكاتە پشكى ھەمووان... (ئامىن)

كۆرتايى

نامە و سەرنجەکانی خوینەران

بەسەرھاتی ئێمە، ھەر لەیەکەمین لاپەرەو تا کۆتایی تۆفانیگە
لە فرمێسک..

لەم پۆمانەو ھەندێکی چەندین وانە پێپەندی ژیان بووم و، بە
زۆریک لە تاییبەتەندییەکانی بوونم لەمگەردووندا ئاشنا بووم، تا
بتوانم سوپاسگوزاری بەدیھێنەر بێم. تەنانەت بەھۆیەو پەرگۆریشە
چەند سیفەتێکی وەک پشوو درێژی و ئارامیی لە ناخدا بەدیکرد..

بەپاستی سەرپای بوونم بە باسوخواس و پووداوەکانی ژیا
(ئێمە) کاریگەریبوو، توانیم تارمایی خراپە و تاوان لەژیاندا
و ھەدرنێم. ئێستەش تەنھا ھێندەم لە توانادایە کە ئەم کتێبە وەک
دیاری دەستم پێشکەشی ھەموو ئەوانە بکەم، کە وەک خۆم پێی
پاستی ژیا بێنێت، بەلکو فریاد پەسیک بێت بۆ ھەروونی
ماندوو و شەکەتیان.

سوپاس و دەستخۆشیم بۆ نووسەر و خامە بە دەستی پۆمانە کە و،
ھیوادارم لە نەخشاندنی ئەم بەرھەمانە بەردەوام بێن.

فاتمە قەیسەرلی

مامۆستای به پۆز...

پاش ته و ابوونم له خویندنه وهی پۆمانی (نێمری)، خوازیاربووم دهستبه جێ په یوه ندىتان پێوه بکهم، تا نه گهر به چهند دێرپێکی کورتیش بووه ههستوسۆزی خۆم له ئاست ئهم بهرهمه تاندا دهريپرم، چونکه به راستی منتان له خوی غهفلهت بيدار کردهوه.

من گه نچێک بووم، که به هیچ شێوهیهك خولای کتیبخویندنه وهم نه ده کرد، به لام له سهرا سپاردی هاو پێیهکم قایلبووم، که پۆمانه که تان بخوینمه وه، به لام له ماوهی دوو سهعات که متردا ته و ابووم له خویندنه وهی، له میانهی خویندنه وهیدا دلنیا بووم: کتیبگه لێک هه، که به راستی ههستبزوین و کاریگهر بن، چونکه به نێو نازار و خهم و گرێکانی دهرووندا گوزهر دهکهن.

(نێمری) بووه مەرهمی ساپژێکاری نهو زامانهی ناخم که ساله هایه نازارم دهدهن، خوی گهره ساپژێکاری خهم و نازاری به پێزیشتان بیت، منیش هه ولدهدهم به پێی توانا ئهم پۆمانه لای کهسانی دیکه خۆشهویست بکهم و، به دیاری پێشکهشیان بکهم.

خوی گهره نمونهی به پێزتان زیاتریکات، ئینشانه لالا ته مه نیکی نوورینی به بهرکهات به سهرده بهن، تا بهرهمی نوورینی دیکه ی هاوشێوهی (نێمری) بنهخشین.

له گه ل پۆزدا.....

نێمری به لاماز

خوینەری بەردەوامی بەرھەمەکانی بەرپزتانم و، زۆریک نییە لە
خویندەنەوێ پۆمانی (ئیمری)ی بەرپزتان تەواو بووم، بێگومان تەواوی
پۆمانەکم بەیەكجار خویندەو، لەپاستیدا پتویستە راشکاوانە بڵێم
کە نووسینەکانتان پۆحیەتییکی بەرز و بەرپز و، شیوازیکی پەوان و،
پەيام و پەند و ئامۆزایی زۆر لەخۆدەگرن، تەنانەت چارەسەری زۆریک
لە دەرد و نەخۆشییەکانی دەروونی لاوی ئەم سەردەمەن.

نازانم چی بنووسم! لەپاستیدا پاش خویندەنەوێ ئەم پۆمانە،
تێگەیشتم کە پتویست ناکات لە چاوەپوانی ئەو مامەپیرەنوورانییەدا
بین، تا بەرەو راستییەکانی باوەڕ کەمەندکێشمان بکات، چونکە
سەرچاوەی کانیایە هەموو نەینییەکانی باوەڕ لە ناخ و دل و
دەروونی خۆماندا.

من بەپتویستی دەزانم هەمووان ئەم پۆمانە بەنرخە بخویننەو،
بەنێو باسوخواسەکانیدا گوزەر بکەن.

خوای گەرە ئێوەی مامۆستا تەمەن درێژبکات، تا لە نووسینی
ئەم کتێبە دەروونپەرەدەکار و ئیمانپانە بەردەوام بن.

لەگەڵ پز و خۆشەویستیمدا...

نودای

پیرست

پیشہ کی..... ۳

بہشی یہ کہم

مہرگی دلتہ زینی باو کم..... ۷

بہشی دووہم

پیرہ پیاویکی نوورانی..... ۱۹

بہشی سییہم

برایہ کمیان کردہ قوربانینی پروداویکی ہاتو وچو..... ۳۹

بہشی چوارہم

سہ ختترین نازاری ژیانم..... ۶۵

بہشی پینجہم

ئو پروداوہ لہ ناکاوی لہ مالہ کہ دا بہ سہرم ہات..... ۸۳

بہشی شہشہم

پیشہاتی لہ ناکاوی زیندان..... ۱۰۳

بہشی جہوتہم

(زویئر) و (سہ عید) سہرلہ نوی گہرانہ وہ ژوورہ کہ مان..... ۱۶۷

نامہ و سہر دجہ گانی خویٹہ ران..... ۱۹۹

پیرست..... ۲۰۲

EMRE

MAZLUMUN AHI

HALİT ERTUĞRUL

ئەم رۆمانە.. سەرگوزشتەى راستەقىنەى ژيانىكى
لېۋانلىقە لە بېچارمىيى و ئازارچەشتن و تەنپايى و
بېكەسى.. نووسەرىش پاش ھەول و كۆشانىكى ئاۋىزان
بە ئەسرىن و ھەسرەتكىشان، بەرگى وشەو دەرپرېنى
بەبەر رووداۋەكاندا كرووۋە.

چارەنووسى پېرپەندى ئىمرى داستاناسا تۆى خوينەر
كەمەندىكىشەكەت و، بەرمە تېپرامان و ھەلۋىستەكەرن
ئاراستەت دەكەت؛ لەھەمان كاتدا رېنموۋىپكارىكى
مىھربانەت دەپت.

لەگەل ھەلدانەۋەى لاپەرەكانى ئەم پەرتوۋكەدا،
ھەستەكەيت ئومىدىكى نوئ لە ناختدا چىرۋدەكەت و،
تروسكەيەك لەپشتى تارمايى بېھىۋايىيەۋە دەرموشىتەۋە
و، بۆرېۋارىي رېيەكى راست نامادەت دەكەت.

0-0153-0000-5

9 780015 300005

نرخى (۳۰۰۰) دىنارە

ئاۋەندى رەگىرەندى ئارا

ARA Media Center
ara.m@hotmail.com

